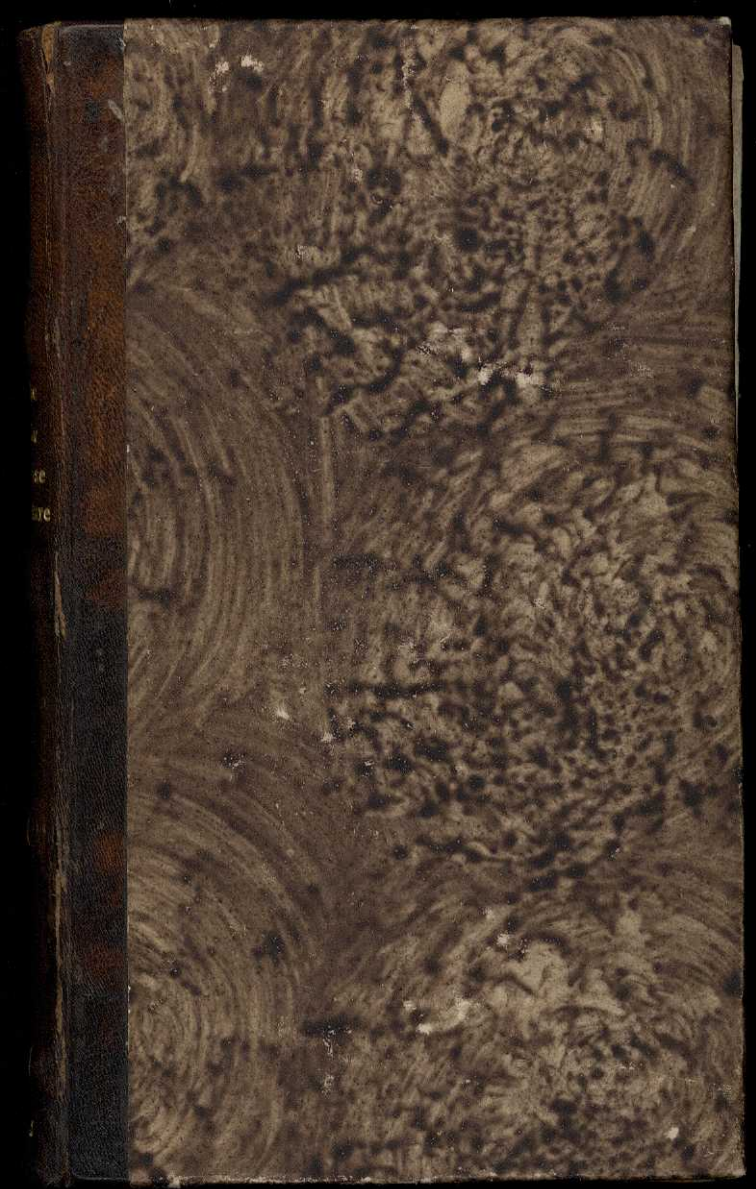

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Centralbiblioteket

RAR

Saml.

8:0

280

1600-taliet

In.

Mestare

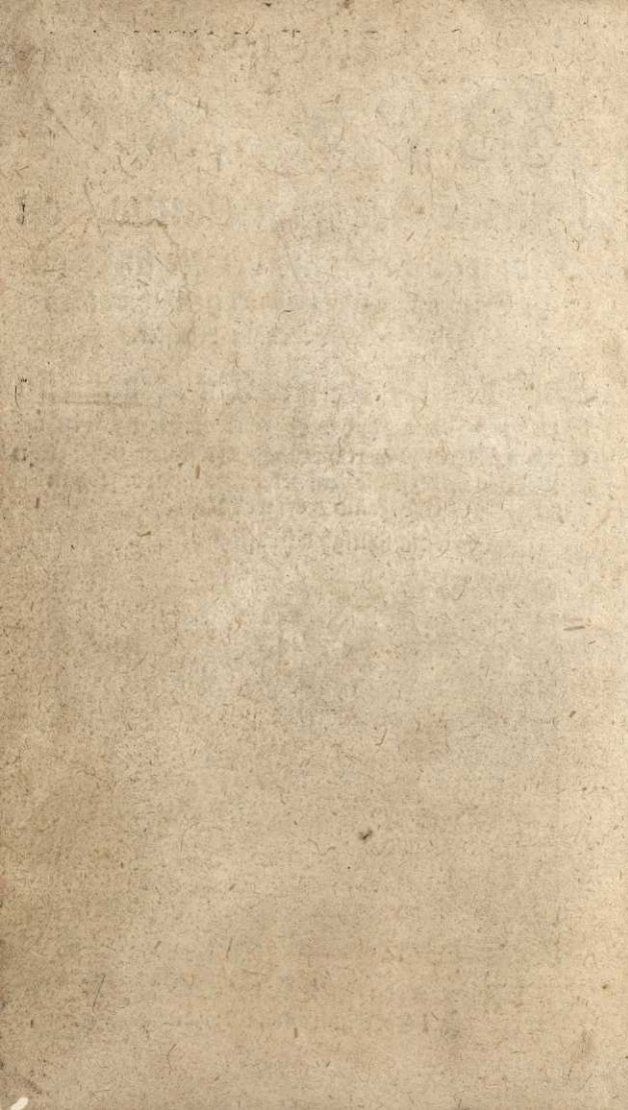
Wise Westare

Huruledhes Pontianus / en
 Keyfare vthi Rom / befalte sin Son
 the Siw wisse Westarne i händer / at l ra
 the siw frije Boeklighe Konster.

Och huruledes han wardt igent
 Stiuffmoders otroheet / siw reesor fördt tät
 Galgan / Men hwar reisa vthaff Westarne fac't i från
 D dhen medh sk ne L skuelser / Och wardt sedhan
 en berömd Keyfare i Rom.
 Sw ra nyttigh och lustigh at l sa.

Nyligen f rswenstat / Och tryckt
 i Stockholm /  hr 1642.

Företalet.

Gunstighe godhe Läsare / Swad thenne
litzle Parablebooken anlangar / så är hon
(vthan skrymtan sagde) icke nogen andes
ligh Book / vthan ther vthinnan författas
allenaft någre Parabler / Lijknelser eller
Porte Låredomar / som doch icke äre aldees
les förachtandes: Swarföre mener iagh /
at hon ingen skal wara til något förtreet
eller binders / synnerlighen och serdeles / effe
rer hon är theni Quinspersonerne (hwilke
doch i sigh sielssue äre åhrliche / Gudhs
fruchtighe / fromme / dygderijke och oför
achtandes nogh) något emoot / så haffuer
iagh lijkwål icke giordt henne vthi then
meningh / at iagh wille någon här vthin
nan försmåda (therföre migh Gudh bewar
re) vthan heller giordt henne så wål för
Quin som Man och mine lijknelse Perso
ner / til Tijdsfordriiff och Lårdom / och aff
satt henne på vårt Swenska Tungomålet /
effter någre godhe Wänners begåbran /
som hon ock nu för õghonen vthi sielssue
Wercket vthgången är.

Swarföre är iagh på thet tiänstfliteligste begåhrandes / at then gunstige Läsaren / som thenne Book läsandes warder / icke taghar migh härvtinnan i någon mistanckar. Jagh skulle wäl haffua här några Exempel infördt vthaff Salomons Book och andre flere / om Quänoners Gudsbeligheet och Onska / Men för Kortheeten skull / wil iagh altsammans haffua sådant låtit bestå til en annan gång. Swad elliest thevtinnan något feelas kan igenom corrigerande / så bedher iagh i lijka motto / then gunstige Läsaren wille hålla migh thenna gången til godha / på en annan tÿdh / när lågenheeten giffs / wil iagh göra een kostligh Book / som lydha skal på thet Undelighe. Förhoppas för thenskul at thenne Booken motte thenne gången aff then gunstige Läsaren til godh behagh bliffua vpraghen. Befaler honom här medh Gudh then aldråhögste. Stockholm / then 1. October. Anno 1642.

J. H. B.

Om Keyser Pontiani Hi-
 storia och hans Son Diocletiano/
 lustigh at läsa/om Dwinhornes
 Droheet.

Sör en lång tidh sedhan
 war en Keyser/benemd Pontia-
 nus/som regerede i Rom/war
 ock en mächtas wijs Man. Sin-
 lidhet begaff han sig i ächte-
 Kaps! skändet medh en Romerska Konun-
 ga Docter / som war swära Pön och des-
 ijeligh / hwilken han off alt sitt Hierta el-
 skade / I thet war hon haffuande och
 födde en Son och lämnampna honom Dio-
 cletianus / hwilken wux och med en hast
 vpran in sin storheet/warde förthenfull my-
 cket lårhollen aff sine Föräldrar och gemene
 Man. Lå hannu warde sin år gammal/
 föll hans Moder/Keyserinnan/vi hi en höff-
 tig sjukdom / så ar hon wäl kenna kunde / at
 henne omögeligit war komma til någon hel-
 sa mehra/sende förthenfull effter Keyseren/
 hennes låra Man / och badh honom komma

til sigh / thet han och så gjorde / Begynte hon
 och sadhe : Vrin hiertans käre Herre / Jagh
 förnimmer ganska wäl / thet min Dödzeim-
 ma kommin är / på hwilken iagh hedan Filia
 Koll / och emedhan iagh ännu noget orkar /
 wil iagh haßua käriligen bedit edher om en
 Bödn / förr än iagh döör. Keyseren swarade:
 Ach min käre Dustru / min benägenheet skal
 emoot edher gerna wara uplätin / om thet
 wore migh mögeligt at göra.

Keyserinnan badh och sadhe : Nu alihen-
 stund min Lijffstüdth (som iagh tilförenne
 sage haßuer) ey lengre warer / och iagh såle-
 des Filier ifrån eder / så iaghen i edher wisset-
 ligen en annan Mafa / thet edher och wäl an-
 står / och möjeliget är at göra : Bedet edher
 thesfore käriligen / at i tale tilläten at hon må
 ößuer wår Sohn haßua nogen mache at re-
 geta / och särdeles at han må fårron här ifrån
 förfläat warda / född och uprecheat / til at
 löhra Wisdom och Konstler / hwilket är en
 ting som edher och mongom tyckes (medh tii-
 den) wäl wara / thet aff / ock kunnen haßua
 en stor åhra : Men wore thet så / at han
 komme i hennes wäld / så kan man tän-
 cia / och kunne han lätteligen komma i
 stor

stoor förargelse / och mista ther igenom Liffuet.

Keysaren swarode: Min käre Hustru
Keyserinna / thet skal skee aldeles effter edher
wilia / om thet så skedde / at iagh toghe migh
effter edhers dödh en annan Hustru. Ther
medh wende hon sigh åt wäggen / och saledes
bortfömpnade i Heranom aff thenne
Werldenne.

Å hon nu affsomnat war / wardt Keysa-
ren swära bedröffuat / för sin käre Hustru
skull / dogh lät han likwäl omsidher ährligh
och priideligen begraffua henne / och stödde
henne så priideligen til Jorden / som för så-
dane wäl anstår och berde wara. Nu sorgde
han en lång tiidh innerligen aff Hiertas om-
berörde sin Hustru.

Och som han en tiidh lägh vchi sin Säng /
tänkte han innerligen på sin Son / och sadhe
wedh sigh sielff: Nu haffuer iagh icke mehra
än en Son / som är min Arffuing / thet före-
tyckes migh gott wara / emedan han vnger är /
at iagh låter låra honom Wisdom och Kon-
ster / thet medh han / effter min dödh / kunde fö-
restå och regera Riket. Å thet nu kom noget
tideligen emot Morgen eller Daghningen /

at han skodh vp / sende han bodh effter sine
 Mån i Riket / så ock effter Rådhee / aff hwil-
 ke han annammade thesas Råd i thesse
 Saaken: Så swarade Herrarna: Vhi Kom
 äre sju Mestare / som äre swära wissa / som
 öffuergå hele Werlden medh Wijsdom och
 Konst / aff hwilke rådelighen wore / at C.
 K. Månt. sätte honom til en thesa aff them /
 at vpeuchtas / læras och vnderwissa honom
 vhi alle werldzlige ting. Lå nu thessa rådes
 Keyseren giffuit war / sende han strax sit
 budh och effter samma wisse Mestare / at the
 oförtöffuat wille förfoga sig til honom. Lå
 the samma bodh förnumme / wara til them
 kommit / effterkomme the strax Keyserens
 wille och besalning / och kommo til honom.
 Keyseren vndfångade them gansta prydeli-
 gen / medh tractament och elliest / och i thes
 titalade them således: Högprijsade och wer-
 dige Mestare / hwarföre iagh hafwer skrifwit
 eder hiit til migh / är Orsaken thet: Iagh haf-
 wer här en endeste Son / hwilkens Modher
 honom för nogen tijdh sedhan affsomnat
 och hedanstilde är (Gudh hennes Siäl hug-
 swale) och som i wäl kunde cänckia / at iagh
 wil sätta honom i Lärdom / Wijsheet och
 Kon-

Konster / således / at han igenom sin Wisdom och Lärdom / måtte effter min dödh wijsligen regera heele Riket / så ock thet at skydda och besterma / Riket til gagn och besta / och gemeene Mannen til Lagh och Rätta.

Keyser Pontianus befalte sin Son the siw wije Mestare / i gode seder / tucht och lära.

Then första Mestaren Buncillos sadhe :
 Herre / låter eder Son wara när miagh / så wil iagh lära honom i siw Åhr / at han skal blifwa så förfahrin / som iagh och mine Medhbröder. Then andra Mestaren / benemnd Lenculus sadde :
 Herr Keyser / öfwerantwarden honom miagh / ty iagh hafwer en tiidh lång tjänt edher / och ingen löhn bekommit / ey heller nogen löhn begährer / vthan allenast / at i wele befala miagh edher Son / Jagh wil honom i sex Åhr så mycket lära / at han skal wara så wijs som iagh och alle mine Medhbröder. Then tredje Mestaren / Cato benemnd / stodh vp och sadhe :
 Måige Herre E. K. M. weet sigh wäl at påminna / at hoos E. K. M. haffuer iagh varit vthi store nöddher / och thenne min tjänst är miagh aff E. K. M. ännu icke lönt blifwen / ey heller nogen begehret / vthan allenast E. K. M. wille basala miagh sin Son / them iagh wil medh siue lära i fem Åhr / at han skal kunna så mycket som iagh och
 alle

alle mine Medhbröder. Then sierde Mestaren/
 Waldagh benemd / stodh op och sadhe : Herre/
 täncken ther oppå / huruledes iagh och alla mi-
 na Försädher hafwer tjänat edher / och therföre
 än ingen löhn fått / ey heller nogen begährer /
 vthan allenast / at E. K. M. wille befale migh
 sin Son / så loswer och wil iagh lära honom i
 fyra Åhr / at han skal kunna så mycket som iagh
 och alla mina Medhbröder. Then femte Me-
 staren / Josephus benemd / sadhe : Herre / iagh
 är nu gammal och altsidh blifwen kallat vthi E.
 K. M. Råd / och i alle mine dagar varit i E.
 K. M. tjänst / och ingen löhn fått / ey heller no-
 gen annan fordrar / än at E. K. M. wille befala
 migh sin Son / så wil iagh lära honom i try
 Åhr / at han skal kunna så mycket som iagh och
 alla mina Medhbröder. Then stette Mestaren /
 Eleophas benemd / stegh fram och sadhe : Nådige
 Herre / iagh är nu en gammal Man / och haf-
 wer altsidh varit bekymbrat i E. K. M. råd /
 och giore ther vthinna min högste flit / och be-
 gährer ingen annan löhn / än at iagh frage E.
 K. M. Son / så wil iagh lära honom så my-
 cket vthi ew åhr / som iagh kan stelff och mine
 Medhbröder. Then siuade Mestaren benemd
 Joachim / stodh oc vp och sadhe : Käre och nå-
 dige Herre Keyser hören migh / thet är (vthan
 twif-

twiswel) hwar man wäl witterligit / at iagh
 hafwer warit hoos E. K. M. vthi stoor nödh
 och bedröfwelse / och alzintet iherföre säte / och
 ey heller begährer / vthan allenast / at E. K. M.
 wille beeroo migh sin Son / honom wil iagh så
 löhra och vpreucha på itt Ähr / at han skal kunna
 lifka medh migh och mina Medhbröder.

Här warder bygdt en Saal eller Pallas vppå
 itt Bergh för Keyserens Sohu.

När nu iheros taal aldeles fulkommat war /
 sade Keyseren / Elskelige lärre Mestare /
 iagh tackar edher alla samptligen och hwar i
 synnerheet / för thet i så begier I gh wele vptaga
 min Son i sedher / Wisshett och gode Dygder /
 wore thet nu så / at iagh sette honom til en the-
 ra aff edher / och icke til then andra / så wore
 doch ingen vnder eder som vndte enom allena.
 Hwarföre wil iagh hafwa eder honom sampt-
 ligen befalat / och begährer / i welen honom til
 edher annamma / och medh sijn vnderwisso ho-
 nom / och löhran wäl i alle löfflige och beröm-
 melige Dygder. På thesse vpläsne Didd / ny-
 gade the sigh för Keyseren / och tackode E. K.
 M. och togo then Wälborne Herren / och för-
 de honom til Rom medh sigh. Så the nu wore
 på wägen / sad he Mestare Caro til sine Medh-
 bröder: I lære Herrar och wärdige Mestare /
 och

achtet thetta mitt Råd / ty om wi skole vpsö-
 dha och vptuchta then Wälb. Herren vchi Sea-
 den Rom / så blifwer ther ett mecha store tillop
 aff Goldet / at the förbiftra Herrns lähra / doch
 icke långt ifrån Rom wedh pass tw Mühl / ther
 är en Trägård wedh S. Marten / ther är mitt
 bästa råd / at wi låta byggja ther ett vpmurat
 Pallas / ther inne wele wi lähra och vnderwij-
 sa honom. Swarade the andra Mestarne
 samptligen / thetta rådet är swära gott / ther
 til the straxt bestelte allahanda konstlige Am-
 besmän / och vnderwiste them / huruledes the
 skulle byggja Pallasset / medh en Hwälfning /
 och ther mitt vchi för Kejsarens Sohn en
 Sång / ther war ock målat omkring på Wäg-
 gerne the sju frije bollige Konster / för then or-
 saken skull / at then vnge Herren skulle ther på
 alleijdh låsa sin Lärdom reen och klar / på wäg-
 gerne omkring innan til i Pallasset / lika som
 thet stodh vchi een Book. Nu vnderwiste
 Mesterne then vnge Herren vchi sju Åhr gans-
 ka flitigh i alle stycker. Då nu the sju Åhren
 förslupne woto / sadhe Mesterne sin emellan :
 Oss tyckes nu för gott wara / at wi försökie
 wär Discipel / och höre til / hwadh han i thesse
 sju Åhren aff oss lärde hafwer. Då sadhe Me-
 ster Bancellas : På hwadh säte skole wi försö-
 tia

lia honom / Then andra Mestaren / Cato wed
 namn / swarade: När han sofwer / så wele wij
 leggja ett Bladh aff Ephew vnder hwar Sån-
 gestälpa ther han vthi ligger / och sedhan skulle
 wij stå för hans Sång / in til thes han waknar /
 och sedhan gifwa achi vppå / hwad han eager
 sigh före. The andra Mestarne sadhe: Thee
 tyckes oss gott wara / at Kryddarne warde lagd
 vnder Senggestälparne emeden han soff: Och
 så han wakenade / sågh han öfwer sigh i Camma-
 rens eller Pallassets högheet / och förundrade
 sigh wedh sigh stelff / Så Mestarne thet sågo /
 sade the til honom: Herre / sägher oss / hwil see i
 så opward; öfwer edher? Then unge Herren
 swarade: Thee är icke otillbörligen / anten haf-
 wer Pallasset högheet gifwit sigh nedher / eller
 Jorden hafwer lyctee sigh vppward; vnder
 migh.

Så Mestarne thet hörde / sadhe the inbördes
 wedh sigh stelfwe: Om thenne Herren får
 lefwa en stund / så motte han / sannerligen / blif-
 wa en wijs och höghlård Mestare / vthi the sw-
 frije boklige Konster.

Hu warder Keyseren aff sitt Rådth tilrädt /
 at gifwa sigh vthi ett Christeligt ächtenskap igen.

N B begaff thet sigh så / at the Wän kommo
 af Riket til Keyseren / och sade: Herre /
 haf

we icke mehra än en Son / och ihet är mögeli-
 git / at han kan döð / therfore wore aff nödenne /
 at i singe edher åter på nytt en Hustru igen / ha-
 dhe i och trettise Söner / så kunne i wäl kom-
 ma them til en skoor ähra / i ihet i kunne sättie
 them öfwer Land och Folk / och så them således
 wälde. Keysaren swarade altså: Efter ey ihet
 wäl så är / som i sagd hafwen / så uppsökien migh
 förthenstul en Skön och ährachtigh Jungfrew /
 som är aff högh och ährlich Herkomst. Slächte
 och Förwarter. Då the ihetta hörde / fore the
 Rislet igenom / och vplette medh slite / På the
 sidste / opfunde the en Konunge Dotter / som
 war Skön och deyelig / hwilken strax ward förde
 Keysaren til handa. Då han siel see henne / be-
 hagede hon honom swära wäl / så at han aldeles
 slogh ochur siel siune then sorg han hade om sin
 förre Hustru / och togh thenne Konunga Dot-
 tern til ähta. Medh hwilken han lefde en lång
 tidh / men Keysariñan kunde ey blifwa Fruchte-
 sam medh Blomma / ther aff hon hadhe en skoor
 sorg och bekymber. Och såsom hon förnam / at
 Keysaren hadhe en Son i fremmande Land siel
 ran ifrån siel / som war hoos the siw wisse Me-
 sterne / tänckte hon wedh sigh siel ff / Huruledes
 hon kunde komma honom medh sigh at bekom-
 ma Arfwinger / som kunde ärswa Keysaredö-

met. Icke länge ther effter / om en Natte / begaff
 thet sig / då Keyseren lågh i Sängen när sin
 Hustru Keyserinnan / sadhe han til henne :
 Min käre Hustru / iagh wil nu vppenbara
 edher min hemlighheet / Ty skole i weta / at thet
 är icke itt Creatur vnder Himmelen / som iagh
 hafwer kårare på thetne tijdh / än edher allena.
 Här beder Keyserinnan Keyseren / at han wils
 le senda effter sin Son Diocletianum.

Keyserinnan begynte så / och sadhe : Nådige
 Herre / Jagh bedher edher om en wänligh
 Bön. Keyseren sporde hwadh thet war. Hon
 swarade : Herre / i wete wäl at iagh är ännu
 icke Fruchtsam / ther aff iagh är swåra sorgen
 ligh / så effter i hafwe en Son vthi främmande
 Landskap hoos the sit wisse Westare / then sam-
 ma edher Son holler och achter iagh för min
 Son.

Ty beder iagh edher för all kårlighets skull /
 i wele senda effter honom / at iagh må hafwa
 glädie aff hans närwarelse / in til thes Gudh
 glädier migh medh egen Liffsefrucht. Keyse-
 ren sadhe : Thet är nu wäl sit Åhr sedhan han
 kom ifrån migh / och iagh sågh honom aldrigh
 sedhan / therföre skal eder Bön blifwa hörd.
 Keyseren sende strax bodh til han war / och
 streeff medh Bodet ett Breeff til the sit wisse
 Westar.

ne/förseglat medh sitt eget Secret / thet the wils-
 le föra honom hans Son til handa / på en be-
 stemd dagh / N. Pingodagh / wedh the ras Liff
 tilgörande. Bodet togh Brefwet aff Keysern /
 och kom snarlige til the siw wisse Mestarne /
 leswererede them Brefwet / ther aff the strax
 förnummo Keyserens wilie / I thet gingo Mes-
 sterne vth samma Afton och sågo på stiernor-
 na / om thet skulle wara gott teken at föra then
 unge Herren heem til bestempdan tisdh / Eä
 the hadhe seedt och ransakat / så förnumme the
 ther aff / at om the worde föra then unge Herren
 heem på samma tisdh / så skulle han mista sitt
 Liff. Och sade ther hoos : Göre wit thet icke /
 så moste wij alla mista wåre Huffsud. Nu sa-
 dhe Mester Eleophas : I bland twänne släm-
 me wilkår / moste man vthwålie the som bäst
 äre. Ty thet är mycket bättre / at wit döo sampe-
 ligen / än at then unge Herren skal mista sitt
 Liff. Hwarföre råder iogh således : At wit hel-
 ler frelsade then unge Herrens liff. Och såsom
 the stodhe så sorgfulle hoos hwar andra / kom
 Herren vthur sitt Pallas gångandes / och sågh
 sine Mestere wara sorgelige / tillporde han
 them / hwarföre the wore så bedröfwade : Eä
 swarade en : Herre / edhers Gadhers Bodh ä
 off medh ett Bress til handa kommit / som så
 lydher

lydhe: Wij skole före edher heem til Pingsda-
gen. Nu hafwa wij seeds: Stiernornar / på
hvilken wij skenbarliga see kunne / at om wij
förde edher heem på bestemdant tids / så skole i
aff förste ordh som ginge vthur edher Mun-
blifwa fördriffwet medh en skendeligh dödh.
Lå sadhe Krensarens Son: Iagh wil ock nu
bestådha Stiernorna: Lå han ock ther aff ran-
saka hadhe / besant han / at Mesterne hafwa
sagde sanningen. Men sedhan besåg han
Stiernorne ån bättre / lå frå han see vppå en li-
sten Stierna / således: At om han kunde i sju
Dagar wara måällös / at han intet taladhe / lå
skulle han beholla sit Liiff. Doch skulle han fö-
ras hwar Dagh och til Galgan / och blifwa
hängd / men medh stoor möda lösas ifrån Dö-
den och slippa.

Lå han thetta sågh / kallade han sine Mes-
tare til sig / och sadhe: Mine käre Wänner /
gifwer ache vppå then lilla Stiernan som ther
är på Himmelen / aff henne förnimmer iagh
således: At om iagh kan blifwa i sju Dager
måällös / at iagh icke talar / lå behålder iagh mit
Liiff. Nu ären i sju / och hwar och en i synner-
heet aff edher beder iagh om en listen tingh at
göra / thet i ock wäl göra kunnen. At hwar frel-
ser migh sin Dagh ifrån döden / sålunda / när
B iagh

Iagh blifwer förde til Galgan, ättande Dagen
 må och wil iagh då tala, och frelsa både edhert
 och mine Liiff tillifka. Då Mestarne besågo
 Stiernan / och förnummo then unge Herrens
 sannheet / sade the : Gudhi wari lofwat / at then
 unge Herran öfvergår oss medh sin wijsdom /
 och tillsadhe the hwar och en at wilia frelsa hans
 Liiff / hwar sin Dag. Då the nu wore komne
 öfwer eens sin emellan / då klädde the honom i
 Purpur och kostelige Kläder / och satte sig på
 Hesterna / och redo medh then unge Herren och
 elliest mykic sellskap til Keyseren / hans Fader.

Nu rider Keyseren medh sitt Folck medh
 stoor glädie / at inhämta och ledsagha sin Käre
 Son / vthi sitt Pallas.

Å Keyseren förnam thet hans Son war
 på Wägen / at komma heem / reedh han
 medh sine Furster och Herrar vth emot
 honom / medh en stoor prydelse. Då nu Me-
 starne förnummo Keyseren wara kommen e-
 mot them ridandes / them at vndsänga / sadhe
 the till then unge Herren: Herre wil skilias ifrån
 edher / och wile betrachte edhers wälfärd / huru-
 lunda en oss kunne frelse i dagh edhert Liiff.
 Swarade Keyserens Son: Käre Mestare /
 thetta behager migh wäl / men täncker på migh
 i nödhens tijdh / I thet nygade the medh the-

was Hufwud / och redo från honom förrät in i
 Staden. Lå nu Keyseren lö til sin Son/warde
 han käriligen och wänligen aff honom vndsän-
 gat/och sadhe til honom : Min käre Son/huru
 står thet til medh tigh/ iagh hafwer nu i en lång
 tid icke sedt tigh/ och huru hafwer tu mått. So-
 nen niggade medh sine Hufwud för sin Fadher/
 och gaff honom intet swar. Hwar vppå Keyse-
 ren sig högeligen förundrade/doch tänckte han/
 kan skee at the wisse Mestare hafwe således ho-
 nom vnderwiist/ at han i förstonne icke tala skal
 och redho so fort in til thes the komo in til Pal-
 asset/ och stegho aff Hesterna nedh/ Logh Key-
 saren sin Son i Handen/ och ledde honom in vti
 Pallasset/ och saete honom hoos sig nedh. Key-
 saren sågh på honom / säjandes : Min käre
 Son/hwi behager tigh tine Mestare/ Sonen
 niggade medh sine Hufwud/doch swaradhe han
 honom icke itt Ord. Keyseren förundrade sig
 thet vppå ån högeligare/ och sadhe åter / Si/
 min Son/huruledes går thet til/ eller hwar
 före wiltu icke tala medh mitgh.

Här kommer Keyserinnan medh sine Jung-
 fwer/ som wille komma Keyserens Son til at tala.

Nu Keyserinnan fick spöria / at Key-
 serens Son war kommen / och thet
 han icke wille tala / bles hon hiertans
 W i j gladh

gladh / och sadhe : Nu wil iagh gå och klådha
honom / togh sine beste Klådher på sig / pry-
dandes sig sålunda bäst hon kunde / och gick
vthur sin Kammar medh sine Frwr och Jung-
frwr emot berörde Sonen. Keyseren badh
henne / hon wille sättia sig bredhe wedh sin
Son / då hon nu hadhe satt sig nedher / sadhe
hon : Käre Herre / är thetta edher Son / som
upfödt och tuchtadt är hoos the siw wisse Nes-
tarna : Keyseren swarade : Ja / han är then
samma / men han wil icke tala. Då sadhe Key-
serinnan : Herre / gifwen i migh honom i wäld /
iagh wil wisselighen så lagha / at han skal ta-
la / och få sitt måhl igen. Keyseren sadhe : The-
ta edert taal behagher migh gansta wäl / Ther-
medh togh hon honom i Handen / och ledde ho-
nom medh sig. Doch lijkwäl sade Keyseren :
Gack och fölgh tine Modher. Sonen niggade
medh Hufwudet / lijka som han wille säga :
Iagh är redeboghnen at fullkompa min Fa-
dher willia i alle Saker. Keyserinnan ledde
honom sedhan vthi sin Kammar / och befalte
them alle / som inne wore / at the skulle gå vth /
sedhan sette hon sig medh honom vthi Sån-
gen / och sadhe : Min aldrakäreste / iagh hafwer
mycket hörde talas om edher dåneligheet /
Men nu hafwer iagh thet förnummit / och seer
henne

henne för min öghon/ och är listka som iagh såge
 noget aff min Siäl/ Du aldrakäreste Diocle-
 tiane / tu skalt weta / thet iagh hafwer så be-
 stälde medh tin Fadher/ at han sende effter tigh/
 thersföre/ at iagh må hafwa medh tigh min hie-
 rans lust och glädie / sågher förthenfull / at
 iagh / för then store Kärlichheet iagh til tigh
 hafte/ hafwer sparde och behollit min Kynstheet/
 allenast för tigh / på thet at tu må allena / och
 ingen annen / så och blifwa thet aff meddeelt /
 ty må tu nu wäl tala medh migh / och sedhan
 wele wij vthi alsomförste Kärlichheet sofwa
 hoos hwar annan. Then sachtmodighe Sonen
 swarade henne alskintet/ ty sadhe Keyserinnan :
 Du gode Diocletiane / tu äst listwäl en halff
 pare aff min Siäl / thersföre må tu wäl tala
 medh migh/ och gifwa migh tin Kärlichheet te-
 len tillenna/ Din tu nu wilt tala medh migh/
 så wil iagh wara redebogen at göra tin Wilie/
 och är thet så/ at iagh icke får tin Kärlichheet/ så
 dödr iagh wisseligho.

När hon thetta hade sagde / lode hon sin
 hwitse Arm om kring hans Hals/ wille ock haf-
 wa kyss honom / men han wende Ansichtet is-
 från henne / och wille thet icke tillåta / så sadhe
 hon : Du rätte Dääre / hwij bär tu tigh så
 äch/ alshenstand och nu ingen seer / så wele wij

liggis och sofwa när hwar annan / så skulle tu
 förnimma at iagh hafwer behollit min Wöd-
 dom quar / allenast för tin stora Kärlichheets
 skull / i thee wende han sigh aldeles ifrån henne /
 Men hon lät honom see siet hwilken Drösk / och
 sadhe : Min hierens käreste / giff acht på min
 Kropp / hwilket iagh tigh medh all Kärlichheet
 oplåta wil effter tin egen wils och begähran /
 Men alle thesse Ordh wille honom antä icke
 angå / och han trängde sigh måst han kunde is-
 från henne / Så hon nu thetta sågh / sadhe hon
 til honom : O min aldrakäresta Son / wiltu icke
 fullkomna min wilsa / men thet kan skee / at tu
 ingelunda wilt medh migh tala / ty tagh en
 Panna och skriff på ett stycke Papper hwadh
 tin meningh är / om iagh hafwer migh nogen
 Kärlichheet aff tigh förwänta eller ey. Then vn-
 ge Herran skreeff ett Bress sålunda lydandes :
 Then Almæchtige Gudh nådeligen migh thet-
 före skydda och bewara / at iagh nogen min tidh
 skal fördärwa min käre Fadhers Öriegård /
 och om iagh thet gjorde / wiste iagh icke annan
 skulle effterkommas / än alt ondt och fördöm-
 melsen / och sålunda syndadhe iagh swärligan
 emot min H Erre och G Vdh / then som synli-
 gen och osynligen seer. Thestlykes skulle iagh
 falla i min Faders förbannelse. Thersföre skul-

le / som Sonens bästa wil / icke thet til vpega
ga migh.

Du risswer och söndersliter Keyserinnan sine
Kläder / och rjter sigh sielf i An-
sichtet och Bröftet.

Nu Keyserinnan hadhe läste sin Sons
Skrifwelse / wardt hon hästigh wredh /
beet och sleet Brefsuet sönder emellan
Tänderna / sleet sine påhafwande Klädher alt
sönder nedh til Nageln / så ock reeff sigh i An-
sichtet medh Fingernaglarna / så at hon war ale
öfwerstånck medh Blodh / kastade och Kläder-
ne frå sigh / och ropade öfwerliude / och sade :
För Gud / Kull hielper migh / förr än thetne
slömme öfwerwinner migh medh sin onde lust
och begärelse. Då nu Keyseren förnam thetta
roopet / lopp han islandes vthi Keyserinnans
Casnar medh sine Herrar och Förster / tillsporde
henne / säyandes: Käre Hustru / hwad skadher
tig? Hon swarade: Min Herre, kommer migh
nu til hielp / ty thetta är icke eder Son / vthan
en annan onder Man / ty iwete at iagh ledde
honom hist in / vthi thet förhopningen / at han
skulle vppenbara sin måhl / och så iagh honom
nu sådant wille lähra / wille han dragha migh
vthi stoor synd och skam / och på thet han icke
skulle öfwerwinna migh i sin förhafwande

vpsåat / hafwer iagh tagit emot thet måste iagh
 hafwer förmått / in til thes at han sönderleec
 mine Kläder / och reeff migh i Ansichtet medh
 sine Händer / theslikes ock Huswud prydelssen /
 som i Steenbarlighen kunnen see / och hadhe icke
 kommit så snart migh til vndsättning / så
 hadhe han fullkomnat sitt onde vpsåat emot
 migh. Då Keyseren förnam hennes Klagemål
 och flere bekymber / wardt han häftigh wredh /
 och befalte sin tjänare at the skulle taga och fö-
 ra honom til Gallian at hängias.

Nu warder Keyserens Sohn
 fastat i Sängelsat.

DEn då Herrerna thetta Keyserens grym-
 heet förnummo / sadhe the : Herre / i
 hafwe icke mehra än then eneste Sonen /
 thesfore är thet ey goet / at han så hasteligen
 skulle afflijwas. Doch om han ju döb skulle /
 så wore thet bättre at han dömdes effter som
 Lagh förnä / på thet at ropet icke skulle vthgå /
 lijka som man wille säija / Keyseren hafwer
 dömd sin endeste Son i Wredhe / och icke medh
 en Laghlig Sentens och Dom. Då Keyseren
 thetta hörde / befalte han at sättias vthi hächtel-
 se Nation öfwer til annan Morgen / då wille
 han self dömma honom Lagligen til Döden.
 Då Keyserinnan thet hörde / at han icke war

antå

Äntå affliffwat/ sorgde hon hårdeligen/ och wil-
 le sig ingelunda aff nogen trösta låta. Så nu
 Natten framfarin war/ kom Keyseren til henne
 i Cammaren/ och fant henne förtande / och sa-
 dhe: Min käre Hustru/ hwij förien / så swära?
 Hon swarade: Edher är wäl witterligit/ hwad
 eder Son gjorde migh i går emooe / thesfore /
 tillsaden migh/ at han strax skulle döo / så är så-
 dant ännu icke skede/ och för then Orsaken skall
 är iagh gansto sorgeligh. Keyseren sade: Hus-
 stru / i morgen skal han döo Laghligen: Hon
 swaradhe: Herre/ skal han lefwa längre / så är
 thet min Dödh / och wil iagh säija edher / at
 edher går så medh honom / som i fordom tindh
 skedde medh en / som hadhe ett store gammalt
 Trå (och ett litet ungt Trå i sin Trågärd. Key-
 saren sadhe: Iagh bedher / i wile vithsäja migh
 samma äfwentyr och Exempel. Hon swarade/
 thet wil iagh gärna förtälta edher / och sadhe:

Keyserinnans förste Äfwentyr.

In thi Staden Rom / war en Dörgare /
 som hade en skön Trågärd/ thet vithinnan
 war itt kosteligit Trå/ som baar Fruchte
 heele Ähret öfwer/ samma frucht hadhe och then-
 ne Dygden medh sig / at then thet hadhe en
 skuldor/ och fick smaka samma frucht (vndan-
 tagandes then som spetelskar war) kom han

strax til sin helsa och sundheet igen. Nu begaff
 thet sig på en Daggh / at lå Borgaren gick i sin
 Trågård / at beståda Tråät som thet stodh / i
 thet wardt han warse / at vnder thet store vpran
 ett litet Tråä / thet förre kallade han til sigh Trå-
 gårdz Mästaren / och sade til honom: Hör / iagh
 säger tigh / at tu skal synnerligen hafwa om-
 sorgh om thet lilla Tråät / ty iagh förhoppas
 thet vthaff så mehra Frucht än vthaff thet sto-
 re. Mästaren swaradhet: Jagh skal thet om göra
 min högste flit. Nogen tidh thet effter gick å-
 ter Borgaren vthi sin Trågård at beståda sine
 Tråä / och kalladhe medh sigh Trågårdz mästa-
 ren. Lå the nu så hadhe bestådat Tråäerne /
 sadhe han til sin Trågårdz mästare: Hör tu / som
 migh tycker / så förökes thetta litla Trå icke som
 thet sigh borde. Trågårdz mästaren swarade:
 Ja / Herre / thet är icke at förundra vppå / ty thet
 gamla Tråä är högdit och breddit medh sine
 Grener / så at Wædhret icke kan komma til thet
 lilla Tråät som wäl behöffdes: Swarade Bor-
 garen / och sadhet: Så hugg ifrån Grenerne / på
 thet at Wædhret må komma på thet unge Tråät.
 Hvilket så wardt effterkommit / thet förre wardt
 thet käfteliga Trå blott och bart / och stodh åter
 nogen tidh in til Borgaren kom tije igen / lå
 han sågh at thet litte Tråät icke war mehra för
 sigh

sig kommit ån tilförens / kallade han åter
 Trågårdz mestaren til sig / och sadhe: Hwad
 må thet wälla / at thet unge Trått icke wäxer som
 iagh gerno wille? Trågårdz Mestaren swarade:
 Thet wäller at thet store Trått höghet förhin-
 dra Solen och Rågnet / aff hwilket thet lille
 Trått borde groo. Då sadhe Borgaren:
 Nu / så hugg heller thet gamble Trått aldeles
 sin loos vndan / hwilket så hasteligen effter-
 kommit bleff / och då thet skeede war / bleff thet
 lille Trått aldeles förderfwat / så at thet på
 sedhan alhintet mehro wux. Då the fattige och
 sluka thet förnumme / då förbannade the al-
 lom them / som thet til hafwer varit Råd-
 gifware.

Nu sadhe Keyserinnan / Herre / hafwe
 i thetta så förmerck / thet iagh edher så haf-
 wer sagde? Ja / sadhe Keyseren. Keyserin-
 nan sadhe: Nu wil iagh ock förtälja edher
 thet vppå en förklaring: Herre / i skole we-
 ta / at thet store gamble ädelt Trått äre nu
 i / och thet beteknes äfwen så medh edher / al-
 thenskund the fattige och sluka hafwa aff edher
 mycken hielp och bistånd / Men thet lifla och
 unga Trått / som stodh vnder thet gamla /
 thet är äfwen edher förbannade unge Son /
 som

som hafwer nu först begynt at tilwåra i sin Lär-
 dom / och gör then högste fljst han nogen tjdh
 kan / at edhert wålde och mache / thet är Gråner-
 ne / motte blifwa affhuggne / på thet han selff
 må hafwa thet aff sin lust och glädie / thet är
 werldzligh loff och berömmelse / så lunda achter
 han at förderfwa edher Person / på thet han eff-
 ter edher må bestitia och regera Riket. När
 thetta så skeede är / så går thet fattiga och stufe
 Folkets förbannelse öfwer allom them / som
 kunde i tjdh förderfwa edher Son / och thet
 icke hafwa gjort. Therefore rådher iagh edher /
 at emedhan i ån hafwen edher Keyserlige
 Wålde / förderfwen edher Son / på thet at icke
 skole så jämmerligen blifwa förbannade aff
 thet fattigha Folket. Keyseren swarade :
 I hafwe gifwit mig i gott råd / hwilket iagh
 strax wil efftersölga / och Morgen skal min
 Son wist dö vthi alle Mans åsyn.

Här tilbiuder Keyseren / at wille låta hängia
 sin Son / förste reesan / Och hurulunda hans förste
 Mestare Bancellas frålsade honom Ljfwet.

Det Morgonen satte Keyseren selff medh
 i Kåttan / och dömdde sin Son til Gallian /
 och befalte strax at the hasteligen skulle gö-
 ra aff medh honom / Lå the ledde honom ige-
 nom Staden / wardt Trommetaren fram för
 honom

honom blåsat / doch wardt aff gemene Mannen jämmerligen roopadt och skrisat sålunda : Eija / Eija / Skal nu Kaysarens endeste Son gå til döden / I thet samma mötte honom hans förste Mestare / benemnd Bancillas. Så Kaysarens Sohn fick see honom / nygande han sigh för honom medh Huffsudet / listka som han wille säija : O min trofaste Mestare / gören mitt bästa / när I komme in för Kaysaren min käre Herr Fadher. Så sadhe Mestaren til them som ledde honom : Mine käre Wänner / haster edher icke så snartliga / ty iagh förhoppes medh Gudz tilhielp / at iagh skal i dagh frälssa then unge Herrens Liff. Så swarade Folcket alle sampligen : O gode Mestare / skynder edher hasteligen til Pallaket / och fresser edher Discipel. Mestaren körde på Hästen hasteligen / och kom in för Kaysaren i Pallaket / och föll på sin knä. Kaysaren sadhe : Eigh see aldrig wäl. Mestaren swarade och sadhe : Nådige Herr Kaysare / iagh hadhe wäl förtiänt en annan helsning än then är. Kaysaren swarade aff ondsko : Tu äst en Liugare / ty iagh hafwer befale tigh och the andre tina Medhbröder / min Son / at I skole hafwa lärdt honom tala / så är han nu blifwen en Dumbe : Och thet som mycket wärre är / så hafwer han welat wäldeaga
 min

min Hustru/therföre skal han rått idagh strax
 död/så ock i samspeligen medh honom. Mes-
 staren swarade: Nådige Herre/ thet i såghen
 edher Sohn wara en Dumbe / thet weet Gudh
 Alzmechtigh bättre / ty then tijdh han war i
 wårt omgengelse/ kunde han wäl tala / Men
 för hwad Orsak skall han nu icke talar/ thet weet
 then Alzwäldige G: Udh ganska wäl/ Och thet
 i säije / han hafwer welat wäldeaga edher Hus-
 stru/ så swarer iagh i sanningen / at thet är icke
 så/ty så länge han hafwer varit när oss/ hafwe
 wij sådant aff honom aldrigh förnummit /
 therföre wil iagh säija edher för sanningen / om
 thet så wore/ at i dödde edher Son / för edhers
 Hustrus falska rådhy Skull / tå Skulle skee edher
 mycket wårre / än thet skedde then Riddaren
 som slogh sin Hund thial för sin Hustrus Skull/
 vanseede at Hund en räddade Riddarens Barns
 lifff/ som i här effter skulle så höra och förnimma.

Tå sadhe Keyseren: Nu så förtällie migh
 Afwentyret thet om. Mestaren swarade: Nåd-
 ige Herre/ iagh gör thet icke / ty för thenne
 Orsaken skall/ at förr än iagh skulle säija henne
 til ånda/ worde edher Sohn hängd/ hwad gior-
 des tå min Ord aff nödenne. Doch welen i at
 iagh skall edher henne förtällia/ tå låta hempta
 edher Son hist til baka igen/ och sättian fångs-
 lad.

lad. Och tyckes edher / thet iagh icke hafwer sagt
 edher sonningen / så måge i wäl sedan låta ho-
 nom affliffwas. Då Kersaren thet förnam / låt
 han kalla sin Son tilbaka igen / och satte honom
 i Fångelse. Då nu thetta så öfwerståde war /
 begynte Westaren på Afwentyrer som så lydherz

Then första Westarens Bancillas Af-
 wentyre om Gemen.

Her war en Riddare som hadde en Son /
 som i ock så hafwe / honom hadde han så
 kär / at han befalte honom tre Ammer /
 som honom sköda skulle. Then ene skulle bära
 honom / then andra holla honom reenligh / och
 then tredie skulle beställa om alt thet som Bar-
 net höffdes. Ther til medh hade han tw Diwr /
 som han hadde ock öfwermåttan kär / hwilket
 war en Galck och en Hund. Hunden hadde then
 oarten medh sigh / at när som sin Herre wille
 ridha i stridh / och honom skulle wäl hylas /
 sprang Hunden fyre Siæ fram för Håsten.
 Men om thet skulle gå honom twert emot /
 så togh Hunden / så Herren satte sigh på Hes-
 sten / i Kumpan / hylde och låte så illa / at man
 sigh thesöre förfära moste / medh thesse tw
 Tekn wiste Riddaren strax om honom skulle
 gå wäl eller illa i hand / vthi striden. Gal-
 cken hadde theenne Dygden medh sigh / at så
 effra

offta och tide Riddaren redh på Marken / ther
 han då kom liggande / kom aldrig Falcken til
 honom / medh mindre han hade noget medh sig
 at föra. Riddaren brukade offta Tornerings
 speel / therfore lät han på en tidh kalla nogle
 Riddersmän samman på sitt Slott / ther han
 ochtade at holla en Herredagh medh them. Rid-
 darne kommo bewäpnade tijt riidandes / och
 kommo strax oppå Plaken / til at torneras
 medh Riddaren / Tijt gick Riddarens Frw/
 sampt heele hennes Tiänstefolck / medh Am-
 merna / och låto så Barnet allena blifwa i
 Waggan liggandes / ther war då ingen mehra
 på Slottet quar / än allenast Barnet i Wag-
 garn / Hunden som ther näst lågh / och Falcken
 som satt på en Stång. Nu war ther på Slot-
 tet en stoor Orm / som ther en lång tidh hadhe
 skulde sig / at ingen ther off wiste. Då Ormen
 nu thet förnam / at ingen war på Slottet / sac-
 te han sitt Huswud op igenom hollet / och då
 han ingen fick see / och han allenast Barnet i Wag-
 gan / i thet kröp han op för Waggan och wille
 ringa Barnet ihäl. Då Falcken thet sågh / at
 Ormen så driiftigh war / sågh ock Hunden at
 han ther lågh / och soff / ringade han sig omkring
 på Stången / och flechtade medh Wingarna
 så hardt / lijka som han wille säija : Hund ståde
 up /

op / och kom Barnet til hielp / emoot then förgifftige Ormen. Hunden wotnade op igenom thetta buldret / som Galcken gjorde medh sine Wingor / och sågh Ormen krypandes för Waggan / i thet sprand han til honom i snondsko / och stridde så häfftig emoot hwar annan / oanseede Ormen war stor och het / och wille icke gifwa tapt / och förr än then trogne Hunden wille låta dödhä Barnet / wille han stelst dödh ther öfwer / i then häfftige Stridhen stact och beet Ormen Hunden mycket ille och förderfwade / så at wether honom rannen ovesfäjelijgh mycken Blodh / lijkwål stridhe han swlänger sw häfftigare medh Ormen / så at Ormen fullhwarfwade Waggan / Men Waggan war gjorde medh fyre Stälpar / så at Barnsens Ansichte icke kunne röras wedh Jordenne / at Barnet kunne falla fördärftwas. På sidlychtone wandt Hunden / och beet Ormen i hiäl / sedhan ladhe sig Hunden och slette sina såär.

Lå nu Torneringen war ändat / kommo Barnsens Ammar intrennandes / och fingo see at Waggan war omkull hwerfwat / och gälfwet och Hunden wore blodige / sadhe the til hwar andra : O wee / O wee / Hunden hafwer bisett Barnet i hiäl / doch wore the icke så wiss / at the

ransakade i Waggan om Barnet noget skadde
 eller ey / vthan sadhe sin emellan : Wij wele
 hedan från vndsty / på thet at Herren icke må
 leggia nogen skul på oss / och låta oss thet före
 dråpa. I thet the nu flydde / mötte them Frwet
 på wägen / och sporde them äth / hwarest the
 wele taga wägen. Lå swarode then ena : Och
 fåre Nådige Frw : Wee bådhe edher och oss /
 ey Hunden / som Herren hafwet varit så får
 äth / hafwet bitit Barnet ihjäl / thet oss besa-
 lat är at bewahra / thet ännu Bloden ligger på
 Gålfuet omkring Waggan. Lå Barnsens
 Modher fick sådant weta / full hon nedh på
 Jorden och sadhe : Ach wee migh fattige
 Qwinna / hwad skal iagh nu tagha migh före /
 at idagh är migh min endeste Son ifrån tagen
 och beröffuae / i thet hon så stodh och beklagade
 sigh / kom Riddaren rijdandes / säijandes :
 Hwadh wälder edher / min fåre Frw ? Hon
 swarode lijka som hon hadhe hörde förtäljan-
 des off Ammerna. Aff hwilket Riddaren
 wardt högeligen bedröfwat / och stedh vthaff sin
 Häst nedher / och gick i site Pallas / thet then
 trogne Hunden lägh / Lå han fick see sin Her-
 re / stodh han i sin swära sjukdom / som han ha-
 dhe vp / ändoch han orckade icke / som han el-
 lieft war waan at göra / helso sin Herre medh

Rumpan och Snerne. I thet vchdrogh Ridda-
ren sit Swerde / och högg Hufwudet vchaff sin
erogne Hund / så han thet hadhe giordt / gick
han til Waggan / och reeste henne vp / och
fandt sit Barn ofkadd / och then store Dr-
men böddh bijten bredhe widh Waggan / Så
förnam och befant han först wisse Teken / at
Hunden hadhe bitit Drmen ihäl / och hadhe
kommet Barnet til hielp och vndsättning / i thet
han hadhe frälst thet ifrån Döden / ropade han
medh högga röst / och sadhe: O wee och al-
tidh wee / at iagh hafwer slagit min trofaste
Hund ihäl / igenom min Hustrus oräckerdis-
ga berättelse skull / hwilken intet annat hafwer
giort / än frälst mitt Barns Liiff ifrån Döden /
aff then ledhe Drmen / iagh wil sielff tagha
migh Penitens therföre / strax sönderbröt han
Glaswen / som han wunnit hadhe / i tree sty-
cken / och gick til then Helighe Graff / at tiäna
och affbedhia Gudh / såsom ock lade ifrån sig
all werldzligg wallust / bleff sedhan en Ande-
ligh och saligh Man.

Sedhan sade Nestaren til Kaysaren: Herre /
hafwa i nu förstådt hwad iagh hafwer förtälde
edher? Kaysaren swarade: Ja. Så sade Nestaren /
iagh säger edher förthen skull / at om thet så
är / at i late afflijswa edher Sohn för edher

Hustrus begåhran skull / tå måge i tånkia at es
 dher seer mycket wårre / ån thenne Riddaren
 medh sin Hund. Keysaren sadhe : Tu hafwer
 sagde för migh itt gott och fagert Afwentyr /
 thesföre skal min Son ey döo idagh. Westaren
 sadhe : Ther gören i wijsligen vchinnan / och
 iagh för min Person / tacke E. R. M. ödmiu-
 keligen / thet i hafwe hörde min Bön. Och be-
 faler E. R. M. vthi Gud; Nådige Skydd och
 besterm.

Huru Keyserinnan begårade aff Keysaren / at
 sin Son motte aflifswas.

A nu Keyserinnan fick weta / at Keyser-
 arens Son war åncå icke vphängd / sorg-
 de hon swåra / så at hon ey wille vpsättia
 en gångh sine Huffsund. Tå Keysaren thet för-
 nam / gick han til henne i Cammaren / och sadet
 Hwadh wålder tigh / at tu åst så mycket sorger-
 ligh? Hon swarade: Ja Herre / hoo weet bättre
 ån i / hwad för skåneligh försmadelse edher
 Son migh tilbudie hafwer / och i hafwe lofwat
 och tillsagde migh / at han skulle döo thesföre / så
 år thet ånnu icke effterkommit / Men iagh så-
 gher edher / Herre / edher seer ene reesa så / lifla
 som thet skedde enom Konung medh ett Wild-
 swynn / thet om talet går ån i thenne dagh. Tå
 sadhe Keysaren : Min aldrakåreste hierens
 Nu

stru/förtäl mig samma Åfwentyret. Keyserin
 rinnan sadhe: Herre / hwar til är thet nytteige/
 thet iagh sadhe edher i gåår / ty thet hafwe i in-
 tet rättat edher effter? Så sadhe Keyseren å-
 ter til henne: Min hiertans käre Hustru/ för-
 täll mig thetta Åfwentyret. Hustrun sadhe:
 Nu så wil iagh säija edher thet / på thet i måge
 weta edher at effterrätta / och skole i så mycken
 nytte vchaff säitandes.

Keyserinnans thet andra Åfwentyret.

N B war en gång en Konung/ som hadhe
 en Skogh och en stoor Wildmarck / thet
 vchinnan war en WildGalt / som war
 swära onder / så at han ihial beet alle them som
 ginge i Skoghen / och han öfwerkomma kunne.
 Hwarföre Konungen war swära sorgeligh / och
 befalte at vthropa öfwer heele sitt Rike / om no-
 gen kunne finnas / som slogho thet Swinet i-
 hial / then samma skulle få sin Dotter och heele
 Riket effter sin dödh. Så nu thetta så vthropat
 war / fans ingen som sigh wille thetta vppå ta-
 gha. Nu war här en Gäärwächtere / (en Bon-
 de) han tänckte wedh sigh selff / kunde iagh lijk-
 wäl slå thetta Wildeswinet ihial / så worde
 iagh sampt mitt heela Slächte högde vpsatt och
 affhollen / och togh i thet samma sin Heerdestaaff
 och lopp i Skoghen. Så Wildgaltten fick ho-

nom ſee / wardt han förſärat / och flödfſſ vp i
 ett ſkort Tråå / Men Wildgaleen begynte at
 gnaga på Tråå ſå hårde / at Heerden råddas
 före at Tråå ſkulle falla medh honom om
 kull / och war Tråå full medh Ållun / ther
 Swiſnet wille haſwa ſin föddha och aff / och då
 Fruchten aff war fallit / lade ſiĝh Swiſnet bre-
 dewidh nedh / och åth. Då Heerden thet ſågh /
 ſtegh han tyſteligen nedher aff Tråå / och hölde
 ſiĝh ther wedh medh then ena Handen / ty om
 Swiſnet wille til honom / at han då kuune ha-
 ſtigi komma vp igen / flådde ſå Swiſnet medh
 then ene Handen / och hölde ſiĝh faſt medh then
 andra / in til thes Swiſnet ſomnade. Då Heer-
 den thet förnam / at Swiſnet war ſomnat /
 Drogh han ſin Kniff tyſteligen och ur ſin ſidha /
 och ſtacl ther medh Wildeswynnet ihjäl. Sedan
 ſiĝh han Konungens Dotter / och wardt en och
 walde Konung effter hans dödh.

Sedhan ſadhe Keyſerinnan: Herre haſwen
 i förſtåde hwadh iagh haſwer ſagt? Keyſaren
 ſwarade / Jo. Då ſadhe hon åter / nu wil iagh
 then ſamma Åffwentyr och tydha grundeligen.
 Thet ſtarke Wildeswynnet betydher edher
 Perſon / wålmache och förmodgenheet / emose
 hwilken ſiĝh ingen torr lätteligen vpsättia /
 och eder Son beræknar Heerden / ſom anſe-
 wer

ter sigh emoot edher / medh sin Konsts stark-
heet / til at swiska och bedraga edher / Ty liska
som Heerden klädde Wild swinet / och komm
thet til een sömpn / och slogh honom sedhan i
ihial. Liska så gör ock edher Sohn medh edher.
Ty the sin wijse Mestare klää edher medh fal-
ska Ordh / in til thes edher Sohn slår edher
ihial / på thet han kan sedhan regera Riiket eff-
ter edher. Keyssaren sadhe: Jagh sågher för
sanningen / min Son skal ey så fara medh
migh / som Heerden sohr medh Swinet / Ty
idagh skal han wiß döo. Hon sadhe: Herre gö-
ren i thet / så göre i wißligen.

Tu tilbuder Keyssaren at låta sin Son up-
hängia andra reesan. Och huru then andre Mestas-
ren Lentulus frelste hans Liff.

Keyssaren befalte åter at hans Sohn skulle
föras til Galian. Och emedan the ledde
honom in vch igenom Staden / mötte ho-
nom andra Mestaren / Lentulus benemd / som
redh fram / och sadhe til Folket / som then unge
Herren ledde: Godhe Wänner / haster edher
icke / in iagh troor (medh Gudz hielp) at iagh
wil frelsa idagh hans Liff. I thet hastas-
de Mestaren sigh til Keyssaren / och sadhe:
Herr Keyssare / iagh bedher om en ting. Key-
ssaren sadhe: Tu liugher / och sågher intet sans-

ningen / och therföre wil iagh gifwa tigh nu så-
 dan löhn som min Sohn / för ty tu hafwer lärde
 honom at han är blifwin en Dumbe / Ther til
 medh hafwer han welat nu wäldtaga min Hus-
 stru. Mestaren swarade: Thär E. K. M. säger
 at N. M. Son är en Dumbe / thet weet nu
 Gudh / och iagh weet thet wäl / at han icke tija-
 ger / när hans tijdh kommin är / ty så skal han
 wäl säija sanningen / och i skole edher ther vppå
 förundra. Och thet E. K. M. sägher / at han wille
 wäldtaga E. K. M. Hustru / ther til swarer
 iagh / at thet är ofanningen / ty hadhe edher Hus-
 stru honom burit vnder sitt Hierta vthi nise
 Månader / hadhe hon icke lagt på honom en
 sådan skam / last och lytta / synnerligh sadant
 förfährligt rykte / som hon nu giort hafwer /
 allenast för then store afwund hon til honom
 dragit hafwer / thet måge i troo och effterfölga.
 Men icke wil iagh säija edher / är thet så / at i
 låte edher Son blifwa afflifwat för edher Hus-
 strus rådth skull / Så wedderfahres edher wärre /
 än thet wedderfohr enom Riddare / then man
 satte ofkyldigh vthi Halsjernet för sin Hustru
 skull. Kersaren sadhe: Göreäll migh thet Äfwen-
 tyret / huru gick thet til? Mestaren sadhe: Iagh
 säger thet icke / förr än at i låta kalla edher Son
 tillbaka igen / ty förr än iagh ther medh kom-

mer til en ända / så är han dödh / Hwad wore
 så för nytto aff min Ord? Behager thet edher
 sedhan eller ey / så måge i tagha thet aff hwad
 edher lyfter. Kepsaren låt strax kalla sin Son
 heem igen / och låt sättan i Fångelse / sedhan
 begynee Mestaren / säijandes :

Then andre Mestarens Lentuli Afwentyr /
 om en Rommerska Quinna / som gaff sin Man
 medh list och swijk i döden.

I Fordom tindh / bodde wchi en Stadh en
 gammal Riddare / som hadhe en yng Hus-
 fru / lika som i nu hafwe / thes slifes ha-
 dhe han henne swära kär / at han skängde igen
 Porterne om Qwällorna / och gömde Ny-
 sklarna vnder sin Hufsiund. I samma Stadh
 war en sadane sedwonia / at när man hadhe
 ringe Kleckorna om Nätterne / och bleff se-
 dan thet effter grippin aff Wachten / hon skulle
 Natten öfwer liggia i Tornet / och om Morgo-
 nen satte man them i Halsierne. I henne Rid-
 daren war swära gammal / så at han gaat ey
 skämpta medh sin Hustru / effter hennes goda
 begäbran / thesfore fick hon kärlichheet til en
 annan / och hwar Nat när Riddaren sömnet
 war / togh hon Nycklerne och gick til sin Boh-
 lare / och bedreeff med honom sin otrocht / så
 henne tyktes at wdh war / gick hon hemligen

til ſin Man igen. Nu begaff thet ſiĝh på en tiidh/
 at tå hon ſtodh vp/ och gick til ſin Bolerij / wa-
 knade Mannen vp/ och ſant ſin Huſtru icke lig-
 gia när ſiĝh/ ſtodh han ſtrax vp/ och gick til Huſ-
 porten/ och ſant honom ſtående vplåcin / tycktes
 honom vnderligen vara / i thet ſtångde han
 Dörren wål igen eſſter ſiĝh/ gick ſedhan vp i ett
 Natteſtugu Fönſter / thet han wål kunde ſee/
 hwadan och när hans Huſtru ſkull kumma gån-
 gandes ifrån ſitt Bolerij/ på thet han kunde bli-
 ſwa thet warſe. Och eſſter ſom Hanen hadhe
 gaalat tridie reeſan / kom Huſtrun / och ſant
 Porten vara igen ſtånge/ thet wedh hon ſig hö-
 geligen förſårade/ ſå at hon dåånade/ doch kom
 hon omſidher til ſiĝh ſielff igen/ och begynne bul-
 ra på Porten. Riddaren ſwarade: O tu onde
 Qwinna / nu haſwer iagh rätteligen funnit
 eigh på fårſka gerning/ thet tu ſå ofta giore ha-
 ſwer/ hwar medh tu haſwer brucit ditt Echten-
 ſkap. Och iagh loſwer tigh thet/ at tu ſkalt nu
 ſtå vte til thes man ringet medh Klockerne/ och
 Morgen ſkal ditt Huſwud affhuggas. Hon ſa-
 dhe: O kåre Herre / hwarföre ſåitta / ſådana
 Ordh på migh? Iagh wil ſåitta ſanningen för
 edher / at när iagh lågh hoos edher / kom til
 migh min Modars Dräng och badh/ iagh wil-
 le göra min flugt och komma til henne/ Ty hon
 lågh

låggh på sitt ygerste / ty wille iagh ey omaka edher / och vthan giæ så tyffeligen ifrån edher / och såggh huru min Modher måtte. Nu hafwer iagh låtit liggia henne i sin skotta Siukdom / och haster migh til edher igen / på thet iagh icke wele fördråna edher / låter förthen skul för migh vp / och slipper migh in / ty the ringe rått nu i Klockerne ? Riddaren swarade : Tu skal nu stå thet vthe / så så Wachten sate på tigh / Så blifwer thet tigh och all tin Slächte en stor skam och ewigh nååsa.

Hon sadhe : Låter migh in för Gudz skull / på thet iagh icke må komma i wahnåhra? Han swarade : Tu onde Qwinna / tänck thet oppå / huru titte och offra tu hafwer förbrutt tin Echteskap och thet före är thet tigh bättre / at tu nit öfwer tine Synder lidet här än vthi Skierselden. Hon sadhe : Jagh bedher för Gudz skull / förbarmen edher öfwer migh / och slippen migh in. Han sadhe : Tin Böön är nu förgåwes / ty tu skal blifwa vthe stående / til thes at man ringer. Ty skal tin otroheet tigh löhnas. Då Qwinnan thet förnam / sadhe hon : J weete wäl at här är en diupan Brunn wedh Porten / om icke låten migh in / så wil iagh sielff drenka migh / mycket heldre än mista min Hals i Morgon. Han sadhe : G Wdh gifwe at tu
hadhe

hadhe länge sedhan wardt drucknat / förr än en
 skulle hafwa åstadh kommit så mycket ondt /
 och emedan the talade medh hwar annan / för-
 gic Månstijnet / Nu sadhe hon åter / förr än
 iagh dräckner migh stelff / så wil iagh hafwa
 gjort mine Testamente för min Siäl skull /
 Först / så befalar iagh min Siäl Gudh i wäld /
 och Kroppen til at begraffua vthi S. Peters
 Kyrckia i Rom / hwadh nu elliest bestellas skal /
 thet låter iagh edher göra effter edher ordi-
 nantie och bruk / Lå hon thetta hadhe sagde /
 gick hon til Brunnen / thet lå en stor Steen
 lågh / then togh hon vp medh bådhe sine Hender /
 och sadhe : Nu fahren wäl / i thet samma kasta-
 de hon Steenen i Brunnen. Lå Riddaren
 hörde plumpa / sadhe han / Ach wee migh fat-
 tigh Man / at min Hustru är drunknat / thet
 medh lopp han nedh til Brunnen / emedhan lå-
 gade sigh Hustrun til Porten / och han blesf hen-
 ne icke warse / och emedhan han gick vth / gick
 hon in igen / och stängde Porten wäl igen / och
 lopp vp i Natustugusönstret / at höra huru Rid-
 daren skulle bära sigh åt. Han stodh wedh
 Brunnen / greeet och sorgde bitterligen / och sa-
 dhe : Ach förbannat wari then timma / hwilken
 iagh stängde Porten igen för henne. Lå Qwin-
 nan thetta hörde / logh och strattade hon hem-
 ligen /

ligen / sedhan begynte hon och sadhe: O tu för-
 bannade Riddare / hwarföre står tu så här v-
 the / nu så dags / hafwer tu icke nogh vthaff
 migh? Hwarföre löper tu alle Nätter til eine
 Dorer / och låter migh liggia allena. Då Rid-
 daren fick höra sin Hustrus röst / wardt han aff
 hiertat gladh / och sade: Gudh ware loff / at tu
 ännu lefwet / Men min godhe Hustru / hwis
 säger tu sådant vppå migh / ty iagh mente i
 sådane motto welat straffa tigh / och stängde
 för then Orsaken skull Porten igen / och lå-
 iagh fick höra dunnet / meente iagh at tu hadhe
 fallit in vthi Brunnen / lopp förthen skull tist at
 hielpa tigh. Hon swarade: Thet weet Gudh
 gansta wäl / at iagh är ther vthinnan ostyl-
 digh / som tu vppå migh sagde hafwer / ty är thet
 sane / som man plåger säija: Then som hafwer
 fått een reeso skam / han wore sedhan til fredz at
 Werlden hadhe en enda medh honom. Och äf-
 wen så hafwer tu nu lugit skorligen på migh /
 thet tu stelff hafwer gjort / thesföre säger iagh
 tigh / tu skal nu bidha / in til thes the ringa / och
 Wachten tagha sate på tigh / och sedhan straf-
 swa tigh för ein Lögn. Han sadhe: Jagh är en
 gammal Riddare / och hafwer all mine dagar
 bode i thenna Staden / aldrigh hafwer migh
 sådant här til dags blifwit tilwixtat / och om
 thet

thet så wore / at iagh mister min Hals i Mors-
 gen / så wore thet wiigh och tigh en skoor skum.
 Låt migh förthen skull in för Gudz skull. Hus-
 strun sadhe: Fine Bøner är nu förgåwes /
 en thet är bättre at tu lidet här än i Skärsel-
 den. Tänd på wisse Mans Ordh / som sadhe:
 Ther äre trehanda Folck til / som Guds ey-
 gitter lidha / och hafwer til them en skoor
 Misshagh / som är: Then fattighe / som högh-
 serdas / Then riske som liuger / och en gammal
 Siack / Ty tu äst then riske Lögneren / hwad
 giordes tigh behoff / at liuga på migh? Och så
 ästu en gammal Narr / ty tu hafwer hafte miet
 unge Liff effter sin egen wilie / och lijkwäl haf-
 wer tu gått vth til Horer. Thersföre är thet en
 nådhe aff Gudh / at tu rätt nu skalt göra här
 sin plichte / på thet tu icke skalt blifwa ewinner-
 ligen fördömt. Riddaren sadhe: Husfru / then
 Alzmechtige Gudh är en nådigh och barmher-
 tigh Gudh / och begährer iniet mehro aff en
 Syndare / än at han gör en vppenbara peni-
 tens och Boot / för sine onde och grofwe Ger-
 ningar / låt migh för then skull in / så wil iagh
 tagha Boot och Bättring för ale thet tu kanc
 tilwista migh. Hon sadhe: Hwilken män-
 de hafwa giordt tigh til een Predikare el-
 ler Predikant? Iagh säger tigh sanner-
 ligen /

lighen / tu skal nu ey komma hie in / förr än
 Laghen är gängit öfwer tigh / emedhan the så
 caladh medh hwar annan / begynte thet at ring-
 gia : Då Riddaren thet hörde / sadhe han til
 sin Hustru : O kåre Hustru / nu ringer thet.
 Hon sadhe : Thenne ringningh lydher på tin
 Siäls saligheet / thesfore liddh nu thet tåål-
 modeltighen. Medhan hon thet sadhe / gingo
 Wachten genom Staden / och funno Ridda-
 ren på Gatun stående. Wachten sadhe til ho-
 nom / thet är icke noghen godh Zelen at i ståan
 nu så dags här på Gatun. Då Hustrun fick hö-
 ra Wachten / sadhe hon til them : O i godhe
 Wachte / kommer migh nu til hielp / ty iagh är
 född aff åhrligh Schläch / som i wäl wete / och
 hwars Dotter iagh är / och han låter migh
 hwar Natt liggia allena / och han går emedan
 til sine Hoorer. Nu hafwer iagh achtat thet
 vppå / på thet han moette blifwa straffat /
 dogh hafwer iagh icke welat vppenbara hans
 Saak eller sådhan hans onde vpsåat / förr
 än han skulle vppenbara sigh sielff / ty haf-
 wer iagh nogre gånger affrädd honom medh
 sådane / så hafwer han lijkwäl icke welat
 liddha migh effter / Ty bedher iagh edher
 för Guds skull / i wele tagha honom / och
 straffa effter Laghen. The satte honom
 strax

strax i Fångelse/ och annan Dagen thet effter/
 warde hans Huswudh affhuggin. Thet är så
 myckie sagde : Horer wille alltjdh wara tje
 fromste/ för androm.

Sedhan sadhe Westaren : Herre / hafwe
 fförstädt / thet iagh nu hafwer edher föresåle?
 Keyseren swarade: Ja. Då sadhe Westaren:
 Sannerligen säger iagh edher / om i låte aff-
 liffwa edher Son / för edher Hustrus Död
 skull / så ffeer edher myckie wärre än thenne
 Riddaren. Keyseren sadhe : Sannerligen / thet
 war en onde Quinna : och iagh säger / at iagh
 hafwer satt all mine Landar på then förban-
 nade Quinnan/ så at min Son skal niuta Liff-
 wet. Westaren sadhe : Herre / om i thet gören/
 så skal eder thet wäl behagha. Här medh edher
 Gudh Alzmechtigh besalat.

Här riiswer nu Keyserinnan sine Kläder söns
 der/ så hon fick weta/ at Keyserens Son war än så
 icke tagen aff dagha.

Då Keyserinnan thet förnam/ at then vn-
 ze Herren war icke tagen aff dagha/ gick
 hon in sin Kammar / gråtandes / reeff
 sigh self och ropade medh höga röst/ säijandes:
 Ach Gudh / at iagh ingen tjdh war född / at
 skulle lidja en sådan försmädelse/ och thet ingen
 straff effterkommas skulle. Då Keyseren thet
 fick

fiel weta / gick han til henne och sadhe : Min
 hertans käre Hustru / hwitjäre i så bedröfwan-
 de ? Gören thet icke så / ty iagh hastwer edher
 swära kår. Hon sadhe : Herre/hadhe iagh edher
 icke så myckit kår / så passade iagh icke på then-
 ne försmädelsen / som migh händt är. Dogh
 weet iagh wäl / om thet roge en ondt enda medh
 edher / är min Fadher så mächtig / at han kunde
 wäl göra migh rijk igen. Keyseren sade : Gudh
 beware oss ifrån olycka / I Skole ey sättis edher
 sådane onde tanckar i edert Hierta.

Keyserinnan sadhe : Gudh gifwe i motte
 så länge lefwa / iagh fruchtar thesfore / at edher
 skeer / som thet skedde i fordom tisdh en Ridda-
 re medh sin Son / som han hadhe så kår / förr än
 han wille / at han skulle blifwa skänd / lät han
 hugga sitt Hufsuud aff sigh. Keyseren sadhe :
 Käre Hustru / lät migh thet så weta. Hon sa-
 dhe : Ja / gerna.

Keyserinnans tridie Äfwentyret.

I Fordom tisdh / war i Rom en swära högh-
 färdigh Riddare / som hade en Son och
 två Döttrar / och brukade mycken Tor-
 nering / så at han i Werldzlige Lofford miste
 alt sitt Godz och Rikedom. På samma tisdh
 war ock en Keyser i Rom / Octavianus be-
 nemi / som öfwer gick alle andra högha Her-

rerne medh Gull. ty han hadhe så mycket / at han
 vpsolte ther medh ett stort Hus full / och satte
 ther öffuer en Riddare som thet skulle wachte /
 Då nu Riddaren hadhe förspile Godset medh
 Tornerande och andre onyttige Handel / och
 wardt så fattigh / at han botesälde ale sitt Arff
 och egendom / kallade han till sig sin Son / och
 sadhe : Min käre Sohn / tu skal weta / at iagh
 är så fattigh / at iagh tränger til at botesälia ale
 mitt godz och egendom / och om iagh thet gör /
 så bliffuer tu och tine Söstrer fördärswade.
 Sonen swarade och sadhe : Fadher / thet är
 godt at i beräden edher här vshinnan / på thet at
 i kunne leffua ährligen och wäl / vthan thet / at
 i skole botesälia edhert och wårt Arff och Egen-
 dom. Riddaren sadhe : Iagh weet godh råd /
 Keyseren hafwer ett Hws fullt medh Gull /
 tije wele wij gå om en Natt / och göra itt holl
 igenom Hwsen / och iagha ther så mycket vth at
 wij måghe hafwa nogh. Sonen sadhe : Fa-
 dher / här är godt at göra medh / ty thet är bättre
 at wij toga aff Keyserens Skatt / som thes för-
 vthan är rylt nogh på all tingh / än at wij för-
 sälia wårt Arff och Egit. Nu ginge the
 om en Natt til Hwsen / och bröte ther igenom
 itt holl / och toghe så mycket aff Gull Skat-
 ten / som the ortade bära / thet medh betalte

Riddaren sin Ståld. Sedhan begynte han
 at Torners lista som han gjorde tilförenne.
 Morgonen ther effter / gick Riddaren / som
 achtade på Hwset / i Hwset / och då så han see
 hollte / wardt han warse / at ther war en hoop
 Gull borttagit / strax lopp han til Keyfa-
 ren / och gaff honom thet tilkenna. Keyfa-
 ren sadhe : Hwarföre säger du mig ther
 aff ? Hafwer iagh icke satt tigh ther öfwer /
 at du thet achta stole ? Tu stole stå mig
 til råtta för Skatten. Då Riddaren / som
 Hwset hadhe i antwardning / thesse Ord hör-
 de / gick han strax i Hwset / och gräffde ite
 holl in i Jorden / vnder thet som tilförenne
 war i Wren / och satte ther vth en sko-
 ran Käffel / på thet at när noghen kommo
 och wille frypa ther in / at han då kunde falla i
 Käffelen / och icke kunde komma ther vth
 igen. Sedhan wardt Riddaren (om hwil-
 ken tilförenna är sagdt) åter fartigh /
 och hans Godz begynte att förminsta sig /
 då gick han åter til sin Sonn / som han
 gjorde tilförenne / och sadhe : Min läre
 Son / iagh hafwer åter förtärt mitt Godz /
 så at iagh är nu blifwen fattigh. Då
 sadhe hans Sonn : Wij wile nu gå
 til Hwset / som wij gjorde förr / och tagha

nogh aff Skatten/ ther medh wij kunne betala
 wår Siåld/ och beholla wår Arff och Egendom
 qwar. Om en Natte stodhe the vp/ och gingo til
 Husset / och hans Fadher gick först til Hollet/
 och föll i Rättelen / alt til Halsen. Strax sadhe
 hon til Sohnen: Tu skalt ey komme til migh/
 Ty om tu thet gör / Så bleswe tu så wål borta
 som iagh. Sonen sadhe: Fadher/ iagh wil försä
 kria om iagh kan hielpa Edher/ ty finne the e
 dher/ så slå the off alle samptligen ihjål. Fa
 dhren sadhe: Gudh förbiude thet / at nogen
 skulle få weta at thet är iagh. Thersfore så tagh
 vth titt Swård/ och hugg Hufwudet aff migh.
 Ty när the finne migh Hufwudlös / så kenne
 migh ingen. Sonen swaradhe: Edhert råd
 wore wål gott/ Men thet är swårt at göra/ doch
 likwål vthdrogh han titt Swård / och högg
 Hufwudet aff sin Fadher/ och kastade thet vth
 itt holl/ och gick ther medh strax sin kooos/ och sa
 de thet för sine Systrer/ huruledes honom gån
 git war/ Så Systrerne thet förnummo/ begre
 ta the theras Fadher medh stoor Klagemål.
 Sedan gick Riddaren / som hadhe Husset vthi
 anwardning tise / och fant ther en Menniska
 Kropp liggjande i Rättelen / hwilket honom
 tycktes sållsampt wara/ och gick strax at vppen
 bara thet för Keyseren.

Så nu Kaysaren fick höra chesse vnderliga
 Tisdender / förundrade han thet på högeli-
 gen / och sadhe til Huswachtearen: Tagh then
 dödhne Kroppen / och bindt honom wedh en Häs-
 sterumpa / och slepp honom igenom Staden /
 och vthi hwilket Hws tu så får höra nogen låät
 och gråät / Ther gack in / och tagh fatt på them
 allesammans / och låät strax affliffwe them / ty
 han hafwer i samma Hws varit Hwsbonde.
 Riddaren gjorde effter sin Herres befolning /
 och så the sleppade Kroppen fram för hans
 Hws / och Döttrarna finge thet at see / ropade
 the / och bitterligen beklagade sin Fadher. Så
 Broderen hörde sin Systras gråät / hugg han
 sigh i sin Foot / så at thet lopp mycken Blodh
 vthaff. Så Kaysarens Soldat finge höra sådhan
 låät och gråät i Hwsset / låt the Kroppen liggia /
 och luppo thet in / och tilsporde them / hwi the
 så grecto / Sonen swarade: Mine käre Wän-
 ner / iagh hafwer nu illa huggit migh i Footen /
 thet före skrifa och gråäta mine Systrar / och
 seen på såret / på thet i kunne förnimma at thet
 är i sanningen. Så Liänarne finge see såret /
 trodde the them / och ginge thet medh giness ät
 til Gallgan medh then dödhne Kroppen / och up-
 hängde honom.

Sedhan sadhe Kaysarinna til Kaysa-

ren: Herre/hafwe i thetta ſå höre Keyſaren ſwa-
 rade/ Ja. Lå ſadhe hon: Herre/ iagh fruckear
 eberföre/at eder Keer ock ſå med eder Son/än-
 doch at Riddaren gick förſt igenom hollet at
 willia ſkiäla/för ſin Sons ſkul/och badh ſedan
 at Sonen wille hugga hans Huſwud aff honom
 på thet at Sonen icke ſulle bliſwa wiſſtämde/
 ſedan koſtade han ſin Fadgers Huſwud vti i
 holl/och wil thet ey begrafwa/thet til medh låe
 han Kroppen bliſwe hängiondes i Galgan. Al-
 ſå arbete ock i huru i wille uphöija edher Son/
 Men iag ſäger eder/sannerligen/ i arbeten på e-
 eder egē ſkam och laſt/ey mände iag råda eder/
 at i låe eder Son affliſwas/förr än eder we-
 derfars aff honom noget onde. Keyſaren ſade:
 Sannerligen/thetta war ett koſteligit åſwentyr.
 Riddarens Son war icke godh/at han icke be-
 graffde ſins Fadgers Huſwud/och han koſtade
 thet ſå tyranſt ſin loos/och Fadheren gjorde
 liſkwäl för ſin Son ſkull/at han quat höld
 ſin Arff och Egendom.

Nu före the Keyſarens Son tridie reeſan til
 Galgan/ och huruledes then tridie Meſtaren
 Cato frelſte hans Liff.

Ethet ſadhe Keyſaren/ aldrigh gör min
 Son ſå wedh mtigh/och befalte ſtrax ſine
 Ziänare/at föra ſin Son til Galgan/och
 thet the ledde honom/ kom tridie Meſtaren Ca-

to riidandes / och sade til Folke: käre Wänner /
 haster edher icke så mycket / En idaggh wil iaggh
 frelsa then unge Herrans Liiff. Ther medh has
 skade han stigh in för Keyfaren vthi Palkasset /
 och föll neder på sine Knä / och helsade honom.
 Keyfaren swarade: Tig see aldrig gote. Mestare
 ten sade: Herre iaggh hadhe tänckt / at iaggh skul
 le hafwa fått gåfwer off edher. Keyfaren sade:
 Liika som tu hafwer tiänt / skal tig blifwa löne.
 Mestaren sadhe: En hwad ont monde iaggh
 hafwa giort / eller hwad hafwer iaggh för tiänt ?
 Keyfaren swarade: En skunnelig dödh hafwer
 tu för tiänt / ty iaggh hafwer befale tigh och tine
 Medbröder min Son / som då kunde wäl tala /
 och nu är bliffuin en Dumbe. Och thet til med /
 hafwer han welat wälbtaga och skemma min Hus
 fru / thet före skal han dödh / och i medh honom.
 Mestaren sade: Herre / thet i sälse / eder Son är
 blifwin en Dumbe / thet hafwer Gudh medh
 at beställa / ty ingen Dumbe hafwe wij giort off
 honom / ty Gudh kan göra bådhe Dumbe och
 talande / och döfwa hörande / effter sin gods
 domlighe Mayestats wille. Och thet i sälja /
 at han wille skemma edher Husfru / så kan iaggh
 thet aldrigh troo / ty iaggh wille thet gerne
 weta / om thet war noghot Creatur vnder
 Himmelen / som thet seet hafwer / ty man

finner wäl en sådan ondt Menniska / som kan
 then andra medh list och illfundigheet förföra /
 och thet wil iagh förklara eder med en Liffnelse
 eller Afwenne / som Dwinfolcken synnerli-
 gen hafwe. Ty wille i låta afliffua eder Son /
 för edher Hustrus Ordh Skull / så skeer thet e-
 dher / lifka som thet sigg benda medh en Borga-
 re / hans Hustru och en Skata / then han hade
 mycket kiär / ty hon sadhe honom mycket otro-
 heet om sin Hustru. Kaysaren sadhe: Mestare /
 sägen migh thetta / huruledes gick thet til medh
 Skatan? Mestaren sadhe: Herre / thet gör
 iagh icke / medh mindre i låten kalla edher Son
 tillbaka igen. Och när i thetta hafwen hörd / så
 gören medh edher Son / hwadh edher tackes.
 Kaysaren befalte at leggja sin Son i Fångelset.
 Emedan förtälde Mestaren thenne saagan.

Tridie Mestarens Cato Afwentyr / om en
 Skata / som sadhe sin Zwifbonde / at thet gick en
 Bolare til hans Hustru

In thi en Stadh war en Borgare / han ha-
 dde en Skata / then hadde han så kiär /
 at han lärde henne tala Hebraiska / sedhan
 alt hwadh Skatan hörde eller sågh / sadhe hon
 thet för sin Husbbonde / Nu fick samma Borga-
 re en yng Hustru / som war sager och skön / doch
 hadde hon sin Man alskintet kiär / som sådana
 ännu

ännu många finnes / (Doch the hederlige Mar-
 troner vndantagandes) / ty han kunde en Skämta
 medh henne om Nätterne / thesfore fick hon en
 annan fiär / och då hennes Man förreste vthur
 Staden / sende hon strax effter Solaren / at han
 skulle komma och liggia när sig. När Skatan
 fick thetta see / sadhe hon sin Husbunde thet is-
 gen / då han kom heem. Borgaren straffade sin
 Hustru thesfore. Ther til swarade hon / och sa-
 dhe: Alltid troor tu ein Skata / och så länge
 at hon liuger / så länge förlijkas wi aldrigh
 wäl. Han sadhe / Skatan kan icke liuga för
 migh / ty alt hwad hon seer och hörer / thet så-
 gher hon migh / och intet annat / Thesfore troor
 iagh henne mehra än tigh. Nu tildrogh sig på
 en tijdh / at Husbonden åter förreste / sende hon
 strax effter Solaren / Och då thet wardt mörkt
 om qwåln / kom han och klappade på Porten.
 Hon lete honom in / och sadhe: Gack nu glade-
 ligen in / ty nu seer tigh ingen. Han sadhe:
 Skatan kommer oss i skadha. Hon sadhe: I
 thenne Natte wil iagh migh på henne hämpnas.
 Då han gick in / och fram öfwer thet Skatan
 hang / sadhe hon: Du armer gäck / iagh seer
 tigh intet / men iagh hörer tigh wäl / tu gör orätt
 emoot min Husbonde / sannerligen så snart min
 Husbonde kommer / wil iagh honom thetta

sätta och kundgöra. Han sadhe ytterligare till
 Qwinnan: Seer tu/ iag sade thet wäl tillförens-
 ne/ at Slaatan skulle komma of på Ram. Hon sa-
 de: Fruchta tigh inett/ wis wele of ännu öfwer
 heñe hämpnas. Emooe Morgon stodh Hustrun
 vp/ och kallade til sig sin Pijgha / och sadhe:
 Skamstiulerinna/ wis wele taga en stegha/ och
 gå vppå Taket/ ty iagh wille hämpnas på Slaa-
 tan/ och i thet stegh hon vp/ och bröt eet Holl of-
 wan förre / thet Slaatan hängde thet igenom
 slogh hon på henne en Bytte full medh Waen/
 sampt en hoop gruus och små Stenar / in til
 thes Slaatan wardt omechtigh / at hon så när
 hade blifwit dödh. När theta så giort war/ gin-
 go the åter nedher igen/ och leco henne så hån-
 gia / tiideligen om Morgonen / slap hon sin
 Bolare vth igenom Bakporten. Sedhan kom
 Borgaren heem rijdandes / och gick strax til
 Slaatan/ och sadhe: Min käre Slaata huru
 hafwer tu mått sedhan iagh gick från tigh i
 går? Slaatan sadhe: Thet hafwer icke gode
 migh wäl/ Och säger iagh tigh / hwadh iagh
 hafwer hörde / Ein Hustru hafwer hafte sin
 Bolare hoos sig / och thesfore är migh al-
 drigh gott skeede / än thenne förledhin Nat/
 thet hafwer Regnat / Snogat och Naglat på
 migh / in til thes iagh war så när dödh.

Hustrun thet hörde / sadhe hon til sin Man :
 Tu troor nu åter Skaatan / thet hon säger / at
 thet hafwer haglat / snögat och regnat i denna
 Natte / och hafwer doch inge Natte varit i theta
 Åhret / än som förleden war.

Å Borgaren hadhe hörde begge thes
 ras taal / gick han til sine Naborstar / och spora
 de them til / om thet och hadhe varit samma
 Natte noget ohyggeligte wederleek. The swa
 rade : J Natte hafwer thet varit en skön Natte.
 Å Borgaren fick weta / at hans Hustrus
 Ord woro sanna / warde han sticken på Skaa
 tan / och sadhe til sin Hustru : Nu hafwer tu
 listwål sagde sanningen. Hon swarade : Jagh
 hafwer thet wål förstådt / at Skaatan hafwer
 alltidh hafte noget at föhra / doch alt Lögn / och
 Kommit och thet viht osämnia och ofredh / och
 är iagh för hennes skull kommen viht ite onde
 rykte och öfwer heela Staden. Nu gick han
 til Skaatan / och sadhe : Hör / sägh mig nu /
 hafwer icke iagh dagheligen spisset tigh medh
 mine eghne Händer / Hwi lögstu så een
 sådhan lögn emellan mig och min Hustru ?
 Skaatan swarade : GÖddh weet thet al
 drabäst / at iagh sw hafwer sagde sannin
 gen / ty alt thet iagh seer och hörer / thet säger
 iagh edher och intet annat. Borgaren
 sadhe :

ſadhe: Tu liuger aleſammans. Ty tu ſadhe
 migh/at thet haſwer i Natt warit ett ſtoore bläſt
 Wedher/ ſå ock ſnögat och regnat/ hwilket är
 nu lugit. Ty ſkaltu här effter aldrigh ſäija ſå-
 dant / effter thet aff förorsakes ſiggh idel ofäm-
 mia och ofärligheet emellan migh och min Hu-
 ſtru/medh thet ſamma/teogh han Skaatan/ och
 wredh Huſwudet aff henne. Tå Huſteun thet
 fick höra / wardt hon myckee luſtiggh och ſadhe:
 Käre Man / nu haſwer tu giordi wäl emoot
 Skaatan ſalige / ty nu må wiſ leſwa vithi all-
 ſomſtörſta ſämnia och lärligheet. Tå Mannen
 nu hadhe affliſſwat ſin Skaata / ſåggh han vp
 öfwer ſiggh/ och fick ſee itt holl igenom Taaket/
 och brede widh en ſtiiggha/ på hwiiken hans Hu-
 ſtru och Piſgan/ (then hon kallade Skamſtius-
 lerinna) hade brukat/ förundrade han ſiggh thet
 vppå högeliigen / gick ſtrax thet vppå Taaket/
 och fant thet för ſiggh ſtående en Bytta medh
 Wain/ och thet vithi lagde en hoop ſteengruus/
 aff hwilket Huſtrun hadhe döft vppå Skaatan/
 thet före meente hon at thet hade warit idel Na-
 gel och ſnö/ Tå Borgaren hadhe bleſwit worſe
 thet Skalkkeſtycket/ ſleggh han nedh igen/ och be-
 gynte at roopa medh höggha röſt/ och ſadhe: O
 iaggh Däre / hwiſ haſwer iaggh ſå dräpic min
 Skaata/ för min onde Huſtrus ſkull/ty på hen-
 ne ſtodh

ne stodh all min lust och glädie/ och hafwer hon
altidh sagdt mig rätta sanningen/ tå han thet-
ta förnä/ at hans Hustru hade leekt en leek medh
honom / som sögha doghde (then man faller
otroskap och otroohees leken) sålde han bore
alt thet han ätte/ och drogh från henne i frem-
mande Land/ och kom aldrig til henne mera.

Sedhan sade Mestaren til Keyseren:
Herre / hafwen i förstådt thenne saagan: K.
swarade: Ja: Och thet war sannerligen en
förbannade Qwinna / migh tyckes sielff illa
wara om then godhe Skaatan/ at hon miste så
sitt Liff för sanningen skull/ thesfore skall ey
min Son dö. Mestaren sadhe: Herre/ thet
vthinna gören i klokligan och wäl/ Jagh för
min Person tackar E. K. M. för sin gunst och
nåde/ och at E. K. M. hafwe gunstligen vpta-
git min lähra. Och befahler edher här medh
Gudh Alzmechtigh.

Tå nu Keyserinnan thet förnam/ at then vns-
ge Zerran war äntå icke vphängd/ begynte hon
åter at slijta sine Kläder sönder.

A nu Keyserinnan åter förnam/ at Key-
sarens Sohn war ännu wedh Liffwet/
ropade hon öswermåttan högd. Tå
Keyseren thet förnam / lopp han til henne/ och
sporde hwij hon så ropade. Hon swarade: Ach
thetta

chetta är mycket sålsamt / at iagh icke skulle få
 rätt på then Romm iagh seede år / ändoch i
 säija / at i wele låta honom afflifwa / så är
 thet intet annat än drögmål i Saaken: Key-
 saren swarade: Jagh wille gerna effterkomma
 edher wilie så mycket Lagh och Rätt förmat /
 Men iagh hörde i går ett sålsamt Afwen-
 tyr / thesfore hafwer iagh uppsatt Rätten. Key-
 serinnan sadhe: Herre / säije i at Rätten är
 uppsatt för wisse Mestarens Afwen-
 tyr / så wil iagh säija at edher seer wiß lista som thet
 sedde medh the sju Mestare / medh en Key-
 sare i Rom. Keyseren sadhe: Huruledes sed-
 de thet? Hon swarade: Ey hwil skal iagh
 hafwa mitt omaf för ingen ting? Key-
 ser. sadhe: Danseede iagh hafwer uppsatt Rätten / och
 blifwer han icke theanne reesan bortgifwin / så
 går han ännu fort. Thesfore förtäll mig the-
 ta Afwen-tyret.

Keyserinnans thet fierde Afwen-tyret / om
 then förgiorden Keyseren aff the sju wisse Mestarne.

Thi Rom war på en tijdh sju) som kal-
 lades wisse Mestare) the regerade och
 öfwer heela Riket / lista som nu edher
 sju Mestare göre / och Keyseren gjorde in thet
 theras råd förvhan. Lå the thet säge / at
 Keyseren lydde them äth i alle Saker / lagade
 the

the så/at när han war iämpt och sompt i Saa-
 len/kunde han wäl see/men när han kom vch för
 Salen/at willa gå eller ridha och förlusta sig/
 war hans syn så förwänt/at han alskintet fick
 see / thetta hadhe the åskadkommit medh trul-
 dom. på thez/at the medh thes större glädie kun-
 ne komma Riset vnder sig. På en tidh wore
 the til / och försökte om the ock kunne flyh ho-
 nom hans truldoms syn igen / så wordo the
 warse/at the thet sw ingalüda göra kunde / thes
 emellan moſte then gode Keyſaren wara blind/
 allenast när han kom utan för Saldörren / thet
 medh hadhe the sw Restarne omwände Godz
 och Risedomar / och thet medh komit Keyſaren
 vnder sitt wäld / Nu förordenerade the så / at
 hwar och en i Riset / som drömde nogen dröm /
 och begärade thet vppå en vchlegning / skulle the
 ingen annan standz komma / än allenast til them /
 och hafwa med sig en hand full med Gull / thetta
 the letto påbiuda widh högga straff / hwar med
 the wunno en träfflig Risedom / ja / the wordo
 rijkare än Keyſaren stelff. Nu tildrog sig en rees-
 sa / at Keyſaren satt til Bordz hoos Keyſerinnan /
 begynte han at sucka och gråta rått aff Hjer-
 tat. Så sadhe Keyſarinnan : Käre Herre / hwit
 gråta / så ? Han swarade : Hustru / tu skole
 weta / at iagh hafwer en stoor brist / ty then
 tidh

tisdh iagh å här i Pallasset / kan iagh wäl see/
 men så snart iagh kommer igenom Dörren
 vth/seer iagh alskintet. Hon swarade : Käre
 Herre/gören effter mitt rådhy och lyden migh
 äth/Hwadhy gället/theet skal edher aldrigh äns-
 gra. Och sadhe : I hafwe sju Mästare / som lå-
 te tyäie sigh / thet the äre swära wisse / at the te-
 gera heele Riket medhy thetas Wisdom och
 Förstånd / the göre medhy tisdhen en enda medhy
 edher Saaker. Och skal man snart förnimma
 om Mestarne hafwe skull i theenne Saak eller
 ey : Och om thet sigh så befinnes / at the hafwe
 här vthinna någon skull / så hafwe the ock för-
 etiäne thesöre en skendeligh och försmädeligh
 dödh. Sender förhensskull effter them / och gif-
 wer them edher brist tillkenna / och i thet sam-
 ma / förbiuder them strängeligen wedhy thetas
 Liffs straff til görandes / at the försärdige eder
 synn igen. Keysaren sadhe : Jagh wil nu lydha
 eite rådhy effter / och sende så strax effter the sju
 wisse Mestarne / och då the kommo / sadhe Key-
 saren : Mine godhe Wänner / Orsaken /
 hwarföre i ären hise skämde / är thet / at så offta
 iagh är i min Pallas / kan iagh så wäl see / som
 i eller en annan / Men strax iagh kommer vthur
 Salen / är min Sgon så förbistrat / at iagh seer
 alskintet. Ty på thet iagh kunne här ifrån blif-

wa affskilde / är min strängeligh befalning / at
 i samsättien eder inbördes / och hielpen migh
 medh eder Wisdoms krasse ifrån theenne So-
 tan / så wil iagh gifwa edher store Skäncker
 och Gåffuor. The swarade: Herre / i begähre
 en swår Saak / doch gifwen of ther vppå tise
 Dagers frist / så wele wi eder här vppå swara.
 Keys. swarade: Ja wäl an / Men låten migh
 så swår. På the thetta hade hördt / wiske the in-
 gen annon råd / vthan fohre åter omkring Kis-
 ket / och i thet beerrachtade the thet / hurulunda
 the skulle kunna slyy Kaysaren sin Synn igen /
 så wäl vthan för Pallaset som inne. Nu begaff
 thet sig / at så the fohre igenom en Stad / såge
 the på wägen nogra Barn som leckte och kämp-
 tade sin emellan. I thet kom ther en yng Per-
 son til Westarne / och hade en Hand full med Gull /
 och sadhe: Ach i Ahrewyrdige och Högförfar-
 ne wisse Westare / migh hafwer drömt i theenne
 förleden Natte en Dröm / kunnen i leggia migh
 then vth / så wil iagh gifwa edher thetta Gullet.
 Nu war ibland the andre Barnen ett / som hör-
 de thesse Dröm / och sadhe til samma Personen:
 Giff them släet intet / vean låt mig honom för-
 nimma / så wil iagh sonnerligen vtheydhan för-
 tigh / listka som han är / Personen sadhe: Iagh
 hafwer seedt / at mitt i min Trägård vprann

een Brun/ och vthaff samma Brun lop wån-
 ge ådrer / så at Frågården wardt full medh
 Watern. BARNET sade: Tagh en Spada/ och be-
 gynn at grafwa på samma stadh / så finner tu
 ther en heemligh Skatt liggjande. Han lopp
 gijnest i Frågården/ och fant Skatten lista som
 honom wardt sagde/ wardt ther aff lustigh och
 glad / lopp strax til BARNET/ och sade huruledes
 honom hendi war/ och bödh BARNET två marcker
 Gull för rådet. Men BARNET förwågrade sigh
 och sade: Gudh beware mig therföre/ utan gact
 och bedh altidh wål för migh. Mestarne hörde
 chetta altså til/ och förnummo/ at BARNET talade
 så wijsligen/ gingo the til thet och sadhe: Käre
 Barn / hwad är ditt namn? Han swarade:
 Serlinus. Så sadhe the. Hör/ wij wele förleggia
 tigh en Saak/ wiltu of the en vthleggia/ så wele
 wij tigh thet dobbelt förskylla. BARNET swarade:
 Gifwen migh Saken tilkenna. Mestarne sade:
 Wår nådige Herte/ Kaysaren/ hafwer fått then-
 ne brest på sig/ at så han är i sitt Pallas/ hafwer
 han aldeles sin rättta syyn/ Men när han kom-
 mer utan före/ seer han alskingen ting/ fant tu
 nu gifwa ther til nogen rådth at han blifwer hul-
 pin/ så wele wij tigh wål förskylla. BARNET swa-
 rade: Ja/ thet kan iag rätt wål. Mestaren sade:
 Käre Barn/ rådes tigh icke sielff gå för Kaysa-
 ren?

ren? Han swarade: Ja, Alltså fölgde the hwar annan til Kejsaren. Då the kommo för honom/sadhe the: Herre/här är ett Barn om sine aderton år/som är wis och förständig/och kan göra edher helbred igen. Kejsaren sadhe: Wete i thet förwist? The sadhe: Ja/ Herre/ ty wis hafwe egentligen förnummit hans wisdom och förskänd. Kejsaren sade til Drängen: Kan tu säija migh Orsaken hwarföre iag blinder är? Drängen swarade: Ja/rätt wäl. Kejsaren sade: Hwis wiltu tåsbära tig äth med mig? Han swarade: Herre/läter oblyå i then Cammar i liggie vti/så wil iag säija eder thet/hwad medel thet til bruka skole. Thet gingo the både vti Cammaren/och tå Drängen fick see Sängen/bad han at ryckia henne aff skället/tå thet skeede war/singe the see på thet rumet Sängen hon stodh siu rinnandes Brunner. Då sade Drängen: Herr Kejsar/så länge Brunnerna stode vnder Sängeståden/kunne j icke få eder synn igen/vhtan för Pallasset/thet vppå Kejsaren sig högeligen förundrade /och sade til Drängen: W in kåre Son/hwar vt aff är thesse Brunner kompne? Huru lunda kunne the hafwas tådan igen? Drängen sadhe: Vthi ingen annan morte än således/och sadhe.

Herre/här är en Brunn medh siw rinnandes ådror/som j wäl see/them kan man intet för-

Driffwa medh mindre än på thetta sättet: **J**hafwe/ Herre/ siw wisse Mästare/ som nu hafwe fört wi gh edher til handa/ the samma hafwe gjort edher synlös medh falsheet och list / och kunde the ingelunda driffwa sådant tillbaka igen. Nu låter nu halshuga en aff the wisse Mästarene/ så Koles see/ at en aff ädrerne och Brunnen förswinner aldeles sin koss. Sedan then andra Mester effter/ och altså then tridie/ fierde / etc. Sålunda gören medh them allesamman/ en effter hwar annan/ ther medh förswinner så Brunnen. Thetta warde strax så effterkommit. Och ther medh förswane Brunnen medh sine siw ädrorna. Sedan sade Drängen: Nu låter of gå vithur Polloset/ thet Keyseren så gjorde / och förnom sansfärdeligen at han hadhe sine Synn igen. Thersföre halp Keyseren honom til stor ähra och wyrdning.

Keyserinnan sadhe: Hafwen i förståde mig? Keyseren svarade/ Ja/ thetta war itt öfwermodtan skön Afwentyr. Herre / sadhe hon / äffuen på thet Sättet och the siw wisse Mästarene göra wedh edher medh thetas godha Ordh/ allenast för then Orsaken skull / at edher Son skal se dhä n så regera heele Riket allena/ ty Brunnen beteknen edher Son/ och the siw ährer/ som ther aff upginge i synnerhet/ beteknen en aff the wisse

se Mä-

se Mestarne / och the äre nu edher Sons Mes-
 tare / I kunnen förthenfull aldrig här efter
 fördrieffua edher Son / medh mindre the siw
 wisse Mestarne blifwe först fördressue / och när
 sådane skeedt är / så blifwer ock eder Son medh
 affliiswat / förhollen therföre icke längre medh
 Mesterna / vthan heller låte edher Son först /
 och sedhan göre fort medh the siw wisse Mes-
 taren. Så lätt Keyseren besala. at affliiswas
 sin Son.

Nu förher man åter Keyserens Son fierde
 reesan til Galgan / och huru hans fierde Mestare
 frelsadhe hans Liff.

Nu befalte Keyseren åter på nytt igen / at
 föra sin Son til dödha / och som the förs
 de honom mitt igenom Staden / ropade
 Folket och sadhe (Gudh bättre) Nu skal Key-
 sersens endeste Son döo offtyldigh. Så the nu
 ledde honom äth Dödzplaken / mötte them
 then fierde Mestaren Waldach / Keyserens
 Son nygade sig för honom medh Hufwudet /
 lifka som han en hielp war begährandes. Fol-
 ket sadhe och ropade alle medh en höghe Röst
 Mestare / skyuder edher hasteligen / at frelsa
 henne wår ynge Herre. Så han nu kom in för
 Keyseren / full han nedh vppå sin Knä / och be-
 sade honom medh sin ödmulle tjänst. Keyseren

sader: Du förbannade gamle Skelm/tigh skee
 aldrig noget gott / iagh befalte tigh och tine
 Scalbröder min Son / som wäl kunde tala/
 och nu är blifwin en Dumbe / och ändoch thet
 som mehra är / At han ock hafwer welat skäm-
 ma min Hustru / therföre skal han nu döo /
 och i sampeltigen medh honom. Mestaren sade:
 Hurulunda skulle iagh hafwa förtiänt at hö-
 ra en sådan helsutigh aff E. K. M. Ty ther-
 före at edher Son ey talar / thet är Gudh vps-
 penbar witterlighen nogh / Men iagh sägher
 edher: Idher skal hans taal wäl behagha in om
 en starkoe eisdh. Och thet man eliest sägher at
 han skal hafwa welat skämme edher Hustru / thet
 må man ey troo / thet behöffdes wäl / at hon be-
 wisse thet medh en anuan skäl än som skeede
 är / Ändoch dödes edher Son för edra Hustrus
 Ordh skull / så skeer eder myckee wärre / än som
 thet skeede enom Riddare medh sin Hustru /
 som wille aleisdh hafwa sin egen wilia / och alt
 thet hon gjorde / fördagtingade hon för Ridda-
 ren medh sine listige och falste Ordh. Keysaren
 sade: I hafwe wäl then meningen at göra emot
 mig / som nogre Mestare hafwe giord emot e-
 nom Keysare. Mestaren sadhe: Iagh wil ingen
 tingh göra emot edher / oanseedt en eller flere
 hafwe heftligh i Saken handlade / skal ingen

låta sådant wara vndgullit / ey thet är gemeen-
ligen i heele Werldenne onde och gode. Men i
fore illa / om edher Son skulle afflufwas för e-
dher Hustrus Ordh skull / och thet wil iagh gif-
wa korteligen tillenna / medh ett kosteligt ås-
wentyr. Keyfaren sadhe : Ey hwad monde thet
ta wara ? Och iagh hadhe lust thet gärna at hö-
ra. Mestaren sadhe : Är thet så / at edher Son
blifwer leedt hijs til baka igen / så wil iagh thet
uppenbara. Ther medh befalte Keyfaren at fö-
ra sin Son til bakans igen / och sedhan sadhe
Mestaren altså.

Sierde Mestarens / Waldags Sagha / om
een Kidderses Frw / som hadhe een Student
swära Kiär.

Dwar en gång en rättferdigh Riddare /
som vthi en long tisdh hadhe varit vthan
Hustru / på sbllychtone öswertaalde hon ö
hans Brender / och rådde honom at taga sig ena
Hustru / som sedan ock så skeede är / hwilket råd
han strax webbertogh. Nu vpsunna the honom
en rijsk Mans Docter i Rom. som war skön och
dejseligh / hwilken the förde honom til handa / så
hau fick see henne / fick han til henne itt kärligie
behagh / i thet worde the strax samman wisade.
Nu wore the samman vthi itee Åhr / och affla-
de inge Barn samman. Så nu then unge Hu-

strun om en Sondagh gick i Kyrckian / mötte
 hon ther sin Modher / ther Modren strax til-
 sporde henne / säisandes : Käre Dotter / Gudh
 wari hoos tigh. Dotteren swarade : Så ock
 medh edher / hiertans käre Modher. Modern
 sadhe wißdare : Käre Dotter / huru kommer tu
 medh tin Man öfwereens ? Dotteren swarade :
 Käre olyckeligen / ty han är migh slätt ingen
 hielp i Sängen / althenstund han ligger när
 migh lika som en stäck / Jagh kan förthenstull
 ingen kärlichheet och glädie hafwa medh ho-
 nom / wil therföre hafwa en annan fiär. Mo-
 deren sadhe : Käre Dotter / gör icke thet / ty iagh
 och tin Fadher hafwe nu warit så länge sam-
 man / och iagh hafwer ännu aldrigh tagit migh
 en sådan dårskap före. Dotteren swarade :
 Thet är icke at förundra sigh vppå / ty i wore
 bådha två yng och frimodiga / och sålunda är
 thet icke fatt medh migh / ty min Man är gam-
 mal och olustigh / kan för then stull eller gitter
 nogen ting göra / Och wil iagh nu therföre haf-
 wa en annan fiär. Modern sporde henne : Nu
 så sågh migh / hwem wiltu të h swa fiär ? Hon
 swarade : Ach en Student / som här är i Sea-
 den. Modern sadhe : Hwis en Student och in-
 gen annen / wore thet icke bättre och mindre
 Synd medh en Kiddare eller ock eliest medh en
 annan

annan Man? Hon sadhe: Ney / ty thetta är Orsaken / sänge iagh en Riddare eller en annan kår / så wore han migh snart ledse / och förstörre migh sedan vohur siet hugh / thet samma är icke satt medh Studenten / ty han toor icke vppenbara min hemlighheet / medh mindre han skämmer sig stelff / i synnerheet / hwad iagh aff honoh begährer / thet får iagh / wil för then skull elsta en Student. Moderen sadhe: Witt kåre Barn / lydh tu mitt råd effter / hwad geller thet är tigh gagneligit. Merck nu / min kåre Dotter / gammalt Folk är altsidh grymmet och wredhe / therföre må tu nu först fresta tin Man medh list / så kommer tu från honom medh godha / och då må tu sedhan tagha Studenten. Dotteren sadhe: Men iagh kan en längre thet effter bidha. Moderen sade: Nu fölg tu mitt råd thet gånge / Hwad galler / thet skal en ångra tigh. Dotteren sadhe: Moder / thetta wil iagh göre thet gånge för tin skull / huru skal iagh då göra? Moderen swarade sålunda: Tu weest wäl at han hafwer ut Tråå i sin Tråågård / hwilket hon storligen ålskar / hugg thet nedher / emed han han är ridhin vthi iacht / legg thet vppå eelden och bränn thet vp / året så / at han thet lidha kan / då må tu thet tryggeligare hafwa Studenten eller ock een annan kår.

Dotteren sadhe: Moder/ iagh wil nu följa es
 dhert Rådhy så effter/ ther med skildes hon från
 Moderen/ och gick heem. Så sporde henne hen-
 nes Man / hwarest hon hadhe varit så länge?
 Hon swarade: Herre/ i Kyrkian/ ther iagh haf-
 wer hörde Gudz Ordhy / och sedhan talat medhy
 min Modher. Riddaren sadhe: Thet behager
 migh wäl / at tu hwar dagh först söker eff-
 ter Gudz Riske / i thet samma redhy han vthi
 jache/ effter som hans sedwänio war. Emedler
 tidhy sadhe Frwen til Trågärdz Mestaren/ giff
 nu godh ache oppå/ ty min Man är frustn när
 han kommer heem igen/ Thersföre wil iagh gå i
 Trågården/ och hugga wedhy / at vptända ther
 med en godh Eld til hans Heemkomst. Trå-
 gårdzmestaren togh sin Yxa i Handen/ och gick
 i Trågården medhy Frwen/ och sammansamla-
 de alt hwad the funne/ in til thes the kommo til
 thet Tråät/ som Riddaren så swära mycket el-
 skade. Sadhe Frwen til Trågärdzmestaren:
 Hugg thetta Tråät neder. Han swarade: Gudhy
 bewara migh thersföre/ ty min Herre heller me-
 ra ther aff / än aff alle the andra här vthi heele
 Trågården. Så Frwen thet hörde / at han in-
 gelunda thet Tråät hugga wille/ rychte hon Y-
 xan vthur hans Händer / och högg Tråät stelff
 nedher / och lade thet på Elden. Riddaren

kom

Kom heem ifrån iacheen om Affronsångstidh /
 Frwen gick honom emoot / och satte en Stool
 fram för Elden / och badh honom sätta och
 värma sig. Då han en stund sutit hadhe / lyck-
 tade han Tråät / och lät strax falla Trågårdz-
 mestaren til sig / sporde honom / och sadhe :
 Sagh mig / mig tyckes at iagh lichter Tråät
 i Elden / som nyligen oprunnit är. Trågårdz-
 mestaren sade : Herre / thet är sanningen / en
 Tråät är affhuggit. Riddaren sadhe : O Herre
 Gudh förbiude thet / at thet nyia oprunnit
 Tråät skal wara nederhuggit. Frwn sadhe : Thet
 är nu i sanningen / och iagh hafwer thet sielfff
 gjort / ty så iagh förnam at thet war kale / högg
 iagh thet aff / och ladhe thet på Elden / på thet i
 skulle få werma eder medh. Riddaren sågh på
 henne medh itt grymt Ansichte / och sadhe : Gudh
 förbanna tigh thesfore / tu wiste wäl at iagh el-
 skade thet fram för alle the andre / och tu skulle
 hugga thet så bråkliggen nedher. Då hon hör-
 de sådhane Ordh / greeet hon bitterligha / och
 sadhe : Jagh hafwer thet gjort för edher skull /
 thesfore maghe i tagha min meningh til godha.
 Ty hadhe iagh wist / at thet hadhe warit
 edher emoot / så skulle iagh thet icke hafwa
 gjort. Riddaren sadhe : Nu gråat icke / ty
 iagh wil gärna gifwa tigh til. Om Morgen
 thet

ther effter/gick Frwen åter i Kyrckian/och kom
 til sin Moder/och sadhe: Gudh låte edher wäl
 mä/min käre Moder/ Jagh hafwer nu försökt
 min Man/som i rådden migh/han warde
 wäl noget wredh/men då han sågh migh gråa-
 ta/då gaff han migh til/och badh migh tigha.
 Då sadhe Moderen: Käre Dotter/Tu hafwer
 gjort wäl här utinnan/ty en gammal Man
 öfuerseer wäl vnder tiden nogerlunda/doch
 wil iagh råda tigh/at tu försöker honom ena
 reesa ännu. Dotteren swarade: Ach käre Mo-
 hwad är thet i nu såghen migh? Jagh kan icke
 bidha så länge/ty iagh längtar storligen til
 Studenten. Moderen sade: O min käre Dot-
 ter/en gång hafwer tu försökt tin Man för min
 skull/gör thet ännu en gång för tin Fadhers
 skull. Hon swarade: Moder thet är migh my-
 etic för långsam/doch wil iagh listwäl göra
 thet för min käre Fadhers skull/Huruledes
 skal iagh då bära migh äth? Moderen sadhe:
 Tu weest/han hafwer en liten Hund/then han
 swära elskar/ther före at han achtar altidh hans
 Säng/flå then samma ihjäl för hans öghon/
 seer han thet medh öfwer/då må tu thes stadi-
 gare wäga tin wilia och begährselse. Dotteren
 sadhe: Moder thet skal iagh göra. Då hon war
 heemkommen/fördreeff hon then Dagen medh
 frögd

frögd och wällust / då thet nu kom emoot Nat-
 ten / sått Riddaren för en Rårstenseeld / som
 han plåga de göra / och theras Sång stodh
 hardt ther när / hwilken vpreddat war medh
 Purpur och kostelige prydelser / kom Hunden /
 effter som han war wahn at göra / och sprang
 op i Sängen. Då Frwen thet sågh / togh hon
 honom wedh Baakbenen / och slängde honom
 wedh Wäggen / at Hiernen slögh vthur Hus-
 wudskallan. Då Riddaren thet sågh / sade han :
 O tu en alsom werste ibland alle Qwinnor /
 Hwarföre slogh tu så min gode Hund ihjäl för
 mine Sgen ? Hon swarade : Herre / see icke /
 at wår Sång är klädd medh sådan kosteltgh
 prydelse / och Hunden heune altsidh förorenar ?
 Han sadhe : Jagh hafwer Hunden myckit kåras-
 relån Sängen / och medh all sin prydelse. Frwen
 sadhe : Nu förstår iagh wäl / at alt hwad iagh
 gör för wår nytto och gagn skull / thet haate i /
 och begynne at gråata / och slogh sit Huswud
 emoot Wäggen / och sadhe : Ach iagh fattige
 Qwinna. Då han sågh henne gråata / och at hon
 stötte och reeff sit Huswud / sadhe han : Nu
 låt aff medh tin gråat / iagh gifwer tigh alsam-
 mans til. Åter Morgonen thet effter / stodh
 hon vp / och gick i Kyreklan / och fick tala medh
 sin Modher / och sadhe : O min käre Moder /
 Gudh

Gudh edher nådeligen beware/rå. nu wil iagh
 hafwa Studenten Kiär / ty iagh hafwer dyre
 nogh köpt then Kärlichheeten som iagh til ho-
 nom dragie hafwer / först at iagh hafwer bisde
 så länge/hwillet iag intet annat hafwer gjort/
 än för edher Skull/ty då iagh noget litet lår grå-
 ta/gaff han migh strax til. Hennes Moder sa-
 de: O min Dotter / Alderdomen är swära
 grym/iagh råder tigh förhensSkull at tu försö-
 ker honom ännu en gång. Dotteren swarade:
 Ach wiste ihwadhy iagh lidder för Studentens
 Skull/i gofwe migh loff ther til. Hennes Mo-
 der sade: Hör migh nu/och sedhan icke mehra/
 tu weest / thet tu hafwer ditte mine Bröst / och
 iagh hafwer lidhitte skoor Plina för tin Skull /
 therföre så försök honom nu tridie reesan / och
 slipper tu då vthan straff / då lofwar iagh / at
 aldrigh willia förhindra tin godhe vpsåat och
 wilia. Dotteren swarade: Thetta synes migh
 nåstan wara för tung/at iagh skal bidha så län-
 ge effter then gode Studenten/Men effter ty i
 bidhitte så högeligen / så säghen migh / Hwar-
 medhy iagh honom försökia skal? Modern sa-
 dhe: Nu tillkommande Söndagen/hafwer ett
 Man achtat at göra itt Gestebudhy / thet är
 iagh och tin Fadher/och munge andre Fribo-
 ne Man aff Staden Kom budne / så skal tu /

när

når wis sittie til Bordz / och tu gijnt emooe in
 Man / och Bordet är besatt full medh Maat /
 Wijn och Söl / hengia ine Nyckler lönlis
 gen i Duuken / och sågh : Ach hwis är iagh så
 glömsk / at iagh hafwer läcit min Knijff liggia
 i Cammaren / stå vp / lijka som tu icke bättre
 wisse / och dragh Duken / medh alt thet som på
 Bordet står / medh tigh hasteligen nedh på
 Gålfwet / och lås / vnder thet Skeen / lijka som
 tu thet icke hadhe gerna welat göra / Och så får
 tu see hans råtte sinne. Dotteren swarade :
 Thet skal iagh göra medh ite friskt Modh. Så
 nu Dagen kommin war / och tiden tilstunda
 ee / kommo the sampligen / som budne wore /
 tijt / och wardt strax så laghat / som Moderen
 bestålt hade : Och Bordet war full med Maat
 och Wijn / och Gåsterne alle nedhet satte / så
 dhe Frwen : Ey hwis är iagh så glömsk / och
 läcit min Knijff liggia i Cammaren quarr /
 i thet stodh hon hasteligen vp / och drogh
 Duken medh sigh nedh på Gålfwet / medh
 alt thet som påstodh / så at thet bleff slått
 intet quarr / och bleff således aletsammans
 förspile. Riddaren / som war hennes äch
 ta Man / wardt noget flaster / doch lät han
 strax leggja vp en annan Duuk / och sætte
 thet på hwad thet til hörde / lijka som förr / och
 badh

badh Gäſterne få ſig Maat med glädie. Men
 eiſdeligen om Morgonen gief Riddaren til en
 Barbierer och ſade: Käre Meſtare/ kan tu lå-
 ta min Huſtru Ådrar/ på then iagh bedher ti gh.
 Bårſkäraren ſade: Ja. Riddaren ſade: Få gack
 medh mi gh. Och ther han kom heem/ gief han
 til Sängen/ ther hans Huſtru lågh / och badh
 henne stå vp. Hon ſade/ thet är ännu icke tidh.
 Riddaren ſade: Hade Klocken ey ſlogit mehra
 än tre/ tå ſkulle tu liſkwäl stå vp / Hon ſadhe:
 Hwad ſkal iag få bitida vpre göra? Han ſwar-
 rade: Tu ſkalt låta stå ti g Ådrer/ på båda rine
 Armar. Hon ſade: Jagh hafwer ännu aldri gh
 låtit stå mi gh Ådrar til förenne/ Hwi j ſkal iagh
 få nu låta? Han ſwarade: Thet är ſant/ thet för-
 re åſtu få raafande och wild/ ty tänck ther vppå/
 hwadh tu mi gh i en och annan motte hafwer
 giore emot/ förſt med Tråät/ ſedhan med Hun-
 den/ och i går then ſtora förſmädelsen wedh al-
 le Mans åſynn/ Sy/ ſådant för orſak. s ſig al-
 off then onde och förgiſſige Bloden/ thet före
 hafwer iagh beſalat at bortcappa then onde
 Bloden / på thet tu icke ſkalt göra mi gh ſådane
 förſmädeler mehra. Hon ſtodh grätandes vp/
 medh vpråkte Händer til Himmelen / och ſa-
 dhe: Käre Herre/ förbarma edher öfwer mi gh.
 Han ſadhe: Tu ſkulle hafwa bedit Gudh om
 Barmh.

Barmhertigheeten / ty Barmhertigheeten
 kommer honom allena til / och räcker tu icke rätt
 nu sin Arm ifrån tigh / så wil iagh strax tagga
 aff tigh titt Hiereablodh / och tänckia på alle thet
 onde tu migh gjort hafwer. I thet vthi äckte hon
 sine Armar / Kiddaren stod thet bredewidh och
 sadhe : Slå Ädrerne di upa nogh / hwilket Bär-
 skäraren så gjorde / Kiddaren wille ey läsa hena
 ne förbinda / förr än hon förwandlades i An-
 sichte. Lå thet så skeedt war / sadhe Kiddaren :
 Nu förbindt henne theene Armen / och slå nu
 Ädrer på then andra Armen. Hon sadhe : O
 Herre / förbarma edher öfwer migh / och gifwen
 acht uppå / ty rätt nu döör iagh. Kiddaren sa-
 dhe : Thet skulle tu hafwa betänckt / så tu gjorde
 emoot migh the erre onde stycker. Hon sträckte
 Armen vth / och Barberaren högg Ädrer / så at
 thet lopp mycken Blod vthur / in til thes hena
 nes Ferga aldeles förwandlades / så befalte
 Kiddaren åter / at förbinna hennes Arm / och
 leggia henne sedan i Sängen. på thet hon skulle
 tänckia / göra sådana onda passat på en annan
 tijdh icke mera / vthan hwad som rätt wore.
 Hon wardt swära wannrechtig och machtlös /
 och lade sikh aedher / och befalte strax een sin
 Jungfruen gå effter sin Roder / och bedie hena
 ne komma strax til sikh / förr än hon döo skulle.

Tå hennes Moder thet siel höra/warde hon aff
 Hiertat glad/ och gick hasteligen til sin Docter.
 Tå then siuke Dotteren siel see sin Moder/ sade
 hon: O min aldrakäreste Moder/ iag är nu lit-
 ka som iag wore dödh/ ty mig är en sådan blodh
 från runnie/ at thet är ännu store vnder at iagh
 kan lefwa. Moderen swarade: Thet sade iag
 eigh wäl tilförenne/ at gammale Folt äre vn-
 derliga och grymma/ ty wil tu ännu hafwa el-
 ler älska någhon Student? Dotteren swarade:
 Gudh gifwe honom och alla andra Studenter
 Påcken hade/ och iagh wil nu ingen annan haf-
 wa och elska/ än allenast min ächte Mann.

Tå sade Westaren: Nådige Herr Key sare/
 hafwe i nu förståde thet iag eder förtåle hafwer.
 Key saren sade: Ja/ theta war ett nyttige åswen-
 tyr. Westaren sade: Thersföre råder iagh eder/
 at i tage eder wara får eder Hustru/ på thet eder
 icke skeer wårre än förbenåmbde Kiddare ske-
 de/ ty hon råder edher altydh til / at i wele låta
 aflifwa edher offnyldige Son. Key saren sadhe:
 Thet skal nu aldrig skee. Thet med togh We-
 staren Orloff/ och gick thet ifrån.

Huruledes Keyserinnan wille eijda sin Poos/
 ifrån Key saren/ tå hon hörde at hans Son ännå
 icke vphängd war.

Då Kejsersinnan hörde / at Sonen icke aff-
 liffwat war / gick hon vthi sin Cammar /
 och klädde sig vthi kostelige Kläder / aff
 the bästa hon hade / låt och bereda sig then bästa
 Hästen i Stallet / och wille ridha til sin Fader.
 Då Ridderne thet sägo / loppo the til Kejsaren /
 och sade: Herre / Kejsersinnan bereder sig at
 wille rida til sin Fader. Då Kejsaren thet
 förnam / gick hon hastelighen til henne / och
 sadhe: Min hiertans aldrakäreste / hwarest
 hafwer tu achtat att ridha? Hon swarade:
 Herre / til min Fader. Han sade: Jagh haf-
 we meent at tu ingen mera elskade än mig.
 Hon sadhe: Herre / thet är wäl så i sannin-
 gen / men i höre så länge the siw wisse Mes-
 starne / in til thes edher skeer aff them / som
 thet skedde Kejsar Octaviano / hwilken war
 så girigh / at the Edle Rommare groswe ho-
 nom lefwandes i Jorden / allenast för hans gi-
 righeet skul / och hans Mun wardt stoppat
 full medh Gull. Kejsaren sade: Käre hiertans
 Hustru / huruledes gick thet til? Kejsersinnan
 swarade och sade: Jagh säger thet icke / ty iagh
 wil rätt nu min loos. Kejsaren sade: Gudh
 förbiude thet / ty ropet skulle icke vthgå / at iagh
 wore thet all wällande. Hon sade: J såye bara
 sanningen thet vthinnan / Ty Orsaken / at i

hafwe sagde/ at edher Son skulle döds/ så lefwet
han lifwål ännu / thesfore må iagh ey mehro
troo edher. Keyseren sadhe: Thet höret enom
Keyser til / thet han skal förhöra hwar och en/
och wål förfara Saken / förr än han dömmet/
bedher för then skull / at tu sägher migh thenne
Saagen. Hon begynte och sade:

Keyserinnans femte Afwentyr / huruledes
Octavianus wardt lefwandes begrafwen
aff the Romare.

Octavianus war en mächtig rijk Keyser/
och så girigh / at han elskade öfwer all ting
Rikedomen. På hwilken tidh Romarne
gjorde och kommo en stoort hoop fremmande
Nationer under hans lydno. Besatte sigh för
then skull nogre Land och Riken emoot the
Rommersta/ och kommo för Staden. Samma
tidh war ock en Mestare i Rom/ Virgilius be-
nemd/ then thet öfuergick alle andre Mestare-
ne medh Konstet / synnerligen medh truldorn.
Nu wore Borgerne i Staden til och badhe ho-
nom/ at han medh sin truldorns konst wille aff-
wäria / och beskydda them ifrån Fienderne.
Hwilken Borgerners begähran han så effter-
kom/ och lagade öfuerst på ett högt Tora i Stas-
den en hoop Belleter omkring/ och intte ett
som hadhe ett Gull Äple i Handen/ och the an-
dre

Dre hadhe hwar sin Klocka i Handen / och hwar hadhe wände sine Ansichte emoot the Landskapen som hwar i synnerheet war förordnat och lagat til / och så tist noget Landskap wille sättie sigh vp emoot Staden och Dorgerne / ringde samma Belleter som ther til förordnat war / ther til medh skodh : her ibland en Kiddare med ett Spire i Handen / som ock / då noget oroligheet skee skulle / räckte han vth Spiret emoot thet Landskapet som Oroligheeten begynna wille / hwar effter Dorgerna sigh strax rätta kunne / och bewäpnade sigh / och droghe vthan noget tillsagn vthi samma Landskap til at frisdha / Altså war nu intet Landskap som torde sättia sigh anten hemligen eller yppenbarligen emoot Staden Rom / ty the blifwe strax wardenade aff Belleterne.

Sedhan gjorde berörde Virgilius thet fattige Folket til godha / i thet han så lagade / at på ett rum i Staden yptendes en skoor Eld / ther hwar och en sigh ther medh werma kunde / ty (Virginianus skrifwer) på then tidh / så dant skedde / war i Rom en mächa skoor Eld / och ther hoos brede widh Elden en Brun / som altidh war full medh godh Wijn / tist gingo bådhe så wäl the fattige som rijke / och placce ther sin törst / och omkring Brunnen gjorde han

itt Bellete / och vchi Pannan på samma Bellete stodh så strifwit: Hvilken som migh slår / han skal blifwa hämpnas igen / hwilket Bellete stodh ther vchi monge otalige Åhr. På sidst kom ther een Präst som laas thenne Kristten / och tänckte wedh sigh sielff / hwad hämpn monde honom kunna skee / som gjorde thetta Bellete noget emot? Jagh torr så tigh på Munnen sadhe han: Och i thet vphoff han sin Hand / och gaff Bellete itt sådant grymmeliger slagh / at thet föll strax nedher / och strax släcktes Cellden. och Brunnen förswand i grund. Då Folsket ther singe weta / at Bellete war nedherfallit (ty the wisse wäl at sådane skee skulle / om nogen gjorde Bellete emot) worde the samptligen bedröfwade och sorgfulle / och sadhe: Wisse wit / hwem Orsaken här til warit hafwer / han skulle strax döo och förderfwas.

Ther effect kommo tree Konungar tillsammans / som tilförenne hadhe lidit förtreet aff the Romare / och wille samdrächteligen sätta sigh vp emot them / och sadhe sin emellan: Hwad hämpn skulle wij läggia på the Romare? Samblige sadhe: Wij göre doch alt för gästwes thet wij gibrom / ty så länge Belleterne stå ther på Stadztornet / kunde wij them intet ondt tilfogha / ty the wardna them för all
lycko.

lycko. Då thetta så talat war / Rodho try
 Riddare vp ibland Folket / och sadhe : Hwad
 wille i gifwa oss / så wele wi så laga at Fornee
 skal falla nedher sampt medh Belleterne. Ro-
 nungerne sporde them / hwad the wore begäh-
 randes ? The swarade : Fyre Tunner Gull /
 hwillet the strax singe / drogho ther medh in för
 Rom / och gräffde en Tunne Gull nedher un-
 der hwar thera Stadzport. Då thet så giorde
 war / gingo the in i Staden / och i thet mötte
 them Keysaren / och sporde them hwadan the
 komne wore ? The swarade : Wi komme
 Norden ifrån / och äre rätte Spämän / och
 kunne wäl vthleggia godha drömar. Doch
 drömmen wi om intet annat / än om Gull / och
 hwart thet ligger skuld och förwarat / thet oss i
 drömmen blifwer oppenbarat / och således sin-
 ne wi Gull nogh (ty the wiste wäl Keysarens
 girigheet) Thersöre äre wi vthi then förhopp-
 ningen hift komne / at tiåna C. R. W. Keysa-
 ren sadhe : Jagh wil försökia edher / och är thet
 så / at i fahre medh sanningen / så skole i så een
 floor löhn aff migh. The swarade : Herre /
 wi begähre innee mehra / än at thet wi finna /
 at wi måge så beholla thet aff halffparten /
 och i then andra halffparten. Keysaren sa-
 dhe : Ther medh är jagh wäl til fridz / går nu

thesfore medh wjgh heem / hwilket the så gior-
 de / och finge sigh Waat medh Keysaren. Lå
 Måltiden öffuerstädt war / sadhe the : Nådige
 Herre / wis wele nu gå i Sång / och then äldste
 Ibland öf skal så see en dröm / och gifwe then E.
 K. M. i morgon tilkenna. Keysaren sade: Ja/
 thet måge i så göra / och Gudh förlåhna honom
 medh een godh dröm. The gingo bort / och förs
 drefwe Natten medh lust och glädie / och bes
 spocade Keysaren högeligen. Tå thet nu dager
 wardt / gingo the til Keysaren / och then äldste
 Ribdaren sade : Nådige Herre : Jagh hafwer
 drömt en godh dröm i Natte / således : At vthan
 för Staden skal wara ite holl / thet vthi ligger
 en Tunna medh Gull begrafwin / wis wele för
 then skull medh eder tise gånga och thet vppgraf
 wa. Keysaren sadhe: Jagh wil råte nu gå medh
 edher / och skådha om thet så i sanningen är.
 Lå the kommo vthan för Porten / beghnte the
 at grafwa / och funno en Tunna Gull. Tå Key-
 saren thet sågh / wardt han innerligen gladh / och
 lät them en halff part thet aff. Then andra sade :
 I Natte wil nu jagh drömma. Keysaren swa-
 rade : Gudh gifwe tigh en godh dröm. Om
 Morgon sade han : Betas för then andra Por-
 ten ligger en Tunna Gull begrafwen. Keysa-
 ren gif strax medh them tise / och funno thet så
 i sanna

i sanningen som sagdi war / hwilken ock fick een
 halffpart ther off. Then eridie Riddaren sade i
 Herre nu wil iagh i Morgon säga en dröm.
 Keysaren sadhe: Wälsignat war then Eum-
 ma och Stund / på hwilken i til migh komm o /
 och gifwe tig nu en godh dröm. Han stodh up
 och sadhe: Herre / för then eridie Porten ligger
 två Tunner Gull / hwilke the strax medh mache
 yttogho. Keysaren gladdes ther öfwer högeli-
 gen / gaff them och i lilla motto / som förr / halffs-
 parten ther off / och sadhe: Nu hafwer iagh al-
 drigh seedt sansfärdeligare Gold än i äre. I thet
 swaradhe the endredheligen: Wij hafwe här
 til dröm / Herre / hwar i synnerheet sin dröm /
 Men nu wele wij drömma en dröm samptligen
 tillika. Keysaren sadhe: Gudh gifwe edher en
 godh dröm. Thesse tre Riddarne bespottade
 Keysaren then heele Natten öfwer / och kommo
 sedhan om Morgon tideligen / och sadhe til
 Keysaren: Herre / wij hafwe nu godhe tidsen-
 der / om i begähra wele wara mycket rijk / så we-
 le wij edher ther om säga. Keysaren sadhe:
 Käre / huruledhes så? The swaradhe / vnder
 Stadztornet / ther som Belletterne stå målade
 uppå / är så mycket Gull begraffuen / at alle the
 Nester som här i Rom äro / skole ike på en
 dagh kunna söhra thet sin foos. Keysaren sade:

Gudh förbiude thet / at iagh låter förderfwa
 Tornet / heist medhan Belleterne oppå står /
 som vthwissa of awiser emoot våra Fiender /
 så at wi strax / förr än the noget begynne / thet
 om egenligen wete. The swarade : wi wele
 grafwa så mädeligen / at på Tornet intet Pa-
 da Fall / och wi wele lijfwäl få Guldet / Doch
 motte thet alt skee om Natte tids / på thet Fol-
 cket icke måge öfwerfalls of / och tagha Guldet
 medh macht och wäld vthur våra Händer. Key-
 saren sadhe : Ja wäl / så gå i Natte tije och be-
 gynnen at grafwa / Morgon tisdelligen wil iag
 vara när edher. The gingo tije / och begynte
 strax at grafwa / in til thes at Tornet wille be-
 gynna at falla omkull / och i thet ladhe the en
 stor Eld thet vnder / giort mycket konstigt aff
 Krut och annat sadant / och rymde sedhan ha-
 steligen sin foos / och tå the neppeligen wore
 Kompne en Mil ifrån Staden / hörde the hu-
 ru Tornet bulrade omkull. The medh hadhe
 the tre Ridbarne förrådd / at Tornet medh
 thes Belleter ward i grund nederfallet. Om
 Morgonen tå Herrarna i Staden sågho Tor-
 net vara nederfallit / wordo the swåra bedröfs-
 wade / och sadhe til Keysaren : Herre / huru
 monde thetta hafwa tilgätt / at Tornet medh
 Belleter / som of alliest altijdh wardnade ifrån

Sienderne / är nu i grund nederfallit? Keyseren svarade: Ther kommo til migh tree folke Män/ och sadhe/ at vnder Tornet lågh en ovthsäijeligh skoor Skatt begrafwen / hwilken the migh til handa lofwade at opgrafwan / Tornet vthan Stadha. Kommarne sadhe: Nu hafwe i hafte Guldet så lätt / at wi hafwe ther igenom mist både Belleterne och Tornet / för eder store girigheet skull. Therföre skal edher Munn blifwa stöðpefull medh Gull. I thet begrafwade the honom lefwandes / och döpte Munnan full medh heet Gull / och strax ther effter warde Kom intagen / och i grund för stöð aff Sienderne.

Keyserinnan sadhe: Herre / hafwe i nu förståde min Ord? Keyseren sadhe: Ja. Hon sadhe: Tornet medh sine Belleter / är edert Lif och Sinne / och så länge i beholle eder goda Sinne kunne Sienderne icke göra Vnderfäterne något emot. Ther förnimmer edher Son / Therföre kommer han med sine Mestare / och beänckia sigh / huru the kunne edher fördeswa medh skalkte Ord / och them lyde i effter. Han sade: Thetta war icke god Afswenyt / therföre skal han nu döð. Hon sade: Ja / göien i thet / så få i beholla eder åhra och wälde quarr. I thet befalte Keyseren at föhra sin Son til Galgan.

Här blifwer Keyfarens Son fördt til Gal-
gan femte reesen / och huru Josephus
sejer hans Liff.

A Földet theta hörde / wardt thet itt ä-
blendight roop i Staden / bland hwar
Man / i thet mötte honom hans femte
Mestare / Josephus benemnd / som redh på en
Hest / och sadhe: Godhe Wänner / hastet icke
så swära / ty then unge Herren skal i dagh blif-
wa frelst / och i thet redh han hastelighen / och
kom vthi Pallasset in för Keyfaren / hellsandes
honom. Keyfaren sadhe: Tigh skee alt ondt /
Förtv cåncker tu at wille bedragha migh / listka
som Ridderne gjorde mot Keyser Octavia-
num? Mestaren sporde hwad honom weder-
sarin war / och sadhe: Sådant hafwer iagh icke
förtiänt at höra. Keyfaren sadhe: Iagh befalee
tigh och the andra Mestarne min Son til at
lähras / som då kunde wäl tala / och nu är blif-
win en Dumme / Ther til medh hade han i sinnet
at wille taga min Hustru med wäld. Mestaren
sadhe: Hwad thet anlangar / at han nu icke ta-
lar / är thet en stoor Wisdom aff honom / doch
skulle i medh tiden så höra honom tala / och
thet i såija han hafwer welat tagha edher Hus-
stru medh wäld / och Kemme henne / thet kan
iagh ey troo / ty han är så wijs / at han sådant
intee

Innet och ear. Doch iagh säger edher / sannerli-
gen / dööt edher Son för edher Hustrus Dödh
Skull / så skeer thet edher / liika som thet Redde
Hypocrates med Galeno / ty Galenus wardt
hämpnat på Hypocrates i sin nödh. Keysaren
sadh: Räre / låt migh thet rätteligen förnim-
ma. Westaren sadhe: Ja / Herre / låter först kalla
la edher Son tilbaka igen / thet Keysaren strax
så gjorde.

Semte Westarens / Josephi / Afsventyr / huru
Hypocrates dödde Galenum.

BÅ en tisdh war vthi Rom en wäl försah-
rin godh Läktare / Hypocrates beneemd /
hwilken war så konstert / at ingen Lä-
ktare öfvergå honom medh nogen Konst /
hwilken hade en godh Wän in sin Lårdom /
wedh namn Galenus / som hade ite gote min-
ne / ty lade han sin störste flit thet oppå / at han
motte blifwa sin Westares jämlik / och noget
at öfvergå honom. Lå Hypocrates thet för-
nam / begynte han at döllia för honom sin konst.
Lå Galenus förmerde sin wäns mening / be-
gynte han sedhan at lähra sw längre sw mehra /
så at han wardt på sidstone en försahrin We-
stare / thesöre begynte Hypocrates at haata
honom. Nu begaff thet sig på en tisdh / at Kon-
ungen aff Ungern sende bodh effter Hypo-
crates /

erates / och låt bidhia honom han wille komma
 til ſig / ac göra ſin Sou helbregdt. Hypocra-
 tes ſende åter til Konungen ſitt Breff / thet
 han ingelunda komma kunde / Behan han ſen-
 de ſin gode Wän Galenum honom til handa /
 ſom ſå wäl förfabrin war ſom han ſelſſ. Gale-
 nus wardt åheliggen hoos Konungen vndfån-
 get / och Konungen ſporde / Hwiſ kommer icke
 Hypocrates ſelſſ ? Galenus ſadhe : Herre /
 han haſwer nu ſådano wichtige Saker för hän-
 der / ac han ſelſſ icke komma kan / thet förre haſ-
 wer han ſende migh i ſin ſtadh. Konungen låt
 ſig the Ord wäl behagha. Galenus klådade
 Børnet / och rånsade Ådrerna / och beſåg hans
 wæn / och lå thet öfwerſeedt war / ſadhe han til
 Drottningen : Nådige Frwe / iagh motte och i
 liſka motte ſee på edert och Konungens Wæn /
 på thet iagh må thes bättre kunne förſtå Børn-
 ſens ſukedom. Drottningen ſadhe : Thet ſkal
 eu ſå i morgon. Lå han hade ſeedt ſampſelligen
 thetas wæn / ſadhe han til Drottningen : Nåd-
 ige Frwe / tagher icke miſſe Ord til myſtyckie /
 ſågher migh / hoo Børnſens Fadher år ? Hon
 ſwarade : Min Nådigher Herre Konungen.
 Han ſadhe : Thet år ey ſå fatt. Hon ſadhe :
 Wiſte iagh ac thetta taal wore tite alſwar / lå
 ſtulle tu miſſa tin Hals. Han ſadhe : Iagh
 ſå

sågher / at Konungen är icke hans Gødher /
 en iagh är kommin at förtiåna löhn / och en at
 döo / Men skal iagh sådant förwänta migh /
 tåwålsigne edher Gudh / och flynn eder en an-
 nan Läsiare. Hon sade: O min före Mestare /
 iagh wil nu vppenbara edher min lönlighheet /
 doch at i thet ingelunda för nogon vppenbara
 skole. Han sadhe: Gudh beware migh thet före.
 Hon sadhe: Thet begaff sigh en gång at Ko-
 nungen aff Burgundia kom til min Herre /
 hwilken fick strax loff at liggia hoos mig / ty är
 thetta Barnet hans. Han sade: Fruchter intet /
 ty Barnet skal få sin fullkommeltigh helsa igen /
 och han gaff Barnet Dreköte at äta / och Wain
 til dricka / thet aff worde thet åter helbregde is-
 gen. Så Konungen thet förnam / gaff han Läs-
 siaren en godh löhn / Drottningen gaff honom
 i lifsa motto ock så / doch heemligtgen. Så han nu
 war kommen til Hypocratem / wardi han til-
 spore om Barnet hade fått sin råtta helsa igen?
 Han swarade: Ja. Hypocrates sporde hwadh
 han hadhe gifwit honom at äta? Galenus swa-
 rade: Dreköte och Wain at dricka. Hypocra-
 tes swarade: Så är Drottningen een Noora.
 Galenus swarade: Thet är så i sanheet. Hy-
 pocrates wardi thet öfwer wredh och onder /
 och tänkte / så framt han icke blifwer taghen
 aff

aff daga / så öfwer går han migh vthi Läkare
Konsten / och tänckte huruledes han mötte så
slå honom ihjäl. Nu fogadhe thet sig på en
tindh / at Hypocrates gick i sin Örtgård / kallade
han Galenum medh sig. Och då the så i
Örtgården woro / sadhe Hypocrates: Jagh
förnummer aff luchen / at här står en godh
root / vñt then samma vp medh root och alla.
Och då Galenus bockade sig nedh til Mars
sten / emedan togh Hypocrates vth sin Knuff /
och hertestack Galenum / så at han bleff steens
dödh liggande.

Noget thet effter warde Hypocrates siul /
medh Blodhsäte behaffat / thet til han brukade
alle Läkedomar som han kunde / doch halp thet
intet / då hans Discipler thet förnummo / kom
mo the til honom ifrån fierran Landstaper / och
giorde wedh honom alle thet the kunde / men thet
halp doch alintet. Då Hypocrates thet sågh /
at ingen engh hielpa wille / sadhe han: Sätter
hijt en Tunna medh Wata / thet the så giorde /
sedhan befalte han at leggja thet vthi en slagg
root / och sedhan skole the bära een hoop höll at
Watnet kunde hafwa sin vthlopp / hwilket the
sa giorde / men thet lopp intet Wata vth. Då
sadhe Hypocrates: Gifwen nu ache oppå Gudz
wrede / som öfwer mig komma är / och / sampe
ligen

ligen see kunne / at i Lunnan är öfwer the hundradde holl / och inset Wain kan vthlöpa för ehenne Gudz krafft. Ach mine gode Discipler och Lärare / leffde nu min Wän Galenus som iagh (Gudh bättre och thes wert) ha/wer ihäl slagit / så hadhe han snarligen kunnit hielpa migh til Helsen igen / Doch theta är nu Gudz hempn / I thet affsomnad: han.

Herre / sadhe Mestaren / hafwe i förstäde / hwad iagh nu sagdi hafwer? Keyseren swarade / Ja. Mestaren sadhe: Nu säger iagh edher / sannerligen / låte i affrißwa edher Son / för edher Hustrus Gudz skull / så skeer edher wärte / igenom edher Son / som medh tißhden kan hielpa edher / när edher nogen nödh oppå kommer. Han sadhe: Min Son skal ey dö. Mestaren sadhe: I gode här vthinna missliggen. Iagh befaler edher här medh Gudh Allmechtigh.

Här rüfwer nu Keyserinnan sine Kläder sönder / så hon fick höra then unge Herren war än wedh Lifwer.

In Keyserinnan hörde / at then unge Herren än leffde / reeff hon sig i Håret / och sadhe: Ach iagh fattigh Qwinna / Gudh nådhe migh / at iagh nogen tißdh kom hie i theta Land: Ach huru gladeligh war iagh i min

Sadhers Land/ och här motte nu lidha een så
 dan obegripeligh mootgång off hwar Man.
 Thetta hörde Keyseren/ och gick i hennes Cam-
 mar/ och sade : Min käreste / hwij åstu så be-
 dröfwat ? Hon swarade : Ach huru skulle iagh
 wara gladh/ som är een Konunga Dotter/ och
 skal doch lidha een sådan ohörd försmädelse.
 Han sadhe : Jagh weet/ sannerligen/ icke hwad
 iagh här vthinna göra eller låta skal/ Tular-
 betet dageltgen ther vppå/ at iagh skal låta off-
 liffwa min Son / och Mestarne ther twärt e-
 mot. Hon sadhe : Therföre sker edher/ som thee
 skedde enom Konung med sin Marskalk. Han
 sadhe : Käre / förtäll migh thenne Saagan.
 Hon sadt sålunda :

Keyserinnans siette Åfwentyret / om
 th en orene Konungen och hans
 Marskalk.

BA een tidh war vthi itt Riske een mächtig
 ostkapeligh Konungh/ full medh allehån-
 da förgifftige skulldomar bekant / så att
 Qwinspersonerne försåhrade sigh så the sinne
 see honom. Thenne Konungen hade welat ta-
 gha Sancte Peters och Sancte Pawels Leka-
 men / medh macht och wåld vthur Kyrkian
 i Rom/ och låta föhra them på en annan stadh.
 Och så han war vthi en Stadh om Natteridh/
 sadhe

sadhe han til sin Marskalk: Kære / föhr mig
 en däjeligh Qwinna til handa / som kan liggia
 när mig i thesse Natt. Marskalken sadhe:
 O Herre / Qwinnoerne wete wäl edher brist/
 thesfore wil ingen til edher / medh mindre man
 goswe them en stoor summa Penningar. Ko-
 nungen sadhe: Jagh wil gifwa henne hwad
 hon helst efter / och om hon än begährade tu-
 send Gylden. Så Marskalken thet hörde / så bes-
 drogh honom girigheeten / och gick til sin egen
 Hustru / som war en gansta däjeligh Qwin-
 na / thet til medh godhwilligh och from / och
 sadhe til henne: Min kære Hustru / tu kane nu
 förciåna och en stoor rikedom. Hustrun sporde:
 Kære / huruledes? Marskalken swarade: Min
 Herre och Konung längter swära efter dijellig
 Qwinfold / them han wil hafwa til sig i Natt.
 Men effter ty han är så swära oreen / finner
 man neppelig nogen som wil gå til honom / och
 hafwer han bedit mig / ehuru iagh thet loget /
 at han motte få een til sig / doch hemlighen /
 så wille han gifwa henne Tusende Gylden /
 så wil han endelighen hafwa een til sig i
 Natt. Thesfore wil iagh (min kære Hustru)
 följa tigh til hans Säng / och skal tu stroy i
 Morgon medhan än mördet är / gå ifrån ho-
 nom / således kane tu förciåna och monge Pen-

ningar / allenast på en Natte til görandes. Hu-
strun sadhe : Och wore han än reenare än han
är / wil iagh bidhie / Gudh skulle bewara migh
ifrån honom och alle andre / doch edher för-
vthan / som migh aff Gudh gifwin är til en äch-
ta Waaka / och i synnerheet skulle iagh synda
swärligha emot Gudh / för een sådan orätt
Penning skull / som är Gudh emot / tigh och
migh til Siäls Saligheet fördoimmelse / och
ther til medh skulle iagh mista och borttappa
min ähra och redlighheet. Marskalken sadhe :
Wiltu icke lydha migh äch / så wil iagh lofwa
Gudh itt löffte / at tu skal aldrig hafwa nogen
godh dagh eller stund hoos migh / så länge tu
leswer. Så hon thet hörde / fruchtade hon sig
för ond / och gaff sin wilia thet vthi för redsl
skull / ändoch thet war aldeles emot hennes wi-
lie. Så Marskalken sidermehra förnam hen-
nes wilia / gick han til Konungen / och sadhe :
Herre / iagh hafwer nu funnit een skön och
deijeligh Qwinna / ja / then deijeligste här är i
thetta Landet / och wil hon ey mindre tagha än
tusend Gylden / strax thet mörkes / wil hon kom-
ma til edher / och förr än thet dagnas gå sin
loos igen / på thet ingen motte få see henne. Kon-
nungen sadhe : Thet behager migh wäl. Och
så thet kallades til Natten / kom Marskalken
och

och ledde sin ächte Hustru Konungen i Sängen
 til handa. Och så nu Natten förleden war / kom
 Marskalken til Konungen / och sadhe: Nådige
 Herre / thet är nu i dagningen / såän Qwin-
 non Guldet som i vthlofwade / och låter gå hen-
 ne bort. Konungen sadhe: Hon behager migh
 så wäl / at iagh icke kan sleppa henne ännu. Så
 Marskalken thet hörde / gick han sorgeligen
 sin foos / och war doch icke öfwer en timma v-
 the / kom åter in til Konungen / och sadhe: Nåd-
 ige Herre / nu är liuse Dagen / O Herre / slip-
 per henne i tijdh vth / för Gudz skull / på thet in-
 gen må see henne. Konungen sadhe: Sanner-
 ligen / iagh slipper henne icke ännu från migh /
 vthan gacl vth / och stäng igen Dörren effter sig.
 Marskalken gick åter sorgesfull bort / doch en
 timma thet effter / gick han åter in til Konun-
 gen igen / och sadhe: Låter Qwinnon nu hem-
 ligen bort / eliest warder hon aff hwar Mann
 vthskänd. Konungen sadhe Ney / Ty hon be-
 haghet migh nu så wäl / iagh slipper henne icke
 ifrån migh. Så gaac Marskalken icke längre
 blida / utan sadhe: O nådige Herre / låter hen-
 ne gå / ty hon är min eghen Hustru. Så Ko-
 nungen thet hörde / sade han: Låt Gönstret vp /
 at iagh må see / om tu ock säger sanningen. I
 thet sågh Konungen / at thet war Marskal-

kens Hustru / Lå sadhe han : Du förtwiffas
 der naturlige Skalek / hwil hafwer tu så lätte
 Rämna ein Hustru för en ringe Penning Kull/
 Rynda tigh thesfore vehur mit Kiste / och blif-
 wer tu här en Daggh längre / så skaltu vehan nå-
 der mista titt Liff. Lå Markskalken thes
 hörde / flydde han / och kom sedhan aldrigh
 hwarken til sin Hustru eller Konungen igen/
 sedhan hölde Konungen Hustrun i stoor åhrs
 smedan hon leffde. Thes effter belågrade Ko-
 nungen Rom / medh en wäldigh stoor Håärz
 in til thes han skulle så the tw förbenemde döda
 de Kroppars Lefamen bort medh siggh. Nu wo-
 re thes sive Mestare i Staden / medh hwilkes
 råd Staden wardt styrde och regerat. Borgers-
 ne the lätte til them / och sadhe : Hwad skulle wit
 här til göra ? Thes är ey gott at mista Staden.
 Doch skole wit auchen mista Staden eller lef-
 werera Konungen the begge Sanct Peder
 och S. Päuels Lefamer. Thes förste Mestas-
 ren swarade : Jaggh wil nu bewara och frella
 Staden medh thes helige Mans Lefamer förs-
 ste Dagen. Och listka så sadhe the hwar i sin
 stadh at wilia göra. Konungen skormade als-
 warligen på Staden förste Dagen / så at thes
 förste Mestaren gick vth emoot Fienderne / och
 handlade om fridh / thes medh lät Konungen
 thes

thet bestå in til then andra Dagen / Och altså
 gjorde och then andra hwar effter annan sex /
 och then stunde sadhe til Borgarne: Om iagh
 icke fruchtade migh för edher / så wil iagh i
 morgen göra en sådan gerningh/ at Konungen
 skulle flyh här ifrån med alt sitt Folk. Borgar-
 ne sadhe: Gören thet gott är. Om Morgon be-
 gynte Konungen medh alswar at storma til
 Staden. Men Westaren klädde sigh gansta sål-
 sam och vnderligen / vthi en Riortel som war
 gjort medh idel Påfogeistadrar / togh så tw
 glödande Swärde i sin Händer / och gick thet
 medh vppå thet högste Torn som war vthi
 Staden Rom/ thet alt Folk wäl kunde see ho-
 nom/ thet medh wende han sigh bådhe hist och
 tijt / och stundom togh Swerden i sin Munn.
 Då Fienderne thet sågho / sadhe the til Konun-
 gen: O Herre / seen öfwerst vppå Tornet i
 Staden/ hwilket store Bnderteken thet är/ och
 kan see thet är Kristus stelff/ ty han är nu ne-
 der kommin aff Nimmelen/ på thet at han wil
 slå of ihial med Swerden och med sin Brede/
 om wis bleswo här längre quarr. Då Konungen
 thet sågh/ fruchtade han sigh swära och sadhe:
 Hwad wille wis göra? The swarade: Wis
 wele snartiga stillas här ifrån / på thet at the-
 ras G Vdy icke må slå of sampeligen ihial.

Konungen flydde strax medh alt sit Guld / och
 då the Romare thet fingo see / rychte the snarli-
 ga håål effter them / slogo Konungen ihjål / och
 en stor hoop off heele Hååren / så at så kom-
 mo vndan. I sådane motte warde een sådan
 stor Håår lårreligen öfwerwunnin / allenast
 medh Menniskiors list.

Keysertinnan sadde til Keysaren / hafwe i
 nu förskådt hwad iagh sagt hafwer? Han sade :
 Hafwe i och hördt huru Marskalken gjorde es-
 mot sin Herre / som war betroode öfwer alt.
 Et / liffa så gör edher Son / alt medh sin Si-
 righeet legger han sin winning / huru han mot-
 te kunna fördriffwa eder. Men then stund i nu
 hafwe wålde / så gören emot honom som Ko-
 nungen gjorde emot sin Marskalk / wille i teke
 at han skal döð / då sender honom så longe bort /
 at han aldrig mehra kommer til eder igen. Se-
 dan hafwe i hörde at Konungen warde öfwer-
 wunnin aff the swi Westare / altså hafwe thesse
 swi Westare achtat at göra emot edher / ey the
 achte och at slå edher ihjål medh sin listigheet /
 allenast för then Orsaken skull / at edher Son
 kunde sedan regera Riket allena. Keysaren
 swarode : Thet skal aldrig skee vthi nogen
 motto / y Morgon skal min Son döð / befallie
 thersöte sine Liånare at the honom affliffwa
 skulle.

Här blifwer Keyfarens Son leedt til Galgan
 siette gängen / Och huruledes Mester Eleo-
 phas frelste hans Liiff.

Bledde the Keyfarens Son siätte gån-
 gen til Galgan / i thet mötte honom then
 siette Mestaren Eleophas / then thet sa-
 dhe til Folket : Gode Wänner / sähren sacht-
 modeligen medh then unge Herren / ty i dagh
 wil iagh frelsa hans Liiff / och i thet reedh han
 hasteligen och kom in för Keyfaren och hellsade.
 Keyfaren sadhe : Så tu dast. Mestaren sadhe :
 Gudh ware migh så huld / at iagh aldrig för-
 tiänt hafwer off edher ett sådant tacksäijse.
 Konungen sadhe : Tu Liugare / iagh befalte
 tigh och tine Wiehdbroder min Son / som ic
 kunne tala / och nu är blifwen en Dumbe / thet
 til mehra hafwer han welat wäldeaga min Hu-
 stru / thet före skal han / och i sampeiligen medh
 honom dö. Mestaren sadhe : Thet i säijse / at
 han är en Dumbe / thet troor iagh icke / ty innan
 tre Daggar skulle i så höra honom nogsampt
 tala / om så skal han ic leswer. Och thet i säijse
 om edher Hustru / förundrar iagh storligon /
 hwis i så stödig troon ett Qwinnes Ordh / än-
 doch edher kan wäl see / som thet skedde een
 Kiddare / som altidh effter fölgde sine Hustrus
 Ordh / ty han warde bunden wedh een Haste-
 G v rumpa /

rumpa / och släpat igenom Staden til Galgan
 och ther hengde / så frampt / låte affliifwa edher
 Son för edher Hustrus Ordh skul. Keyssaren
 sadhe : Käre / sägh mi gh thet Afwenthyret. Han
 sadhe : Ja / låter först ledha edher Son tilbaka
 igen / och insättas på lijfwet til Morgons / thet
 ock så skedde / sedan sadhe han altså :

Then sierte Mestarens Cleophe Afwenthyr /
 huruledes een Gwinna kom sig h sielff medh sin
 Man och andre tree Riddare om Halsen /
 medh falskheet.

Sr nogen tiidh sed han / war een Keyssare /
 som hade tree Riddare / them hödt han i
 stora wördning. Och veti Rom war een
 gammal Riddare / som fick sig en vnggh Hu-
 stru / henne elskade han rätt aff Hiertat / lika
 som i nu elska edra / ty hon kunde wäl stunga
 och qwäda : Ther medh hon lockade mycket
 soldt til sig som finge lust til henne. Nu begaff
 thet sig på en tiidh / at hon satt i sin Natstus-
 gu / och sägh vth på Gaatun / hwarest Soldtee
 gick fram och tilbaka / ther begynte hon at qwä-
 da / i thet gick ther en aff Keyssarens Ridder ther
 om fring. Och då han fick höra hennes Röst /
 sägh han vp til henne / och gick strax in i Huset
 til henne / och talade medh henne om oeilbörli-
 g Kärlichheet / och sadhe : Käre / hwad skal iagh
 gifwa

gifwa tigh / at tu låter migh sofwā een Natte
 når tigh? Hon swaradhe: Hundrad Gylden.
 Han sadhe: Them wil iagh gifwa tigh / sågh /
 når och på hwad tidsdhal iagh komma til tigh?
 Hon sadhe: I affton klockan try / ther medh låe
 Ridderen sigh åendöija. Annan Dagen ther eff-
 ter / gief hon åter i sin Natstugu och qwåd / i
 thet kom then andra Riddaren och sporde hen-
 ne / hwad han henne gifwa skulle / at han finge
 sofwā hos henne en Natte? Hon sade: Hundrad
 Gylden / them tillsadhe han henne / och sporde
 når han komma skulle. Hon sadhe: Ther om
 skal tu wål så bestedh. Afswen så gjorde och then
 tridie Riddern om tridie Dagen. Nu hadhe the
 tree Ridderne talat medh Swinnan / och ingen
 wiste off hwar annan. Men Swinnan war full
 med list och ondsko / ty hon gief til sin Man then
 gamble Riddaren / och sade: Herre / iagh haswer
 eder noget at säija / wille j tå göra effter mine
 råd / tå skole j blifwa swåra rijk / ty thet behöfwā
 wij nu wål / oldenstund wij åre swåra fottige.
 Han sadhe: Jagh wil gerna lydha titt råd
 effter. Hon sadhe: Ther kom tree Riddare til
 mig ifrån Keyserens Gard / then ene effter then
 andra / och bodho migh hwar sine hundrade
 Gylden / på thet iagh skulle sofwā en Natte hos
 them / och hade wij the Penningerne off them /
 doch /

Doch / ſå at the ingen theſa ſkole naſſa ſiĝh 'hos
 migh / ty ſåledes wore thet een ſtore bedrageris.
 Hon ſadhe : Thetta behager migh wål. Hon
 ſadhe : Så wil iagh beſale them at komma och
 haſwa hwar ſine Penningar medh ſiĝh / then
 ene i Aſſton / then andra i Midnaſ tiſdh / och
 then tridie om Morgån ſtunden / och i thet ſtåt
 tu baak om Dörren / och när tu förnimmer then
 förſte komma / ſå haſſe tite Swård i Handen /
 och ſlå honom ihjål / och ſå then ene eſſter then
 andra / Alſå ſå wij beholla een ſtoor ſumma
 Penningar : Hon ſadhe : Jagh fruchteer theſ
 före / at nogen får thet weta. Hon ſade : Fruchte
 intet / ty iagh wil komma thet eil en godh enda.
 Hon ſadhe : Nu ſå wål an / tå wil iagh lydha
 tite råd. Themedh ſende hon bodh eſſter then
 förſte Riddaren / tå han kom / ſadhe hon : Go
 dhe Wån / går heem och tagen Penningerne
 med edher / och kommen nu i Aſſton ſkymningen
 igen. Ther aff han högelingen gladdes / alſå ta
 lade hon i liſka motto med the andra två. Och
 vthi Skymningen kom then förſte Riddaren
 gångandes och bulade på Pörren. Hon ſporde
 och ſadhe : Hoſwer tu Penningerne med tigh ?
 Hon ſwarade : Ja / ſlepp migh in / I thet han
 giå in / ſlogh then gamble Riddaren honom
 ihjål. Huſtrun ladhe Lefamen ſkrax i Camma
 ren /

ren / om Midnaz eiſdh gjorde han och liſka ſo
 medh then andra / och ſedan ſå medh then tredie /
 och lagde tilliſka hoos hwar annan i Camma-
 ren. Sedhan thetta mordet ſedd war / ſadhe
 Riddaren : O min kære Huſtru / bliſwe theſſe
 döde Lekarer här fundne / tå moſte wiſ miſka
 wåre Liſſther igenom. Hon ſadhe : Ey iagh
 ſkal ſuare göra här på en godh ånda / tu må ther-
 före icke fruchta tigh. Erwen hade en Broder
 ſom war Stadſens Wachmeſtare / tå nu
 Wachten ginge om kring i Wachse / kallade
 hon ſin Broder til ſigh / och ſadhe : Min kære
 Broder / iagh hafwer noget heemligen medh
 eigh at taala / kom til miſh hiſt in / och ſadhe :
 I går om Natt kom en Riddare til miſh / ſom
 wille wåltaga miſh för min Wans ögon / ther-
 före ſlogh min Wan honom ihjål. Nu hafwe
 wiſ ingen then wiſ betro kunne ån tigh / och i
 thet wiſſte hon honom then döde Lekamen.
 Han ſadhe : Thenne Saak ſkal wål bliſwa råd
 til / ſå miſh hiſt en Säck / ſå wil iagh laſta ho-
 nom vthi Siön / ther medh ſick hon honom then
 förſte Riddarens döde Kropp / Wachmeſta-
 ren laſtade honom ſtrax vthi en flytande Siö /
 gic ſedhan til ſin Söſter / och ſadhe : Giff nu
 ſule vp / både Wiin och Maat / ty i åre nu frei-
 ſte. Hon ſadhe : Gudh han löhne tigh / gic ſå i
 Cam-

Cammaren / vthi thet stenet / lijka som hon wils
 le hãmpta Wijnet / Men tã hon kom i Cam-
 maren / som war in om Seugudören / ropade
 hon / och sadhe : O Gudh / Si / Riddaren som
 tu kastade i Hafwet / ligger nu åter här igen. Tã
 Frwens Broder thet hörde / förundrade han
 siggh thet vppå stor ligen / och sade til sin Söster /
 så migh ännu hans döde Kropp / så wil iagh
 see om han wil mehra komma igen / togh ho-
 nom således / och gick medh honom til Stran-
 den / thet bandt han en Steen om hans Hals /
 och kastade honom sedan åter i Siön igen. Se-
 dan gick han åter til sin Söster / och sade : Min
 käre Syster / giff nu sule vp aff thet beste slags
 Wijn / Ty nu äst tu wist för honom säker. Hon
 sadhe : Gudh wãlsigne tigh thersöre / och gick ät
 Cammaren / lijka som hon gjorde förr / och sa-
 de : Ach Herre Gudh beware oss / Riddaren är
 nu åter igen kommen. Tã sadhe Wachemesta-
 ren. Hwad saanen är thet ? Så migh hitte Rid-
 daren ? Hwad galler han skal ey mehra komma
 igen. Ther medh togh han then tridie Ridda-
 ren / gick medh honom vthi Skogen / och tãnde
 vp en Eld / kastandes honom thet vthi / medan
 han så brende / gick han nogha litet ifrån aff si-
 des / til at göra sine hastige ärende / och i thet han
 buckade siggh nedh / kom thet en Riddare riddan-
 des

des på en stoor Häst / som hörde hemma velt
fiärran Landskap noget langt ther ifrån / then
ther sleggh aff Hästen och gic till Eelden at wet-
ma sigh / I ther kom Wachmestaren löpandes /
och sadhe : Hoo ästu ? Han swarade : Jagh är
en Riddare aff ädheligit Slächt och Herkomst.
Wachmestaren sadhe : Tu äst icke en Ridda-
re, vthan en Diefwul / ty iagh kastade tigh först
i Sidn / annan gången hängde iagh en steen om
Halsen på tigh / och kastade tig åter tist / och tri-
die gången kastade iag tigh i eelden / och nu står
tu lijkwäl här / ther med tog han vti Riddaren /
och kastade honom i eelden sampt med Hästen /
gic sedan till sin Söster och förtälde henne / hu-
ruledes honom gängit war / och sadhe : Nu giff
migh sult vp / aff thet beste Wijn tu hafwer / lät
mig ther med blifwa lustig / hans Syster gjorde
effter hans egen wilia och begähran / sedan han
nog hade ätit och druckit / tackade han henne och
gic sin koss. Icke länge ther effter / begynte Rida-
daren och then godhe Frwen träätas och slås
med hwar annan / doch gaff han henne mehtra
hugg än hon honom / hwar aff then gode Frwen
bleff häfftig wred / och sade : Du fattiga gam-
ble Riddare / wileu nu så slå migh ihjäl som tu
gjorde och mördade the andra tree Ridders-
ne. Thetta hörde Polaret öfwer alt / och strax /

om Morgon sade the thee för Keysaren. Hwar
 före bleswo the både fengzlade och för d in för
 Keysaren / thet Irwen vthan noget tiltaal be-
 kende för Keysaren / huru handelen stgh medh
 Mordet tilldragit hadhe. Då thetta så bekende
 war / låt Keysaren binda them både wedh en
 Hästerumpa / och slippade them igenom Ste-
 den til Galgan / Ther the så sedhan bleswo
 hengde.

Mestaren sadhe : Herre / hafwe i nu för-
 ståde hwadh iagh hafwer sagdt edher ? Keysa-
 ren sadhe : Ja. Mestaren sadhe : Sonnerli-
 gen / skeer edher wårre / än som thenne Riddare
 Redde / om i låte affliffwa edher Son / för eder
 Hustrus Ord skull. Keysaren sadhe : Ney / min
 Son skal ey dö. Mestaren tackade thet före hö-
 geligen / och gick thet medh sin wåg.

Då Keyserinnan hörde / at then unge
 Herren iake war ändå affliffwat / wardt hon
 swåra bedröfwat / och sadhe : Nu så wil iagh
 stelff dråpa migh. Keysaren sadhe : Gudh för-
 biude thet / ty thet wore of en ewigh Nam. Key-
 serinnan sadhe : Ja Herre / edher skeer än
 wårre / än som thet Redde enom Konung med
 sin Marskalk. Keysaren sadhe : Ey låt migh
 thet höre / huru thet gick. Keyserinnan sadhe
 sålunda :

Keyserinnans thet siunde Åf-
wentyret.

Her war en gång en Konung / som swära
 mycket elskade sin Drottning / så at han
 stängde henne in om tre fast Törn / som war
 in om sitt Pallas / och då hon wille gå vth / togh
 han Nycklerne hoos sig / thet aff hon swära serg-
 de. Nu war thet en Riddare länge thet ifrån i
 siärran Landskap / aff godh slächt och härkomst /
 honom drömde om en Natte / at han sågh sken-
 barligen thet uae Drottningen / liika som han ha-
 de seede henne medh sine Lefameliga Sgon /
 Drottningen drömde på samma Natte liika och
 så om honom / och om hon icke skulle så see ho-
 nom innan en stack ot tisdh / skulle hon falla vth
 en swära häffigh stor sorg / ty hon tänckte / at
 om hon icke mehtra än finge see honom / wille
 hon wäl granwelligen keuna honom igen / wille
 och önskade gerna en gång at see honom / icke för
 nogen kärlichhech skull / Behan på thet at hon
 motte fullkomna sin Dröm. Så Riddaren såles-
 des drömde hade och wakenade / vthloswade han
 it lyfte sålunda : At han sw skulle så länge ri-
 dha in til thet han finge see Drottningen / thet
 han så gjorde: Satte sigh på en Häst / redh igen
 nom monge Land och Konungariken / in til
 thet han kom then i Staden thet han fick weeta

Drottningen satt i Tornet. Då han thet hörde/
 bleff han thet i Staden quarr / och om Dagen
 gick han stundom spåkera medh sine Länare
 omkring Slottet / doch wiste han icke rätteligen
 hwarest Drottningen satt / om hwilken han
 drömt hade / doch oförwarandes wardt Drot-
 tningen honom warse / thet hon satt och såg vth
 genom Fänstret / Kiddaren thesluts sigh vp-
 wars / och fick see hennes Ansichte / thet the strax
 kende hwar annan / lijka som the hadhe seede
 hwar annan i Drömmen. Kiddaren begynte
 thet at siunga en elskogswissa. Då Drottningen
 hade hört vth wissan / sågh hon på honom / och
 kände honom lijka som hon hade seede honom i
 Drömmen. Kiddaren gick dageligen on. f. ing
 Slottet / både fram och tillbaka / och tänckte in-
 nerligen huru han skulle kunna komma medh
 henn: til raals och vppenbara för henne sin sto-
 re nödh. Thetta hans wilia kände Drottningen
 wäl förnumma / ty skreeff hon ite Breeff / och
 kastadhe thet lijka som hon oförwarandes gior-
 de nedh til Kiddaren. Då Kiddaren hade ges-
 nom läst Breeffet / och förnummit Drottningens
 goda wilia och kärlichheet / begynte han se-
 dhan at bruka sigh medh allehanda cornerande
 och Kidderspel / så fast at rychtet kom om ho-
 nom för Konungen / Konungen sende sin bodh
 effo

effter honom och sadhe: Min Wän/iagh haf-
 wer förnummit mycket godt och gode manlige
 Gerninger aff tigh/ty tilspör iagh tigh/om tu
 hafwer lust at wäna migh. Riddaren swarade:
 Jagh är förthen skull hie kommin/doch at mig
 motte blifwa oplättit en/som iagh begäher aff
 E. R. W. Konungen sporde hwad thet wore?
 Riddaren swarade: Jagh bedher E. R. W.
 at E. R. W. wille effterlåta migh / thet iagh
 må bygga låta ett listet Hus wedh Tornet på
 Slottet. Konungen sadhe: Ther til hafwer tu
 frut loff. Riddaren tingade sigh stox Timber-
 män / Murmestare och annan Ambetmän
 nogh / som medh en hast vpygde Huset näst
 Tornet thet Drottningen vthi lågh / tå thet alt
 ferdigt war/ taladhe han medh en Murmestare
 / thet han wille göra honom ite holl genom
 Muren til Drottningin. Hvilket holl Mur-
 mestaren stox gjorde / tå thet tilfyllest gjorde
 war/ slogh Riddaren ihial Murmestaren / på
 thet at han thet icke vppenbara skulle / sedan gick
 Riddaren in til henne / helsade henne gansta
 hierteligen. Hon sadhe: Käre Riddare / huru
 komme i hie in. Han sadhe: Nådige Frw och
 Drottningh / edher stora kärlichheet kom migh
 hie in / igenom ite holl som iagh hafwer lætit
 göra vthi Muren emellan mitt Hus och eder/

Therföre ochter iagh i natt liggia när edher / ty
 7 åre min hierens aldrakåreste. Hon sadhe :
 Ach käre Wän / at iagh skulle göra min Herre
 ther med emoot / ther til år iagh ännu icke wäl
 berädd. Riddaren sadhe : Wille icke i nu strax
 göra medh en godh wilie / så wil iagh straffa e-
 dher medh mit Swärd / ty min Kärlichheer
 hafwer warit emoot edher / at iagh hafwer sökt
 ther effter Åhr och Dagh. Drottningen fruck-
 tade för Döden / och lät honom sin Wilia. Se-
 dhan gick han bort igen. Drottningen tänckte /
 thetta skal blifwa osagde för Konungen / ty om
 iagh thet gjorde / skände iagh mig ihl / gör-
 de Konungen ther medh wredh / och skulle thet
 kosta Riddarens Hals / therföre wil iagh al-
 drigh säia thetta för nogen. Riddaren gick igen
 nom hollet så offra och ut han wille / hon förhå-
 rade honom therföre en kostelig Gullring / then
 Konungen henne gifwit hadhe til ett kärli-
 ghees Teken. Denne Riddaren fick medh hold
 och priss öfwer allom som i Hofwet war / medh
 sin Ridderlighe öffningar / hwarföre eskade
 honom Konungen så swära / at han behwalde
 honom för sin Marskalk. Nu begaff thet sig
 på en Dagh / at Konungen redh i Zach / och bes-
 fälte Marskalken at göra sig ther til redha /
 Och såsom the hadhe ridhit sig trottan / ladhe

the sigt nedt på en grøn Plaz til hwisslas, Ridda-
 daren soff wedt Konungens Adha / och i söm-
 nen rakte han Handen från sigt / på hwilken
 Gullringen satt / then fick Konungen see / och
 kende Gullringen / och tänckte at thet war then /
 som han hadhe gifwit Drottningen / doch för-
 nam Riddaren / så han waktade / at Konungen
 hadhe seedt Ringen / så sadhe han för Konun-
 gen / at han war mycket slukligh / badt thesöre
 loff / at han motte få ridha förråt heem / thet til
 gaff Konungen honom loff / så han kom heem /
 gick han behendigh igenom sine wanlighe holl
 in til Drottningen / och sadhe: Laghet edhet
 Ring igen then i hafwe stänke migh / ty Konun-
 gen hafwer seedt honom / och fructer iagh at
 han kommer och spörret effter honom / thet
 medt gick han i sin Cammar / Strax thet effter
 kom Konungen och sadhe til sin Fru: Låt migh
 see then Gullringen / iagh gaff tigh til en kär-
 ligheets Teken. Hon sporde: Hwarföre wele
 i så nu egenligen see honom? Han swarade:
 Låter tu migh honom icke see / rått strax / så
 motte iagh wissertligen dö. Hon låste Stry-
 net vp / och låt honom see Gullringen / så
 han honom seedt hadhe / sadhe han: O huru
 listke är han then Ringen som Riddaren ha-
 dhe idagh på sine Finger / iagh trodde intet an-

nat än at han war then samma / war nu thet för-
 re icke wredh på mine Mistankar / ty iagh gif-
 wer migh skyldigh i Saaken : (Vthi sådana
 motto war Konungen heftigen bedragen med
 sin starka Lorn / ty i thet han meente at ingen
 skulle komma ther in än han allena) Drottning-
 gen sadhe : Herre / thet är icke at förundra vpa
 på / at Riddarens Ring och min är hwar an-
 nan jämlikt vthan thet / at i hafwe Mistanker-
 na på migh / doch Gudh förläte edher thet. Ther
 effter gjorde Riddaren ett store Gæstebodh och
 sadhe til Konungen : E. K. M. h. wer iagh
 noget at säija : Min aldrakäreste Dolerinna
 kommer ifrån mitt Heem hit til migh / ty haf-
 wer iag ingen lärare än henne / thet förre hafwer
 iagh bereede ett Gæstebodh / ther til iag ödmu-
 keligen bedher / E. K. M. wille nådigst betee
 min Dolerinna och migh E. K. M. gunst och
 nådhe / och ware wår wållkomne Gæst til målt-
 tidz / och få Maat medh oss / vthi altsom störste
 Lust och Glädie. Konungen sadhe : Jagh wil
 gerna bewissa tigh en större åhra än thet / när
 tu migh effter. Riddaren gladdes högeltigen /
 och gick strax igenom hollet til Drottningen /
 och sade : Kledhen på edher / ty Konungen wil i
 dag wåra wår Gæst / och få sig Maat med oss /
 och tu skal sticia bredhe widh Konungen wedh
 mitt

mitt Bord. Lå the Kulle sätta sig til Bordz /
och Konungen fick see henne / sade han til Rids-
daren / hwems är theenne sköne Qwinnan?
Herre / sadhe Riddaren: Hon är min Doler-
ka / thet medh satte hon sig hoos Konungen
wedh Bordet. Men Konungens Neria be-
gynte at röra sig / ty lå han satt wedh Bors-
det / tänckte han wedh sig selff / O huru list är
thenne Qwinna min Hustru. I sådane moeto
bedrogh Forsens starkheet Konungen / at han
trodde mehra Riddarens Ordh / än hwadh han
sågh medh sine skenbarliga Sgon. Nu begyn-
te Droningen at taala medh Konungen / och
sadhe: Nadige Herr Konungh får edher gla-
deligen Raat / vthan nogen sorgh och bekym-
ber. Lå Konungen hörde henne thetta taalat /
tänckte han widh sig selff indördes: O Jung-
frw Sancta Maria / Thenne Qwinnan är
doch min Hustru så swära list / medh Måal /
Kleddebonat och all skickelse / Ja lista som hon
wore thet selff lieffachtig i egen Person. Så-
ledes warde Konungen åter bidraghen medh
Forsens starkheet. Lå Mälinden öfwerståde
war / badh Riddaren sin Dolerka hon wille
siunga för Konungen / thet hon skox så gior-
de / och begynte at qwåda. Lå Konungen hörde
hennes Röst och Wissa / sadhe han åter wedh

sigh sielff: Jagh troot wist / at thet är min Hus-
 fru / doch twisler iagh / althenslund iagh haf-
 wer Nyckterne til Tornet. Aliså wardt Ko-
 nungen åter bedrogen medh Tornsens starck-
 heet. Ty han to: de icke söija förwist at thet
 samma skulle wara hans Hustru / badh för-
 thenskull Riddaren wille låta optaga Waaten/
 och tänckte i sit Hierta / thet han wille försökia
 om ock Drottningen wore i Tornet eller ey.
 Riddaren förmerkte thet / ty sadhe han: Nåd-
 ge Konung / waren wedh icke friskt modh / lustig
 och gladh medh min Bolesta. Men Konun-
 gen sadhe: Jagh bedher / i wele låta taga vp
 Duulen / ty iagh gitter ey mehra siccia. Rids-
 daren war williogh / och gjorde som Konun-
 gen badh honom / thet medh gick Konun-
 gen sin wagh. Och mådhan Konnungen gick
 år / Slotet / gick ock Drottningen ginstiigen
 til Tornet / och sedhan igenom hollet ock i
 sin Cammar igen / och klädde sigh i sin dage-
 lige Kläder / och satte sigh thet som hon war
 waan at göra / ty hon kom förr heem än Ko-
 nungen / althenslund hennes wagh war mycke
 närmare än Konungz. Så Konungen war
 kommen vchi sit Pallas / gick han stox in v-
 chi Tornet / fant thet sin Drottning siccian-
 des / liksa som hon war bedröfwat / togh henne i
 sampan /

sampn/och sade: O min käre hustru/nu hafwer
 iag annan gängen swärliga syndat emot tigh.
 Hon sade: Käre Herre/ Turuledes? Han sade:
 I dagh war iagh til gäst hoos en min Riddare
 och hans Solersta/ther iag ännu aldrig haf-
 wer sit maakan Qwinsolck som vthi allehanda
 affecter tigh listare war än hon. In lopp iagh
 vthur hans Hws / at see om ock tu war then
 soina. Men nu finner iag tig här för mig. Hon
 sade lå: Ja i hafwe swärliga syndat thesöre es-
 moot mig. ty weete i icke at Tornet är så fast/ at
 ingen kan komma hwarfen in eller vth/ med min-
 dre än som igenom Dörren thesör vthan säger
 Förnuffret at then ene Kenniskan liknas wed
 then andra. Konungen sadhe: Ja thet är sant.
 Sedan kom Riddaren til Konungen och sade:
 Nåt i je Herre. **E. K. M.** är wäl witterligt hus-
 tu lange iag hafwer varit vti **E. K. M.** tjänst/
 och achter nu at begifwa mig för thenskull heem
 igen/thersöre beder iag **E. K. M.** för min tjänst
 skull/**E. K. M.** wille nådeligen bönhöra mig v-
 thi ett ting. Konungen sade: Hwad är thet? Rids-
 dare swarade: Iagh wil taga min egen Fru/la/
 then i seedt hafwe / til ähta / hwilket iagh op-
 penbarligen göra wili kyrkian. Bedher för-
 thenskull **E. K. M.** att **E. K. M.** wil nå-
 digst bewissa mig then ähtan/och gifwa henne

miggh stelff Personligh i Hand / vchi hwars
 Mans åsyn. Konungen swarade: Ja / iagh
 wil gerna göra tigh then åbran / och fullkomp-
 na tin wilia och begåbran. Lå Riddaren hörde
 thesse Ordh / gjorde han sigh alle til redz / ut at
 förresa / samwål ock på en Dag att holla Troos-
 loffningen och sit Bröllop. Badh han Ko-
 nungen / thet han wille wara medh närwaran-
 des til stades. Konungen kom strax i Kyrckan /
 och Prästen kom at wille wisa them tillsam-
 man / i thet kom Droningen / och två ledde
 henne til Kyrckan. Lå Konungen fick see hen-
 ne / meente han at thet war Riddarens Frilla /
 och Prästen sporde / hweim wil gifwa theenne
 Person Riddaren til handa? Konungen swa-
 rade: Jagh hafwer thet utlofwat at göra / ty
 wil iagh gifwa henne min Riddare i Händer.
 Togh så henne i then ena / och Riddaren i then
 andre Handen / doch sadhe han til Frillan: O
 tu sköne Qwinna / eu äst iw så list / som eu wo-
 re min egen Droning / thesfore hafwer iagh
 tigh så myckit liår / emedan han thetta talade /
 togh han hennes Hand och ladhe henne i Rid-
 darens Hand / i thet gaff Prästen them tillsam-
 man effter then Christlige Kyrckones Ord-
 nans. Och då the wore samman wisgde / sadhe
 Riddaren til Konungen: Nådige Konung /

Skeppet är beredt / och winden är godh / thesfore
 wil iagh nu segla i Gudz namn til mitt heem /
 bedher förtenfull E. K. M. wille nådigst leds
 saga migh och min Frw til Skeppet / och i wä
 gen vnderwissa och förmana min Frw / at hon
 wille aff Hiertat elsta och hafwa migh och in
 gen annan fiär. Konungen sadhe : Ja / thet wil
 iagh gerna göra / och fölgde them til wägs. Ko
 nungen sadhe til Drottningen : Käre Frw / ly
 dher endeligen mitt rådth effter / ty thenne är e
 dher ächte Man och Waka / then skulle i älska
 för all Werlden / bådhe i nödh och död / som i
 thes förvthan plichtiga äre / bådhe för Gudh
 och Menniskior / i skole och wara honom troo
 gen och lydige vthi allo motto. Då thetta sagt
 war / anwardade han henne Riddaren i hån
 der / och sadhe : Fare nu hådan både i Gudz
 namn. Gudh han edher nådeligen ledsaga och
 bewara i heele edher wägh. Riddaren och
 Drottningen niggade och tackade / stego thet med
 i Skeppet / och låto vphyssa Seglet / och seglade så
 medh en godh Wind sin troos. Konungen stod
 på Landet och sågh huru Skeppet seglade / in
 til thes han thet icke mehtra sågh : Sedhan gick
 han vppå Slottet och strax in vthi Tornet.
 Och då han förnam at Drottningen icke war til
 stades / skalff honom alle hans Ledemoter / gick
 thet

ether omkring leccandes / och på ſidſte ſant han
hollet ther igenom hon vkrupit hade / och ſadhe
ganſka klageligen: Ach tagh fattig Man / then-
na Kiddaren. then togh ſå wål betrodt haſwer/
haſwer nu bedragie migh.

Så ſadhe Keyſerinnan til Keyſaren: Haſwe
i nu thetta förſlåde. Han ſadhe: Ja rätt wål.
Hon ſade: I haſwe nu ſeede / huru wål Konun-
gen betrodde Kiddaren / och wardt doch ſå illa
lönter. Niwen ſo betroo i ock edher ſiw Wiſe
Meſtare / ty the gå ther effter / at the iu wale
påleggia mig ſeck och ſkam / och liſkwål betroo
i them bättre än migh. Nu haſwe i ſeede / huru e-
dher Son haſwer riſſwit och welat wåldeaga
migh. Thersöre ſkeer edher ſå / liſka ſom thet
ſtedde medh i henne Konungen. Keyſaren ſadhe:
Ney migh ſkal intet ondt ſkee / ty morgon ſkal
min Son dö.

Här bliſwer Keyſarens Son åter fört vth til
Galgan / ſunde och ſidſte reesan / och huru then ſunde
Meſtaren Joachim / ſrålsade honom ther ifrån.

A man förde Keyſarens Son vth til
Kätterbanan / ropade Goltet öſwer-
lunde och ſadhe: Ach Jammer och wee är
thetta / at Keyſarens endeſte Son ſkal ſåledes v-
ehan nogen Orſaak affliſtwas / I thet mötte
them på wegen then ſunde Meſtaren / Joachim

benemnd/ som war mycket gammal/ och sade: Haster eder icke så hasteligen ty iagh hoppas medh Gudz tilhielp/ han skal idogh blifwa frelst ifrån thenne döden. Soldatet ropade med höga Röst: O Westare/ Skynder eder hasteligen/ och görem edert bästa. Westaren kom för Kejsaren/ gjorde sitt Reuerens och helsade honom. Kejsaren sade: Zig skee aldrig någon lycka. Westare sporde: Hwarfåre? Kejsaren swarade/ iagh befalle mig och mine Medhbröder min Son/ som wäl taala kunde/ uti Löhra och Vpuchteise/ så är han nu blifwin en Dumbe/ och thet som så myckie warre är/ hafwer han achtat at wältraga min fåre Hustru och Droning/ thet före skal min Son döds/ och i sampteligen med honom. Westaren sade: Nåwige Herre/ eders Sons måål anlångar/ thet på wil iag sättia mitt Liuff i wadh om han morgent icke reent taala kan/ och skal han säja eder heele handelens sanheet/ hur uledes eder Hustru hafwer lugie på honö/ thet han annorledes berättat skal/ sedan skole i see at theñe trättan får en ånda. Kejsaren sade: Thet wilie iag gerna see. Westaren sade: Sannerligen wele i mig icke troo hwad iag säger/ och eder Son blifwer thet öfwer dödh/ så skeer eder så/ som thet skedde en gång enom Riddare / som hasteligen i dödh bleff/ så han siel see en drappa Blodh aff sin

Hustru. Keysaren sadhe : Käre / låter inigh hö-
 ra huru thet siggh hende. Mestaren sadhe : Nåd-
 ge Herre / wele i at iagh thetta Åfwenetyret säitta
 Kal / så låten först kalla edher Son tilbaka igen /
 thet Keysaren strax så effterkom / doch besalte
 han at the skulle föran in vchi Fingelset. Så thet
 så bestelt war / begynte han at förtällia effter-
 fölgande Åfwenetyret / således :

Thet siunde Mestarens Joachims / Åfwen-
 tyr / Om en Riddare som bleff dödh / at han fick
 see sin Zustrus Blodh.

Nå en tid war en Riddare / som hadhe en
 Køn och deiteligh Frw / hwilken han så
 swära ålskade / at han aldriogh kunde was-
 ra ifrån henne. Nu tildrogh siggh thet en gång /
 at the lekte medh hwar annan medh Tärning-
 ger / i thet hade Riddaren en Kniff i sin hand /
 och i thet Frwen kastade Tärningerne / stödde
 hon siggh oförwarandes på samma Kniff / så
 at thet vthlopp litet Blodh. Så Riddaren fick
 thet see / föll han nedh til Marken / liika som en
 hadhe slagit honom ihjäl. Frwen slogh Watern
 på honom / på thet at han skulle komma siggh för i-
 gen / I thet låt hon vp sine Sgon / och sadhe :
 Hener inigh Prästen hit / ty iagh döör elliest
 sin koss / för thet iag hafwer seedt min Hustrus
 Blodh. Så Tjänerna thet hörde / lopp en aff
 them

them strax emter Präste/at han skulle råcka ho-
 nom Sacramenten. Men då Prästen kom, war
 Riddaren tillförene blifwen dödh. Men hwad
 wardt här i Husset ut tåmmerlighit roop aff
 Swen och Folket / så ock aff heele Staden /
 om thenne fromme och rättfärdige Riddaren /
 och ingen kunde trösta then sorgfulle Frwen. ty
 ropade hon och sadhe: Ach och wee / migh fat-
 tigh Qwinna / hwad skal iag nu göra eller taga
 migh söre / nu wil iagh aldrig i mine daghar
 taga migh någon Man / vthan blifwa liksa som
 en Loueldufwa / som hafwer mist sin Maaka /
 ty hon tagher sig ingen annan igen / ty heller
 singer hon i sin liffs tidh på någon grön
 Qwist / för then store sorgen som hon hafwer.
 Nu wardt Riddaren herligen och Ridderligen
 en stackot tidh ther efter jordat / och lade hon
 sig på samma Graff för en Lijksteen / ändoch
 hennes Frender wele hafwa förde henne medh
 sig hem. Men hon lofwade Gudh ett löffte / at
 hon wille aldrig stillas ther ifrån / förr än hon
 skulle döo för sin framleden Herres kärlichhees
 skull. Hennes Frender förmanne henne och sa-
 dhe: Käre Frwe och Fränckia / thet wore my-
 cket bättre at i goswe något them fattigom / än
 så liggia ock förde swa edhet här stilswe. Hon
 sadhe: Järe onde Rådhygware / och thet skal
 wara

wara longt ifrån migh / at iagh skal Kilians is-
 från henne Stadh. Då hennes Frender the
 hörde / låto the göra henne itt luet Hws öfwer
 Grafwen / och finge henne tist ale thet hon be-
 höffde / stängde henne så inne och gingo thet is-
 från. Samma tidh war i thet Lanthöfuet en så-
 dan sedwahn / At när nogen hadhe bedrifwie
 Tufnat och wardt vphängd / skulle iå Befals-
 ningzmannen öfwer sin befalning bewepna sig /
 och hafwa acht på Tufwens Lefamen then
 förste Natten. Och om han iå boristuldes / skulle
 iå Fougten mista thet igenom alt sitt Godz och
 Egendom / både i löst och fast / och hans Liff
 skodh i Konungens wäld. Thet hende stgh på
 samma dagh / iå the begrofwie Riddarens Liff /
 bleff åteende Daghen thet effter een Misger-
 ningzman vphängde. Befalningzmannen bes-
 wäpnade sigh / effter som Laghen krassdes / och
 kom om Nattetidh til Galgan / samma Natt
 war thet een swåra köld / at Fougten tänckte /
 såar icke iagh werma migh / iå moste iagh fry-
 sa ihjål / och sågh i thet på förberörde Ridda-
 rens Grass / thet han wardt waars itt Litos vti
 Frwens Cammar / och gick strax tist / och klap-
 pade på Dörten. Frwen sporde hwem thet wo-
 re? Han swarade: Min läre Wån / slipper mig
 in: Ly iagh är Fougden / som är edhet näste

Nabor / och är nu halff ihjäl frusin. Frwen sa-
 de : Jagh fruchtar allenast / hersföre / at om iag
 slipper eigh in / tu rå talat noget om then hem-
 liga Kärlichheeten. Han sadhe : Frw / iagh vth-
 lofwar edher thet widh min åhra / at iagh intet
 emoot edher wilia tala wil / althenstund iagh
 hafwer förnummit / at i åre en saligh och hee-
 ligh Qwinna / och at i åre til sinnes här at döð
 för edher Salighe Herres Kärlichheet skull.
 Ther medh låt hon honom in. Ther han intet
 annat gjorde / än wermdes sig / Doch sade han :
 O min kære Frw / förlofwer migh medh edher
 noga litet at taala. Hon sade : Ja gern / och se-
 dan swara thet migh tyckes listke wara. Han sa-
 dhe : Frw / i åre en deiseligh Qwinna / hersföre
 wore thet bättre / at i wore vthi ett Hws / och
 gofwe i then Seaden noget them Fattigom /
 för Gudz barmhertigheet skull / edher Wan til
 äminnelse / än at i skole wara så här / och för-
 derfwa edher sielff / både medh sorgh och bedröf-
 welse. Hon sade : O Kiddare / hade iagh wist
 thesse tine Ordh / tu skulle icke hafwa slippit hie
 in / ty weest icke tu / at min Wan hafwer hafte
 migh så kiar / at han warde ther igenom döðh /
 at han icke siel mehtra see än en dräppa Blodh.
 Therföre wil ock så iagh döð här på thettarum-
 met för hans skull. Då Fougden thet hörde /

taclade han henne / och redh vnder Galgan i
 gen / och emedan han hade warit in hoos Frw
 en / wardt Tiufwen borestulin / och tå han thet
 sågh / sade han : Ach iagh fattigh Man / nu haf
 wer iagh mist alt mitt godz / och mitt Liff står
 vthi Konungens nådher / och tänckte huru han
 wille finna thet på nogen Råd / tänckte för
 thenskull på Frwen som på Kyrkogården lågh /
 och thet han sw wille holla siggh wedh hennes
 goda råd / och gick strax tist / bulade oppå.
 Frwen sporde / hoo er thet ? Jagh / Landzfog
 den / ty iagh hafwer för edher noget at säija.
 Hon lät op Dörren / och han kom in säijandes :
 O tu min aldre äreste Frw / iag är edert Råd
 wönligen begährandes / althenstund här vthi
 thetta Kyket är en sådan Lagh / som i wäl wete /
 att thet Befalningzmannen försummer sin
 Wacht / och Tiufwen blifwer förste Natten
 borestulin / skal han mista alt sitt Godz / och
 Liffwet står vthi Konungens wåld / til at aff
 liffwas och förstonas. Nu är migh emedan iag
 wernde migh när edher / Tiufwen som i går
 hängdes / borestulin vthur Galgan / Therefore
 beder iagh wönligen / i wele medhdeela migh
 itt gott Råd i Saaken. Frwen sadhe : Migh
 tycker thet illa wara / och at tu / effter Landzseus
 Lagh / skal hafwa förbrutt alt itt Godz och så
 Liff

Liffwet. Doch wil iagh gifwa tigh itt gott rådh om tu wilt effterfölga thet. Han sadhe: Ja. Så sadhe hon: Behager tigh/ at tagha migh til min ächta Hustru? Fougden sadhe: Ja/ mycket wäl/ och är migh thet ynkesamt at i wele så högdte achta migh sateigh Karl. Hon sade: Jagh wil nu ingen annan i thenne Werlden hafwa än tigh/ så länge iagh lefwer/ och sadhe: Sij/ min Man som här ligger begrafwen/ warde dödh för then stoore Kärlicheet skull/ som han til mig hade/ then wele wij nu åter upgrafwa/ och hängian vthi Galgan vthi Luffswens stadh igen. Fougden sade: Thet wele wij då så göra/ och grafwe honom vp. Så sade Fougden: Jagh fruchteor thet före/ at Luffwen hade mist två Länder/ ofwan för Munnen/ finner man honom medh Länderne/ säise the at han är icke then samma. Hon sade: Min Käre Man/ tagh en Steen/ och slå Länderne vth på honom. Han sade: Käre Frew/ thet tröster iagh en göra/ för then store Wänskap och Trooskap han i sin Luffswen medh mig hafte hafwer/ Ty wore thet migh en stor skam/ om iag thet gjorde. Hon sade: Så wil iagh göra thet för tin skull/ togh så en Steen/ och slog Länderne vthur hans Mun/ då the skedd war/ sadhe hon: Häng honom nu p i Galgan. Han sadhe: Jagh fruchteor annu

Jij

för

för en tingh / Tiuswen hade ett såår på Huf-
wudet / och mist både sine Bron / funde man ho-
nom icke så fatt / Skulle the säna / at han wore ic-
ke then samma. Hon sadhe : Dragh vth ett
Swerd / och hugg honom Bronen vthaff / så
oef ett såår i Hufwudet. Han sade : Jagh gitter
thet ey heller at göra. Så sade hon : Gåå migh
Swerdet / så wil jagh thet göra för tin skull /
thet hon oef så givede / och sadhe : Hång honom
nu i Galgan / och war gladh. Han sade : Jagh
är ännu rädd för en ting / ey Tiuswen hade mist
sitt hemlige ting. Hon sade : Skåår thet ifrån
honom. Han sade : Jagh beder tigh / haff medh
migh thet medh fördragh. Hon sade : Nu så
wil jagh thet stelff göra / och skär hans hemlige
ting ifrån honom / och kastade thet för Hunden
at äta / och sadhe : Hång honom nu sin loos. I
thet hängde the honom i Galgan. Sedhan sade
Fruwen til Fougden : Du min aldrakårste /
tu äst nu frelsat / thet före wore thet goet at tu of-
för sammeligen och vppenbarligen tigh wisse-
des medh migh vthi Kyrickian. Fougden sade :
Jagh hafwer lofwat thet Gudh / at jagh ingen
annan Hustru migh taga wil än tigh / så länge
jagh leffde. Men tu fattige Qwinna / en ibland
then aldrakårstige : Hvilken Gaanan wil
tagga tigh til sin Hustru ? Ey then salige Xid-
dare v

Daten wardt dödh för then floore Kärlichheet han emoot tigh hade / och nu hafwer tu hängde honom oppenbarligen vchi en Galga / hoo wille therföre hafwe tigh? Tu skole nu och aldrig göra sådane / hwarken emot migh eller nogen mehtra / drogh siet E werd vch / och högg hennes Hustrud vch aff.

Wrestaren sade: Nådige Keysare / hafwe i nu förstådt thet iagh hafwer sagt eder? Keysaren swaradhe: Ja rätt wäl / och ibland alle Qwinner war hon then werste. O käre Wre-
stare / Singe iagh en reeso höra min Sons taal / sedan wille iagh gerna dö. Wrestaren sade: I morgen låter sammankalla eder Rijsens Förstar och Nådigh aff Landet / at höra hans flookli-
go Taal.

Här talar Keysarens Son medh
sin Fadher.

QW komme the siw wisse Wre-
stare til råd / på hwad sätt och på hwil-
ken timma Keysarens Son skulle begyn-
na at tala / och tilsporde then unge Herren om
thet nu wore tiidh. Han sade: Ja / nu är thet
tiidh at iagh taaler / och stels er edher och migh
ifrån all wrångwiisan och min Feders ogunst.
The siw wisse Wre-
stare vchstoffade honom
vchi kostelige Kläder medh Purpur och annat

Nisse / Och then ene Mestaren gick brede widh
 honom på then högra sidan / och en widh then
 wänstra / och sedhan the andre / två och två gin-
 go effter / thernäst tiugu ätta Trommetare /
 tiugu Skallmeiser Pissare / och allehanda
 Harpo och Stränge Spelmån / som leetie och
 woro mycket gladha / Ja / man kan ey theras
 Högtidz lust så affskrifwa / som thet sigh bor-
 de / wil thersöre låta beskå / och komma til stels-
 we Handlingen igen. Då Kersaren hörde then
 liufflige Sång och Rumor / sporde han hwadh
 thet betydde? Soldatet swarade: Herre / edher
 Son kommer gängandes / ey han wil idagh ta-
 la medh eder och heele Wenigheeten. Kersaren
 s. d. h. e: Gudh ske thersöre loff / ey aldrigh haf-
 wer iagh ännu hört sådana liuffliga och go-
 dhe tisdender. Kersarens Son gick in vithi
 Pallaket / och sade til sin Fadher: Gudh wäl-
 signe edher / min ädreachtige Fadher. Då Kers-
 aren hörde så sin Son tala / föll han nedh på
 Jordenne aff stoor Glädie / stodh åter vp / i thet
 begynne then unge Herren / at taala medh sin
 Oration / Men thet worde ett sådant högd-
 taal och bulder aff alle Soldatet / aff then store
 Glädian som the finge aff hans tillkommelse /
 så at ingen kunde höra honom. Då Kersa-
 ren thet sågh / befalte han at fasta vithi Pen-
 ningot

ningar på Saatun / på thet Folket skulle wis-
 sa vthur Pallaset / och han sinne thesse bättre
 höra sin Sons taal / Folket gläddes ock i lijka
 motto / at the skulle få höra Keyserens Son
 taala / så at the icke skötte hwarcken om Sölff /
 Gull eller Pennigar. Keyseren warde häffsig
 wredh / och befalte them i Pallaset at tishga /
 och hwilken som icke wille tizga / han skulle strax
 blifwa halshuggen. Då the thet hörde / tego the
 alle sampeligen.

Sedhan begynte Keyserens Son / och sad et
 Herr Keyser och käre Fader / förr än iagh be-
 gynnur om noget at handla / så begöhrer iagh at
 Keyserinnan skal komma hit / medh heele sine
 Frwenzimmer / för oss sampeligen til stades. Key-
 saren lät strax biuda och be fala / at Keyserinnan
 skulle komma medh alle sine Frwer och Jung-
 frwer / thet hon strax gjorde. Sonen badh Key-
 serinnan / at hon medh sine Frwenzimmer wele
 stå in för Folket / hwar effter annan. Sedan be-
 gynte han och sade: Herr Keyser / Nådige Herr
 Fader / låter nu eder samweles ögon vp / och stå-
 des på thesse Jungfrwer alle / och särdeles på the
 som står vthi the gröna Kläderne / och närmest
 Keyserinnan. Keyseren sadhe: Iagh seer hen-
 ne gansta wäl / och thet är min Keyserinnans
 käreste Jungfrw / för the andra här i Huset.

Sonen sadhe : Nådige Herr Fadher / befaler nu thesse Jungfrwen / at hon affkläder sigh här in för edher och heele Menighheten i Pallaket / så skole i see Keyserinnans Saaker oppenbarligen / och hwad slagz Jungfrwer hon hoos sigh hafwer. Keyseren befalte henne at affklädh sigh. Då thetta skeede war / och hon aldeles hade affklädh sigh / stodh ther en Karl och icke en Jungfrw. Då Försterne och Herrerne finge thetta see / förundrade the sigh storligen ther oppå. Sonen sade : Elskelige käre Herr Fadher / och gunstige Herrer / seen huru Keyserinnan förwandlas i sse Ansihte / ty hon weet / at hon både Dag och Natte hafwer brucit sse Achtenkap medh thesse här stående Jungfrwen / thet är icke heller vnder at hon hafwer hafte och elskat honom fram för alle the andra i Frwens tumbret / althensund hon hafwer mehra legat hoos honom / än hoos min Fadher Keyseren. Då befalte Keyseren / at man skulle kasta them både två vthi Elden at förbrännas. Sonen sadhe : Nådige Herr Fadher / dömer ey så hastigt / förr än hon så höra then synden hon mig pålagde hafwer / hwilken blifwer sunnit hoos henne sielff / och gör migh thesföre endeskyllat och frj. Keyseren sade : Käre Son / iagh befaler tigh Domen öfwer them bådum / effter tu äst

wissare än iagh. Sonen sadhe: O Herr Fadher / iagh wil ey heller på migh taga / vthan Laghen skal döma henne til Rätt och rättwisson / om iagh eliest kan bewissa / at hon hafwer skändeligen lugit på migh / baak min rygg.

Kejsarens Son sadhe wissare: Käre Herr Fadher / så i sende bodh effter migh / effter Kejsarinns begäbran / sågh iagh och mine Messkare på Stiernorna / om thet wore gott Tekt at komma heem på then Dagen i begäbrade / så funne wi thet så / at iagh ingelunda skulle taala vthi sju Dagar / doch skulle iagh blifwa frelst ifrån een sknelligh dödh: Hwarföre hafwer iagh nu vthi thesse sju Daghar teegat stilla / Men hwad Kejsarinna hafwer emedan tilwiltat migh / thet iagh hadhe welat wäldeaga henne / Thet til swarer iagh / at hon skändeligen hafwer lugit på migh / ty hon wil gerna hafwa kommit migh thet til / men iagh togh emoot medh all macht / Och så hon thet sågh / at iagh thet ingelunda göra wille / reeff hon sig i ansicht / och reeff sine kläder sönder nedh til nasslan. Så Kejsaren thet hörde / sågh han grymmeligen på henne medh skarpsynthe Sgon / och sadhe: O tu arme och bedrägligste Qwinna / hade tu icke nogh aff migh och tin Bolare / vthan tu skulle ock försöra tigh på min Son?

Keyserinnan föll nedh til Jorden och badh om
 nådher. Keyseraren sadhe: Du som äst then
 förbannade öfwer alle Qwinner / tu hafwer
 icke allenast förtiänt en dödh / vthan wäl tree.
 Då sadhe Sonen: Herr Keyser och kåre Fa-
 der / I weete wäl / at iagh wardt hwar dagh vth-
 leedt til Galgan för hennes Lögn Skull / Men
 Gudh hafwer så nådeligen bewarat migh ige-
 nom mine Mestares wisdom / therfore wil
 iagh idagh frålha bådhe migh och them. Keyse-
 ren sadhe: Du min älskåkäreste Son / wälst-
 gnat wari then skund / på hwilken tu bleffst
 född / at iagh hafwer fått höra tigh så wiisligen
 taala / Och förnuftet säger / at effter Mestare-
 ne som tigh hafwe frelst medh sine Åswen-
 tner / at tu mozte ock sätta migh ett Åswen-
 tner i
 dagh / ther aff wij kunne så icke frige modh. Key-
 serens Son sadhe: Herr Keyser / nådige Fa-
 dher / låter först biuda och befala / at Folket
 mozte / emedler tydh iagh talar / tijsa stilla / så
 wil iagh dömma och låta Laghen gå emellan
 Keyserinnan och migh. Då låt Keyseren för-
 bruda / at ingen / widh Liffströff til görandes /
 skulle fördriffa sig at tala / emedan Sonen
 talar. Sedhan thetta bestålt war / Bes-
 gynnthe then unge Herren sin Sag-
 gha och sadhe:

Then ynge Keyfarens Af-
wentyr.

DHer war på en tijdh en Riddare / som ha-
de en enisse Son / lika som i nu hafwe
migh / then befalte han en Westare länge
ifrån sigh vchi fremmande Land / at vpruchtas
och lähras. Och så han hade vchi sin Ubr warie
hoos Westaren / begärade hans Fader at see ho-
nom / skreeff therföre itt Breeff / och befalte ho-
nom strax komma heem / lika som i skrefwe effter
migh. Sonen war Faderen lydigh och hørsam-
ligen / kom strax vthan Drögumel til honom.
Fadheren och Moderen gladde sigh högeligen
hans tilkommelse. Nu hände thet slag / så Rid-
daren och hans Frw såto til Bordz / stodh So-
nen och tiänte them / kom ther een Nachtergal
singandes in igenom Fönstret / och sång öfwer-
mottan wäl. Riddaren sade: O wäl wore then
som förskodhe sigh på thenne liufflige Sängen.
Sonen sade: Jag förstår honom rätt wäl / doch
fruchter iagh / at om iag vchtydde Sängen / vil
sanninden som han är / skulle thet häfflige för-
trypta eder. Faderen sade: Kan tu säga of then-
ne Sängs vchtydning / så skal iagh och tin
Modher weeta / hwad wij wele göra emooe
tigh. Sonen sadhe: Nachtergalens liufflige
Sång gifwer tillenna / at iagh skal blifwa så
Edel /

Edel / Kiſt och Wächtig / ſå at i bådha twå
 ſkole bewiſſa mig ſtoor ähra / och beſpinnerligg
 ſkal min Fader tiåna mig / och hålla Worn på
 mine hender / och min Moder ſkal hålla Hand-
 klådet för mig / thet medh iagh ſkal torcko mi-
 na Händer / om iagh thet wil tillſtådia edher at
 göra. Fadren ſade : Then Daggh ſkal tu aldrig
 leſwa / at tin Fader och Moder ſulle tiåna tig /
 ey wil iag bewiſſa tig at Nachtergalen hafwer
 ſungit falſkelligen / och tu hafwer lugit / och i
 thet lät han kaſta ſin Son i Siön / och ſadhe :
 Thetta är Nachtergalens Sångs vthtydande.
 Men Sonen kunde wål ſömma / ey råkade han
 in på en Klippa / thet på han ſatt vti trij Dngn
 förvtan Raat och dricka / in til thes thet ſeglade
 itt ſkep förby / begynte han roopa för Gudz
 ſkull at hielpa ſig / Väſkmännerne ſäghe at han
 war ſå ſkön och däjeligg / toge the honom och
 förden vthi ſitt Land / och ſålden at ſin ſwer-
 heet / en Hertigh / hwilken thet ſwåra elſkade
 then unge Drängen / ey han war mächtig wijs
 och förſtändig. På ſamma tiſdh lät Konun-
 gen thet i Landet ſammankalla alle ſine Herrer
 och Kiſts Råd / om itt Spörmål.

Lå nu Hertigen thet hörde / togh han Drän-
 gen medh ſig at ſticia medh i Rådet. Konun-
 gen ſade : Mine elſkelige läte Wänner / Dr-
 ſaken /

saken / hwarsföre iagh hafwer lätit falla edher
 hirt / är thet: Anten iagh äter eller dricker / el-
 ler ehwad iagh gör / flygha öfwer migh tree
 Korpor / och ropa så gråseligen / at iagh wote
 thet öfwer förfäbras / hwarsföre spör ier iagh
 edher här sampeligen / om icke nogen kan weta
 för hwad Orsal the flygha / så som ock så lagha
 at iagh blifwer them qwitt / then samma wil
 iagh gifwa min Dolter / och effter min dödh
 skal han bestitta och tegea öfwer Riket. Här
 til fans ingen som noget kunde weta. Men
 Drängen sade til Hertigen: Wille Konungen
 holla thet han sadhe / så wil iagh vthleggia hans
 Spörsmål / och om iagh thet icke gjorde / wil
 iagh sötna miet Liff i wadh. Hertigen gick til
 Konungen / och sadhe: Nådige Herr Konung /
 iagh hafwer fått spörria om een yng och wiss
 Person / som kan vthleggia thet i honom tilspö-
 riandes warden. I thet kom Drängen til Ko-
 nungen / och sade: Jagh hafwer förnummit /
 Herr Konung / at i begähre swar på ett Spörs-
 mål / thet wil iagh för E. K. M. repetera och
 förklara / och sadhe: Nådige Herr Konung /
 the tree Korparna som flygha öfwer edher och
 ropa så styggeligen / skole i weta / hwarsföre the
 thet göra. På en tisdh hadhe två Korppar hon
 och han / een ynge tillsammans / och på samma
 tidh

tijdh war i Landet en stoor hungers nödh / så
 at mongen dödde sin foos aff hunger. Nu lågh
 Korppen vch vngan / och Moderen slögh vchur
 samina sitt boö / och kom på en lång tidh icke
 igen / och rå vngens Fadher thet sågh / södde han
 vngen sluff vp / in eil thes han kunde sielf fly-
 gha / Och emedhan Faderen war en gång vch-
 flugie / kom Moderen til vngen / och wille wara
 vthi Selskap med honom / Men Faderen wils-
 le thet ingelunda lidha / althenstund at hon ha-
 dhe öfvergifwit honom vthi then store nöden /
 stulle hon ock nu ingen deel hafwa i honom.
 Moderen sadhe : At rå hon södde honom / ledh
 hon wee och fattigdom medh honom / thesfore
 meente hon sigh wara thet til närmest / och haf-
 wa mehra omgämgelse medh vngan än Fade-
 ren. Thersfore slogha the nu effter edher / effter 1
 åre en rätt Domare / och bedie 1 wele gifwa
 them på Saaken en rätt Sentens och Domm /
 hwilken thera aff them skal hafwa then vnge
 Korpen / och glädie sigh medh honom. Konun-
 gen sade : Så wil iagh dömma här vppå effter
 mine nærsta förstånd. Zy sedhan Moderen öf-
 wer gaff then vnge Korpen / och lät honom blif-
 wa i then stoore nöden / rå han vnger war / så
 tycktes migh ock rätt wara / at hon intet hafwer
 heller medh honom at beställa. Men thet
 hon

hon föregifwer / at hon hafwer hafte och lid-
 dhit för hennes födelse skull stoor pijn och wee/
 Ther til swarer iagh: At så snare Korppen war
 född / omwende sigh pijnan til en stoor Frögd
 och glädie. Ty dömmet iagh / at then unge Kor-
 pen skal blifwa när sin Fader. Lå Korpperne
 thet hörde / huru Domen gifwin war. flogo the
 ifrån honom medh ett stort roop och skri / och
 wordo sedhan aldrigh mehra seedt. Konungen
 sade til Drängen: Hwad är ditt Namn? Han
 swaradhe: Alexander. Konungen sadhe: Min
 käre Son / här effter wil iagh wara din Fadher
 och är thet så at tu säär min Dotter til ähta. så
 skal tu ouf blifwa een Konungh i Egypti Land.
 Drängen bleff een long tidh hoos Konun-
 ghen / och hwar Man i Hofwet elskadhe ho-
 nom / ty han war altidh then bästa vthi For-
 nerande och til at ridha skarpe sparr. Ty war ey
 heller noghen som torde leggia sigh vp emooe
 honom.

Samma tidh war ther en Keyser Cyrus
 benemd / som öfwer gick alle Förster och
 Herrer / vthöfwer heele Werldenne / medh
 Fornerande / Fächrande / Stålande och
 Bräkande / hadhe ock thet rykter / att hood
 som hadhe lust att see hans kostelighe och stoor-
 re Pydelses medh Gull / Sölff och Edelighe
 Stes

Steenar / han skulle komma vthi hans Hoff / så
singe han see thet alsommans.

Lå Alexander thet förnam / gif han til sin
vthwalde Fadher / och sadhe : Min kære Herre
och Fader / heele Werlden talor om Keyser Cy-
ro / Thersföre begährer ock iagh at see hans ko-
steligheet och Hoffprydningen / wil nu förthen
skull fahra tist och tiåna honom / allenast thes-
före / at iagh må lähra stoore Konster / och blif-
wa således öswader och försahrin. Konungen
sadhe : Thet behager migh gansta wål / doch
skaltu taga medh tigen summa Penningar och
Gull / och såsom migh tyckes listet wara / at tu
tager nu först min Dotter tigh til Hustru. A-
lexander sadhe : Herre Fadher / iagh wil thet
låta bestå / til thes iagh kommer tillbaka igen.
Konungen sadhe : Jagh är medh all tin wilia
wål til fridz. Alexander togh orloff / och for
medh en prydeligie Folt til Keyser Cyrum / lå
han tist kom / föll han för Keyseren på sine Knä /
och helsade honom. Keyseren stodh vp aff sin
Seool / kyste honom / och sade : Min kære Son /
off hwars Landstap ästu kommen ifrån ? Ale-
xander swarade : Jagh är Konungens Son aff
Egypten / och hans egen Arfwing / och förthen
skull hie kommen at tiåna E. R. W. til Hof-
wa. Keyseren sadhe : Gudh låte tigh wedert sah-
ras

ras alt thet som gott är, tu skalt wara min kär-
 ste Lånare / at beredha för migh mitte Word /
 och upbåra Raat för migh. Alexander swara-
 de: Jagh är beredd at göra hwad G. R. M. helst
 efter och begäre. Marskalken lät så honom en
 Gård thet vith han boo skulle. Alexander höle
 sigh mähta kostfris och förständig i alle Saker /
 så at hwar man elskade honom / Nu kom ock
 thet til Konungens Son aff Israel / Lodwich
 benemd, och ti. Ante thet sammastädes i Hofwet /
 at beredha för Keyseren Drickten. Thet medh
 fogade han sigh til Alexander. Thesse två Per-
 soner wore hwar annan så lifla, at then ene icke
 kunde kennes för then andre / och elskade hwar
 andre som twänne löslige Bröder. Nu war A-
 lexander noget starkare om Kroppen än Loda-
 wich, hwarvithinnan the hadhe allenast ätskild-
 naden. Keyseren hade en eneste Dotter, Floren-
 tina benemd, hwilken skulle bestitua Riket eff-
 ter Keyserens dödh och affgång. Keyseren el-
 skade henne öfvermåtan mycket / ty hon wor
 elliest en deijeligh och sön Person / Vpdrogh
 man för Keyseren then ene Käteen / så vpdrogh
 man för henne then andra, hwilken henne Alex-
 ander alidsdh til båra moste. Hwarföre sig
 Dotteren til honom ett store behagh / så at han
 hwar dagh moste wara medh henne i omgån-
 gelse.

gelse. Nu hende thet sigh / at Alexander hade
något at beställa / och Lodwich tiante til Bords
för Kånsaren ochi Alexanders fränwaru / och
vdrogh Maaten för Kånsarens Dotter / och
hon fick see honom / förnam hon strax / at thet
war icke Alexander / ty sporde hon / och sadhe :
Min käre Juncker / hwadh är edert Namn /
och hwar ifrån äre i kompne ? Hanswarade :
Nådige Jungfrw / Jagh heeter Lodwich / och
är Konungens Son aff Israel / och är nu e-
der Fadens Tjänare. Hon niaghade sigh för ho-
nom och sadhe : Gudh beware tigh / och han
badh heune om nådher / och gick thet medh sin
foos. Nu war ingen vp i Soalen / som skän-
cke in för Kånsaren / thz såg Alexander / ty full-
komnade han sin Medhbroders bestälning och
embete tillifka medh sin. Då Måltiden öf-
merstäde war / ladhe Lodwich sigh neder / lifka
som han wore siuk. Då Alexander thet för-
nam / gick han nedh til honom och sadhe :
Min käre Lodwich / sågh migh / hwadh skadar
tigh ? Han sadhe : Jagh hafwer swåra ondt /
och fruchtat iagh blifwer aldrig til pass igen.
Alexander sadhe : Käre / hwadh Orsaken är
thet til / at tu haffuer så mycket ondt / eller hwar-
rest kiagar tu tigh måst ? Lodwich swarade :
V-
ochi Hiertaf. Alexander sade : Jagh kan tänka /
och

och weest wål hwarföre tu hafwer ont / ty tu haf-
 wer i dagh burie Maat wihi min stadheil Kåy-
 serinnens Dotter / och hon hafuer medh sin
 deiseligheet beweeft tig til stgh i sine Hierta / och
 thet är nu Orsaken til en Siukdom. Lodwich
 sade : O Alexander / alle the Läkare som här i
 Werldenne äre / künne icke hasteligare wara sun-
 nu på min brist / än tu nu gjorde / En söder
 tag tigh sannekligen / tag blißuer för then Or-
 saken skuld dödd. Alexander sade : War wid icke
 fristet modh / så wil tagh så lagha / at tu här off-
 inheet dödd skalt. Senare gå Alexander wihur
 Cambraren in wihur Staden / och köpte ete Handels-
 kläde fule med kostelige Edelige Stenar för si-
 ne Penningar / och öfwergaff them Kåysarinnens
 Dotter på Lodwichs wägna. Då hon thet
 sågh / sade hon : O Alexander / hwarest hafwer
 Lodwich öfwerkommit en sådan stor Skatt /
 och hwarföre hafwer han sendt miggh then / och
 aldrig sedt mig meer än en gång ? Alexander
 swarade : Nådige Jungfrw / han är Konun-
 gens Son aff Israel / then thet är swåta Rijk
 och Råchtig / Therefore mäghe i tänkia för
 hwadh Orsaak han hafwer såndt edher Gåfs-
 werna til handa / thet til medh ligger han /
 för then stoore Kårligheetennes skuld han
 til edher hafuer / dödd stul / Och om han
 K 4 ther

eher igenom blefwe dödh/ skulle thet wara edhet
 til en stor olycka/ Thersfore tröster honom/ må
 dan ännu tijdh är. Hon sade: O Alexander/ tu
 må icke rådha mig/ at mista för hans skull min
 möddom/ ty iagh gör thet icke/ thersfore gack i
 från mig/ och låt mig icke mehra thet aff hö-
 ra. Lå Alexander thet hörde/ resverensede han/
 och gick sin wagh. Annan Morgonen thet effter
 gick han åter i Staden/ och köpte åter så monge
 Edelige Steener som han gjorde förr/ och öf-
 wergaff them Keyserinnans Dotter på Lod-
 wicks wagna. Lå Dotteren fick åter see sådane
 kostelige Klenodier / wardt hon swära gunstig
 och sade: Alexander/ mig förundrat storligen/
 at althenskund tu hafwer så offra och titt seede
 mig / och icke bestält tine egne ährende/ fram
 för nogen annan. Alexander sade: Hoo som haf-
 wer en Stalbroder/ honom skal man elska lika
 som sig h stelff. Iagh beder för Gudz skull/ låter
 honom icke dö. Keyserens Dotter sade: Alex-
 ander/ gack bort från mig/ ty iagh gitter inge-
 lunda sadana Ordh mehra höra. Lå han thet
 hörde/ gick han tredie gången åter vth i Staden/
 lika som han gjorde tilförenne (Doch war thet
 altsammans Lodwich omwitterligt) och öf-
 wergaff then Keyserens Dotter. Lå hon sägh/
 at thet intet annat see wille/ sade hon: Alexan-
 der/

der / är thet så face medh Lodwich / Så bedh ho-
 nom at han kommer huse til migh enstiaen. Så
 Alexander thet hörde / wardt han gladh / och
 gick til sin Wedhbroder Lodwich / och sadhe :
 Lodwich / war nu widh ite friske modh / ty iagh
 hafwer effter tin begåhran flydd tigh Kaysarens
 Dotter / således : At hon wil wara tigh hörigh
 och lydigh / redh tigh förthen skull til i morgon
 at gå til henne. Så Lodwich thet hörde / tycktes
 honom huru han vpwaknade vebur en ny in-
 sompnade sömnp / och wardt strax frisk och hel-
 bregdt. Emot Natten gick han til henne / och fick
 sofwa hoos henne in til Morgon effter sin lust
 och begåhran / Så thetta så skeede war / och Kär-
 ligheten war kommin them emellan / at the i-
 de kunde stillas ifrån hwar annan / så gick han
 hwar Natt och Dagh til henne / Ja så offra och
 titt / at Riddarne i Kaysarens Hoff finge thet
 weta / huruledes Lodwich hade legat när henne.
 Ty lade the sampeligen iet rådth samman / at the
 wille bewäpna sikh / och gå tise för Porten och
 achta vppå / när Lodwich komma skulle / så welle
 the slå honom ihjäl. Thet fick Alexander weta /
 ty war han reda och bewäpnade sikh emot them /
 och stodh medh sine Liånare på then andra si-
 dan Porten / och wille fächta för sin Wedhbro-
 der skull. Men så hans Wootståndare thet för-

nummo / och säggho at Alexander war emsoot
 them / öfuer gosswo the sit wpsäat / och lät Lo-
 dewich gå / bådhe in och ut / och tilfogade ho-
 nom inshet ont. När off wiste Lodwiche inshet
 och hwadh för troghen Wedhbroder han hade /
 doch wiste thet Florentino gosska wäl. I sam-
 ma tydh kom en Breess til Alexander / ifrån
 Egypten / at hans Fadher war bleswen dödh /
 och at han skulle komma och besitta Riiket i-
 gen. Thetta sadhe han för Kaysarens Dotter
 och Lodwiche / huruledes han måste skilias ifrån
 them / thet off the wordo bådho illa til fridz.
 Sedhan gick Alexander til Kaysaren och sade :
 Hoine Furste / Allernädigste Kaysare / E.
 K. M. gifwer iagh vithi all vnderdänighett
 ödmjukeligen tillkänna / thet iagh höffuer säte
 en Breess / thet min Herre och Fadher (thes
 wär) är bleswen dödh. Thersöre bedher Iagh
 E. K. M. om ett nädigt och gunstige Orloff /
 at iagh må nu foara heem i mitt Fadhers Land
 och Riike. Kaysaren sadhe : Wigh tyckes illa
 wara / at tu skulle så foara ifrån oss / doch wil
 iagh icke föhälla tigh vithi sådana store Saler /
 och höffwer tu något off wigh at begära / så skal
 tigh gå inna effter länt warda. Han sade : Nej /
 om tockade honom / önsfode Kaysaren / Furster-
 ne och Herrerne / medh ett önsfeligis valet.

Då han förestte / led sagade honom Florens
 tina och Lodwich sit myle wägs / ther Alexander
 wille stillas ifrån them oc taga sitt Orloff /
 greeto the båda bitterligen / oc Kånsarens Dot-
 ter sadhe til Lodwich : Du aldrafäreste Lod-
 wich / wij måge wäl gråta / ty hade icke han wa-
 rit / så hade tu och iag aldrig kommit så samman /
 för ty han köpte tre resor dyrebara Klenodier
 för tin skull / och för sine egne Penningar / och
 leffuererade mig / lista som tu sände mig them /
 ther tu doch inthet aff wiste : Til thet andra :
 Bewäpnade han sig emoot tijnne Fiender / ther
 wihi han war i skoor nödh / ther til med war han
 altsid benågen at dö för tin skull / och
 iagh / wij måge wäl gråta hans troofastheet.
 Alexander sade på wägen : Mine herrans kä-
 re Wänner / sorgen icke min hadansförd / och nu
 wil iagh säga tigh en ting / Lodwich : Thet är nu
 fyre Åhr sedan / at Konungens Son aff Hispa-
 nien / Seydon / som kom i tjänst hoos Kånsarē /
 förnimmer mig wara borta / intager han strax
 min tjänst igen / therfore råder iagh tigh / at tu
 håller tigh hemligen för honom wihi then Sa-
 ken med Kånsarens Dotter / ty förnimmer han
 at tu haffuer legat när henne / så beklagar han
 tigh / och tu mister ther igenom tin Liff. Lod-
 wich sadhe : Alexander / Jagh wil iagh a

migh warse vthi all ting / doch bed her iagh tigh
om enahanda / at tu thet göra wille. Alexander
sporde hwad thet wore? Lodwich sadhe: Jagh
hafwer en Guldring / then migh min Modher
gaff / then wiltu hafwa på titt Finger / och så
titt tu seer på honom / så tånck vppå migh. Ale-
xander togh Ringen / och bødth them thet medh
godh Natt. Nu soor then gode och trogne Ale-
xander vti Egypti Land / Lodwich och Floren-
tino, sooro heem til site igen. Strax thet effter så
Konungens Son aff Hispanien fick weta Ale-
xander war dragin aff Keysarens Hoff, begaff
han sigh til Keysaren / och begährade at han
kunde komma vti Alexanders stadh igen. Keys-
saren sade: Min Wån / tu kommer rätt wäl til
morra / Alexander hafwer warie för tigh / och är
nu blifwin Konung vthi Egyptiland / thetfore
må tu erådha vthi hans stadh igen. Keysarens
Marssalk fogade honom och Lodwich strax
eilsamman / at the stulle bådhe två liggia vthi
itt Herberge / hwilket war Lodwich swära e-
mot / doch halp thet intet / ty fick Seydon oftta
höra Lodwichs knorrande i Hofwet / begynte
thetfore at slå Lodwich swära emot / Andogh
Lodwich icke gick på en lång tiidh til Keysarens
Dotter / wågade han sigh på sidstone åter at gå
hwar Natt til henne igen / lijska som han gjorde

tillsörne. Men så Geydon thet förnam / hende
 thet sig / at så Kaysaren stodh vthi Pallaket
 och berömde Alexander / swaradhe Geydon :
 Han är ingen berömmelse werdh / ty han haf-
 wer varit eder en skadeligh Fiänare. Kaysaren
 sporde / Hwi så ? Han swarade : I hafwe icke
 mehra än en endegste Dotter / then hafwer Lod-
 wick skemdt / igenom Alexanders tilkyndande
 och hielp / ty han hafwer sofwit och legat när e-
 der Dotter / så tite och offta han hafwer welat.
 Så Kaysaren thet hörde. wardt han ganska illa
 wredh / och i thet kom Lodwich / och gick oförwa-
 randes igenom Pallaket / Ther Kaysaren strax
 lät falla honom til sig / och sade : Hwad höres
 iagh aff tigh säitandes ? Och är thet i sannin-
 gen / så skaltu vthan nåder dö. Lodwich spor-
 de / Herre / hwad är thet ? Geydon swarade :
 Jagh säiter thet för min Herre / huru tu haf-
 wer en lång tijdh legat hoos hans Dotter. Lod-
 wich sade : På thet sådane må thes bättre stå i
 sanheet / wil iagh medh tigh ther om sächias om
 Luff och Lesswerne / och skaltu befinna på en
 Kropp / at tu hafwer skenneligen lugie på mig.
 Kaysaren sade them på hwad dagh kämpen ske
 skulle. Så thet gjort war / gick Lodwich til Key-
 sarens Dotter / och sadhe : Ach iagh måste nu
 dö / som Alexander sade mig / och thet är nu

(thes wärr) kommita til sanningen / ty Gendott
han haßfuer anlagae migh för Käysaren / thet
iagh haßfwer leghat hoos edher / wil förchenßkul
fächta medh migh om Lißß och Leßfuerne / Så
wete i nu wäl och hwar man / at ingen / eho han
ock wara kan / är stardare än Konung Alexan-
der / thet emoot är iagh gausta swagh / och lißka
som iagh wore dödh. Konungens Dotter sade:
Eßter nu icke annorlunda ßee kan / så måge i
göra eßter mitte rådß / gaß ßray til Käysaren
och sågh honom / at tu haßfwer fåte Breßß från
ein Fader / at han ligger wihi sin Gotesång / och
begärer / tu wille igenom Dag och Nat begißß-
ua tigh til honom / begähr ßray orloff at tu må
få loßß at begißßwa tigh til honom / såsom ock at
Käysaren wille upßacea Dagen / på hwilken
ßrißden angä ßal / så tu thet wißß wile wara til
ßådes : ßerar tigh sådant blißwer eßterlätit /
så förfoge tigh hoßteligen til Konung Alexan-
der / och bedß honom ßißteligen / at han för then
färligßee / och wäßßapen wißß haßfwe tilßaitien /
komma tigh til hielp och vndßaitening / at ßrißß-
dho för tigh på samma daghen kämpningen
ßå ßal / altheßßund j åren hwar annan så lißß-
le / at ingen kan fåna then ene för then andra /
wißßhan iagh allena / Wil tu nu theta mitte rådß
för goßß antagßa och eßterkomma / så kommer

tu medh åhran ifrå. Han sadhe: Thetta war ett gott råd/ gick strax til Kaysaren/ söll på stene Knåa/ badh han wille förlofwa honom faara heem til sin Fadher/ hålft emedhan hon ligger (thet wär) på sitt yttersta / ther til honom strax wardt förlöfuet/ dogh at han skulle på beskämdan dagh wara sielff egen personligh på Kämpeloken til stades. Lodwich badh Kaysaren thet han wille nådigst uppsättia Daghen/ på thet han må hafwa frist at komma tillbaka igen.

Kaysaren förlängde Daghen / och sadhe: Kommer tu icke på then Daghen som nämder är / så skal tu weta / ehwar iagh hålft låter effter slå och får tigh fast/ så skal tu/ och om all nåder/ mista Hufwudet. Han sadhe: Herre / ther medh är iagh wäl til fridz / togh så sin Orloff och drogh genom Dagh och Natte til Egyptiland til Konung Alexander. Lå Konungen siel weta hans tilkommelse/ wardt han behaff hiertat gladh/ reedh vth emot honom/ ther the mötte hwar annan / kyste och klappade the hwar annan. Lodwich sadhe: O Herre och godhe Stalbrodher / Nu står mitt Luff aldeles i sine Hender/ oc förcälde huruledes honom war gäet/ sade ock ther hoes / Nu weest du wäl brodet/ at han är en stark oc iag tyer emot
är

är swagh och wahnächtigh. hwarföre hafwer
 then Edle Jungfrwen Florentina sendt migh
 eil tigh / och kommer tu migh icke til hielp / så
 moſte iagh dö. Alexander ſporde och ſadhe :
 Weet no^o . . . u äſt här hoos migh? Han
 ſwara^r . . . Jugel. vthan Florentina allena / och
 i thet ſe . . . Lodwich nedh til hans Fötter / och
 gråår gonſka ynkeligen. Alexander ſadhe : På
 hwilken dagh ſkal Seriden ſtå : Lodwich gaff
 honom Dagen tilkenna. Zå öfverräknade Ale-
 xander och ſant / at om han blefwe then Nat-
 ten öfwer hemma kunde han icke komma på be-
 ſtåndan riſdh / och ſade : Käre Lodwich / i Mor-
 gen ſkal iagh holla mit Bröllop / och wiſgas
 wedh Konungens Dotter / ty för hennes ſkull är
 iagh vithwald til en Konung / och kommer mon-
 ge fremmande Herrar til migh / theſföre biſder
 iagh längre / ſå bliſwer tu förderſwat. Men för
 ån iagh wil låta tigh förderſwas / ſå wil iagh
 heller öſwergifwa bådhe Huſtru och Riſket.
 Theſför gör tu / thet iagh befahler tigh : Förſt
 ſkal tu wara i min ſtåat i Morgon / liſka ſom
 thet wore iagh / doch när tu kommer i Sängen
 medh min Droning / moſt tu wara migh tro-
 gen. Zå han theſſa ſagt hade / redh han gneſt til
 Keyſaren i Lodwichs ſtadh. Lodwich togh Ko-
 nungens Dotter til Huſtru / och giorde itt ſtore

Gestebodh / och då thet warde Nat / ledde the
 them bådhom til Sängen / Drottningen lodhe
 sigh vth wedh hans sidha / men han togh vth sine
 Swård / och lodhe thet emellan sigh och Drot-
 ningen / så at han icke skulle nalkas henne. Men
 hon förundrade sigh thet på storligen / doch es-
 lade hon intet thet om / och i så motto lågho the
 hoos hwar annan emedan Alexander wistades
 hoos Kaysaren. Nu långtades Alexander / och
 sade: Nådige Herr Kaysare / Jagh hafwer nu
 öfwer gifwit min Fader i sin swaghett / på thet
 iagh skulle holla min Troolofwen wedh åhran /
 är nu åter hit kommin til at stridska för lög-
 nen skull. Kaysaren sade: Tu hafwer bewisst
 eigh här vthinnan er oligen och wål. Då nu Flo-
 rentina förnam Alexander wara kommin /
 wardt hon aff hiertat gladh / och sende hemli-
 gen bodh effter honom / at han wille komma til
 henne / då han tist kom / kyste hon honom och sades
 Wålsgnat wari then stund vti hwilken tu föds-
 der äst. Käre Alexander / låt migh förnimma /
 hwarest tu skildes wedh Lodwich. Han sade hen-
 ne alle saker huru utgångit war / och tackade
 henne för alle gott / thet medh gick han vti Cam-
 waren i Lodwicks stadh / här om wiste nu ingen
 at thet war Alexander / meer än Florentina al-
 lena / vthan the sågo honom lijffhafftigh an för
 Lodwich.

Alexander Kämpade vthi Lodwichs Stadh/
wandi pruisen och Segeren.

GM Morgonen / förr än Striden angå
skulle / sadhe Alexander til Kaysaren / vthi
Geybons närvaru: Herr Kaysare / Gey-
don hafwer falskeligen belugit migh och edhet
Dotter / thet iagh i thesse Daggh på hans krop
bewissa skal. Geydon swarade: Thet wil äter
iagh bewissa på din kropp / at Kaysarens Dot-
ter är aff tigh bleswin förkränkt. Så thessa
war talat / satte the sigh tillika hwar på sin
Häst / stunge och hugge hwar annan ganska
grådsligen in til Medhoffersens tidh / och få-
chtade så länge medh hwar andra / at på sidsto-
ne fick Alexander öfuerhanden / och hugg off
Geydon Huffwudet / och baar thet til Kaysa-
rens Dotter. Hwar aff hon fick en stor glä-
die / och icke thes mindre sände hon thet sin Fa-
der tilhanda / och lät sässa: Han wille see på
thet Huffwud / som på henne och Lodwich så
falskeligen hafwer belugit. Så Kaysaren thet
förnam / at Lodwich hade wunnit / lät han kal-
la honom för sig och sade: Min käre Lodwich /
tu hafuer i daggh frälst mig och min Dotter ifrå
döden / thet före wil iagh här effter hafwa och
älsta tigh fram för någon annan. Han swa-
rade: Thet Alzmechtighe Gudh / som är vthi

Him-

Himmelen / bestärmer them / som stadigt på
honom troo och honom åkalla / wore thet es
der wilie / bodhe iagh / althensturd iagh öfwer-
gaff min sluke Fadher för thetta Slaget skull /
at iagh måtte få Orloff at komma til min Fa-
dher / doch så at iagh medh aldraförsta år åter
här igen. Känfaren sadhe : Thet må tu wål
göra / och när tu wilt / skal tin tjänst altidh stå
tigh öpet / och wil iagh gärna göra effter tin
willia / hwadh tigh hållt behager. Alexander
förræste / och kom heem vthi sit Ryke. Hwar
aff Lodwich wardt aff hiertat gladh / sporde och
sadhe : Nu / käre Alexander / huruledes är min
Saak beståle ? Han swarade : Rid nu heem
til Känfaren / och tjåna honom lijka som förr /
althenstund iagh tillsadhe honom strax skulle
komma igen / och betee mig i tjänsten : Så
haffuer iag och huggit Hussu ud aff tin Root-
ståndare. Lodwich tackade honom och sade : Tu
haffuer nu frälst mitt Liff / badh godh Natte /
reed til Känfaren och sin Aldrafäreste igenom
Dagh och Natte. Men Alexander gick i sit Pal-
lak / oc om Natten soff han hoos sin Droning /
talade med henne många kloklige och söte ord /
lyste och klappade henne ganska kärlighen.
Droningen sade : Thet wore nu wål höge tid /
at tu bewijste mig någhon Kärlichbeck Tegn :
Han

sporde : Hwarföre säger tu chetta ? Hon sade :
 Hafwer tu icke lagde itt Swerd emellan tigh
 och migh hwar Natt wij hafwa legat samman/
 så at min Kropp icke skulle nåkas wedh tin.

Tå Alexander fick chetta höra / tänckte han
 wedh sigh selff : Nu förnummer iagh wäl / at
 min Stalbroder hafwer warit migh trogen /
 och sadhe til henne : O min hiertans käre Hus
 fru / iagh hafwer thet icke gjort för then skull /
 at iagh wille hafwa gjort thet tigh til noget för-
 trect / vthan thesföre (at effter thet man plåger
 säija / at Dwinfolckene skole hafwa en blijdh
 Natur) at försökia tigh här medh. Tå Drot-
 ningen thet hörde / tänckte hon wedh sigh selff /
 hafwer tu gjort migh en sadane försmädelse / i-
 genom tine Rikstankar / så skal iagh hämpna
 migh på tigh. Icke länge thet effter / fick hon en
 hiertans kärlichheet öfwer mottan til en sine
 Riddare / thet the lade strax itt rådih samman /
 huruledes the wille dräpa Konung Alexan-
 drum och komma aff dagha / Altså goffue the
 honom in / en hemligh drick medh förgiffte be-
 blandat / thet aff warde Konung Alexander för-
 giffuen / doch bleeff han icke dödh / vthan warde
 betagen igenom förgiffte full medh Special-
 Kan. Tå Försterne thet sågho / sadhe the : Här
 skal ingen Specialster Konung regera Rikee.
 Thers

Thersföre dressuo och förjagade the honom ha-
 steligen aff Riket. Medan thetta sig så til-
 drogh/ affsomnade Kaysaren (hoos hwilken
 Alexander hade tilförende tiänt) och strax ef-
 fter honom kom Lodwich / Konungens Son
 aff Israel / til Regimentet igen / öfuer heele
 Kaysaredömet / bleff så en mähta Herre aff
 Golt och Land. Tå Alexander thetta sporde/
 sade han wid sig stelff: Min Stalbroder Lod-
 wich är nu bleffuen Kaysar / thersföre måtte
 iagh hålla migh widh honom. Och om en nate
 stodh han allena vp / och togh en Staff vchi sin
 Hand / gief ther medh til sin Stalbroder Lod-
 wich. Tå han kom in för Slottet / såto ther
 många Fattige Spettälste Menniskior / som
 bidd e effter Almoser aff Slottet / ther satte sig
 Konung Alexander näst them / Men när the
 hade sutit een stund när hwar andra / gief Lod-
 wich ther för öfwer innan Porten / tå han gief
 til bordz / Tå han nu satt öfuer måltijd / bano-
 lade Alexander på Porten. Portenären spor-
 de / Hoo klappar ther? Alexander swarade:
 Jagh är en fattig Spettälster Man / och föras-
 chtat aff hwar Menniskia / Thersföre beder iag-
 tigh för Gudh och Konung Alexander skul / at
 tu låter migh in / at iagh må sitia på Goltfuet
 för Kaysaren / och såå migh Raat. Porten-

ren sade: Migh förvondrar storligen thet vppå/
 at tu sådhant äst begärandes / hållst emåhdan
 Maaten står ännu på Bordet för Kånsaren /
 Doch effter tin begäran wil iag thet låta Kån-
 saren förnimma. Porteneren kom in för Kån-
 saren / och sade : Här är en fetteig Spettälster
 Man vthan för Porten / som beder E. R. M.
 för Gudz och Konung Alexander skull / at han
 må komma hit in och sitta på Golffuet / at så
 sig Maat. Så Kånsaren thet hörde / at han
 nämnde Konung Alexander / befalte han / at
 han skulle komma in / Portnerne fölgde honom
 in / och badh honom sätta sig. I thet eskade
 Alexander en aff Kånsarens tjänare til sig /
 och sade: Gode wän / gör så mycket för Gudz oc
 Konung Alexander skull / bed Kånsaren at han
 wille vnna migh dricka vthur hans Stoop.
 Tjänaren swarade: Emedan tu beder för Gudz
 skull / wil iagh göra tigh tin begäran til willes/
 men iagh troor icke at Kånsaren thet göra wil/
 ty när tu koffuet druckit een reese vthur stoo-
 pet / så dricker ey Kånsaren effter tigh / doch gick
 tjänaren til Kånsaren och sade: Then fetteighe/
 som här inlämn är / begärer dricka vthur edere
 Stoop för Konung Alexander skull. Så Kån-
 saren hörde nämndas Alexander / sade han: Låt
 honom så mitt Stoop fullt aff thet bästa slags
 Winee

Wisnet som iagh äger / och giff honom at dries
 ka. Tiänaren effterkom sin Herres befalning /
 och bar dricka för Alexander. Hvilket han med
 glädie vedroct vthi bottu / sedan ladde han åter
 ther vthi igen sin Gullring / then Kaysar Lod-
 wich hade giffuit honom til ett kärlichhees Teln-
 säjandes til Tiänaren: Min käre Vän / så nu
 Kaysaren Scoopet igen medh ehennz innelig-
 giande Gullring. Så nu Kaysaren fick see Ringen
 / kände han honom strax igen / och tänckte
 widh sig self: Anten är Konung Alexander
 dödd / eller then Spettälste mannen måtte haf-
 wa stulit Ringen / låt strax förbinda at hon icke
 skulle gå bort / wid Lifvsstraff til görandes /
 förr än han hade sätt rala medh honom. Sedan
 Måltidet öffuerstäde war / togh Kaysaren A-
 lexander medh sig affsides vthi ett heemlighis
 Maal / och tilsporde honom säjandes: Lät
 mig nu få weetta / tu fattighe Man. hwar est
 haffuer tu öffuerkommit ehennz Ringen? Han
 swarade: Herre / haffue i honom kände som
 Ringen aff eder fick? Kaysaren swarade: Ja /
 och Ringen haffuer tilförenne varit min / och
 gaff honom Konung Alexandro til ett kärlich-
 hees Teln. Alexander sade: Iagh sägder eder
 förwist / then i honom goffuo / then samma haf-
 wer lessuererat eder honom til handa igen / och

iagh är then samma Alexander. Då Kåysaren
 thet fick höra / föll han nedh eil Jorden / gree
 gansta ymkeligen och sade: O min Alexander
 tu som äst en halff part aff min Siäl / huru ä
 tin Edelige Kropp bleffuin så oreenligen? Han
 swarade: För then stoore Trooskapen tu ei
 migh hafte hafwer / Då tu lade Swärdet emela
 lan min Drottning och tigh / hwar aff hon haf
 wer taggit Wristanckar / och får thet öfwer et
 Riddare kår / medh hwilken hon alt sedan haf
 wer förbrutit sin Ehcenskap / hwilke både haf
 we gifwit migh in en förgiffiagh drick / thet aff
 iagh är nu så bleffuin listla som en Spetälster /
 sedhan försjaghade the migh vthur Risset. Då
 Kåysaren thet hörde / stodh han vp / lyste ho
 nom och sade: O min aldrakäreste Alexander /
 migh tyckes thetta aff hiertat illa wara / at thet
 nu så medh tigh eilgår. Alexander swara
 de: O min aldrakäreste Stalbroder / hoo kan
 göra emoot Gudh? Lodwich swarade: Nu kan
 de iagh gå i böden för ein skul / så gjorde iagh
 thet gärna / ty wil iagh sända effter the bästa
 Lärare som finnes kunne i Werldenne / at the
 skulle komma tigh til hielp / om mögeligst är /
 at tu kan blifwa hulpin / Therföre / käre Ale
 xander / vppenbara tigh nu för ingen / i synner
 heet för Kåyserinnan / ty hon finge thet elliest

een skoor sorg aff / nu wil iagh låta tiltreda tigh
en Casnar / och förordna them sam tigh achia
skoie / ther til medh wil iagh så laga / at tu skalt
bekomma tist alt thet tu påhålla kont.

Sedan sände han bodh i Werldenne / effter
the bästa Läkare och Doctere / som då kunne
wara til at bekomma / at the strax wille förso-
ga sigh til honom. Nu kommo ther många Hög-
lårde Mästare / i Läkare konstler försarna / til
Käysaren. Då Käysaren siå see them / gladdes
han högeligen och sade: Ach i wördige och hög-
lårde wisse Mästare / iagh hafwer nu min vth-
walde gode wån när migh / som (thes weer) är
bliffuen spetalster / kunnen i hielpa honom til
sin råetta helsa igen / Då wil iagh riskeligen och
årligen förskylla edere omast. Läkarne swara-
de: Herre / är thet Gudz wilia / så skal han kom-
ma til sin Helsa igen / Doch wele wij göra ther
vthinman wår högsta flist. Sedan the hadhe känd
hans Pulsådrar / besedi hans Wærn och Blod /
sade the : At thet wore omögeligit / at någon aff
them kunde hielpa honom. Då Käysaren thet
hörde / wardt han aldeles sorgligh / och befalte i
alle Kyrcier / at församblingerne skole bedra
Gudh för Konung Alexander / at han wætte
få sin fullkomlig helsa igen. Käyser Lodwigh
badh ock så Gudh i sine Bønner at han wille om-

Alexander sin helbregd och helsa igen. Thet kom een Röst aff Himmelten / som sade til Alexander : Kånsaren hafwer fem unge Söner / som Kånserinnan hafwer afstat medh honom / dräper han them medh sine egne Händer / och twär tigh medh theas Blodh / blifwer tu teen och helbregd / liffa som tu hafwer warit förr. Då Alexander thet hörde / tänckte han medh tigh skilff / thet måtte icke wara mögelighit at thet skee kan / thet iagh aff Gud; Röst hörde hafwer i min sömpn. Utthan Kånsaren ropade ytterligare Dagh och Natt til Gudh / at hans G. D. W. wille hielpa Alexander til sin fulkomligh helsa igen / Och då Lodwich på en tijdh lågh i sömpn / kom en Röst til honom / och sade så : Tu skalt weta / at Alexander weet wäl / huruledes han kan komma til sin rätta helsa igen. Sedan Kånsaren hadhe hörde och förnummit thesse Rösten / gick han til Konung Alexander Iagh hafwer förnummit off then Alzimechtigste Gudh / at tu wäl weest huruledes tu kan blifwa hulpin / och komma til tin rätta helsa och sundheet igen. Hwarföre måste tu mig thet wäte nu oppenbara / och dölg thet ingalunda för mig. Han swarades Thet är icke tilförwundra / at iagh sådant hafwer dölt / doch fast man thet göra kan / så är thet list wäl omögeligen at göra.

ra. Då Kåysaren thet fick höra / badh och för-
 mante han honom / at han / för then otrooheet
 skull han honom altisdh bewiist hade / skulle för
 honom thet vppenbara / althenstund han thet
 ändeligen måste wetta. Nu / sade Alexander:
 Effter ty inthet annat wara kan / och om iagh
 skal blifwa hulpin til min helsa och sundheet /
 då skal man göra fem ting tilförenne / men iagh
 wille heller i then staden döo än leffua / så framt
 man skulle göra ett vchaff the fem stycken / thes
 före är thet aldeles emoot min wilia / doch al-
 thenstund tu thet endeligen weta wil / då wil
 iagh säija tigh thet.

Sedan begynte Konung Alexander at gif-
 wa Kåysaren Lodwico Salen således tilkänna :
 Jagh hafwer hörde i min sömpn / aff Gud then
 Aldrahögstes nådh och barmherteigheet / at om
 tu slogho ihial alle tine fem Söner / och twådde
 migh med theras Blodh / så skulle iagh bekom-
 ma min fulkomligh helsa igen. Thersföre haf-
 wer iagh tiighat och wille sådhan Synd ey v-
 penbara / althenstund thet är omögeligit at gö-
 ra / ty thet är ock aldeles emoot Nauren / ey hel-
 ler wore iagh thet wärdigh / at man skulle slå i-
 hial een Wrennistia för min skull. Kåyser Lod-
 wich sade: O Alexander / tu troor migh mycket
 illa / Ja / iagh hafwer nu fem Söner / och om
 L iiii iagh

iagh hadhe än tå fem ther til / tå wille iagh stå
 them alle sauman ihial för tin skul / på thec tu
 kunde komma til tin hellsa. Strax ther effter/
 togh Kåysaren waarse på/ot när Kåysarinnan
 gick i Kyrcian medh sine Jungfrwer / gick han
 vthi Camären ther sina fem Söner lågo vthi /
 dråpte them ther alle fem / togh sedan ett Fråg/
 ther vthi han lät rinna Blodhen off them / gick
 ther medh til Konung Alexander / och twådde
 honom ale öfwer heela sin Kropp medh Blo-
 den. Tå Konäng Alexander wardt twådd/
 bleeff han samma Timme så reen och helbregd
 igen / som han hadhe varit förr / Ja / tå wardt
 han först rätteligen kändt aff Kåysaren / hwilken
 sampt togh och kyste honom / för then store kär-
 ligheten han til honom hade / och sade : O A-
 lexander / nu kanner iagh tigh rättwål / then
 Timma må skee Gudi loff / prijs och saligheet /
 ochi hwilken iagh höfwer slaghit mina Barn
 ihial / för tin hellsa och sundheet skul. Men riid
 nu tree misshle wåges här ifrån / och andre da-
 gen sände ifrån tigh ett Bodskap til migh / som
 kan göra oss witterlighit tin tilkomst / Tå wil
 iagh med heela mitt Hoff gladeligen möta tigh.
 Konung Alexander sade : Tu sägher wål / ther
 medh reedh han heemlighen bore medh en hoop
 Golt / och om tredie dagen ther effter / sände han

ett Boddh til Kaysaren / at han wille komma til
honom. Då Kaysarinan thet hörde wardt hon
aff Hiertat swära lustigh och gladh / och sadhe:
Herre / i måste nu rida vth emoot honom med
en anseentligh hoop Folt / och iagh wil rida
medh mine Adal och Liänare / honom at vnd-
fanga (Kaysarinnan wiste nu inthet aff sine
Barn / som döde woro slagne) Nu redh Kays-
saren och Kaysarinnan medh myckit Folt pry-
deligen emoot Konung Alexander / och när
the kommo til honom / vndfångade the honom
medh en hertans lust och glädie / sedhan fohre
the sampiligen heem vthi thetas Pallas / och då
Måltiden stå skulle / wardt Alexander satt e-
mellan Kaysaren och Kaysarinnan / hwilke be-
wiste honom alt gott the kunde och förmått.
Kaysaren sade: O käre Florentina / gören wå
Wänn alt effter eder formågho til godha. Vi-
eerligare sade han: Säggh migh nu / min käre
Hustru / hafwer tu seedt theñe Specälste man-
nen / som lägh / för någhre daghar sedhan / vthi
Pallaset på Gålswee / och drack vthur mick
Stoop? Hon swarade: Ja / Jagh sågh aldrigh
maakan oreenare Meniskia än han war. Kays-
saren sadhe: Nu spør iagh tiagh sannerligen til /
Om Alexander wore i sådane måtto satt / och
kunde icke få sin helsa igen / medh mindre iagh

slogo alle wåra fem Söner ihial / och ewådde
 honom medh theras Blodh / Hwad heller wille
 eu hielpa honom ther medh / eller wille eu hel-
 ler låta honom blifwen ohulpin ochi sådhan
 Siukdom och Armod. Kåyserinnan sade gan-
 ska ynkeligen til sin Herre : Ach hwadh år thet
 som i såja / sonnerligen / Hadhe iagh åncå fem
 Söner thet !!! them iagh hafwer / tå wille iagh
 drååpa them allesamman medh mine egne hån-
 der / på thet Alexander kunde få sin råtta hellsa
 igen / hållst thet före / at thet Alexander en gång
 dödde / kunde man honom aldrig mehtra hielpa
 til Liffwet på thetne Werldenne / Men wore
 mine Söner dödhe / så år iagh ånnu yng / och
 kunde ånnu (medh Gudz tilhielp) få astra män-
 Söner och Döttrar. Tå Kåysaren hörde
 thet aff henne / sade han: Nu gifwer iagh tigh til-
 råanna / at thet Spetållste Mannen / som satte
 på golfwet för oss / war K. Alexander / som
 sitter här hoos oss vnder wåre öghon / Nu war
 ingen som kunde förnimma hans siukedom / at
 han kunde få sin helse igen / förr ån Gudh migh
 i sömpnen yppenbarade / at iagh skulle slå ihial
 mine fem Söner / och ewå honom medh theras
 Blodh. Thetföre hafwer iagh nu så gjort och
 dråpit alle fem / och ewådt honom medh theras
 Blodh / hwarvthaff han år blefwin helbregd /
 reen och hellosam.

I thet

I thet somma beghyntes ett ynkeligit och samsamerligit skriff och roop / och barnsens Ammer löppo medh stoor låat och gråat vthi barnsens Cammar. Då the ther in komme / sänge the see / at barnen dansade och sprungo omkring sängerne / och sungo: Te Deum laudamus. Då the sängo theta see / löppo the allesammans in för Kånsaren / och sadhe honom thesse nya Tidsender / Kånsaren och hans Folk wille thet åntå icke troo / vthan the stodo allesammans vp / och gingo in vthi Cammaren / och sängo see barnen dansa och springa. Då tackade the then Alzmechtigste Gudh / för sine stoore nådhe och Barmhertigheet / som han them beredt hadde.

Sedan sammanskreff Kånsar Lodwich ett stort taal Folk / och förde thet in vthi Egypte land medh then Edle Konungen Alexander och incog storr landet igen. Sedan togh Kåns Lodwich K. Alexanders hustru / som hade förbrutit sitt Ehtenskap medh sin Riddare / som tilförenne omrört år / och låt kasta them bådhe två på Elden at förbrännas. Då thetta skede och öfwerstådt war / lagade Kånsar Lodwich så / at K. Alexander skulle få hans endeste Syster / then han åntå hade / til sin Drotning igen / thet ock så medh en hast skede. Då thetta nu öfwerståt war / och Riket war kommit til fredh och rolig

roligheet igen / mychte Kaysaren thet ifrån hem
 til sit Rijke. Och K: Alexander skickade och re-
 formerade Riket ganska försichteligen oc wiss-
 ligen / och öfwerwant alle sine fiender och moos-
 ständare. Sedan han war kommen til sin mache
 och wälde igen / tånckte han på sin käre Fadher
 och Moder / som hadhe kastat honom i Hofwee
 (hwilke wore långt från honom i annat Land-
 Skap) huruledes han skulle få them til sig / sen-
 de theföre sit budskap til them / och lät säija
 them / at innan en kort tids wilde han komma
 och gästa them. Budet kom för Konungens Fa-
 der och Moder / helsandes them och sade: I ko-
 le weta / at min herre och Konung wil innan en
 lacket tids komma / och wara eder Gäst med
 sine Riddare och tjänare. Riddaren swarade:
 Gudi war loff / vthi hwilken stund Konungen
 wil ödmunka sig / och wara min gäst (Nu wiste
 han icke / at thet war hans egen och endeste son)
 moderen sade til Sanningebudet: Rid hasteli-
 gen emot Konungen / och förkunna honom / at
 wij glädias högeligen N. K. W. tilkommelse.
 Nu kom Konungen medh myckit folk til sin fa-
 der och moder. Hans Fader reed vth emot ho-
 nom / och då han kom honom något när / stegh
 han neder aff sin häst / föll på sin knä / och helsa-
 de honom. Konungen befalte honom stå vp /
 och

och sättia sig på sin häst igen / ther med reedo
 the samman in vppå Slottet. Hans moder gick
 ock emot honom / föll på sin knä / hälsandes ho-
 nom ganska ödmjukeligen. Konungen befalte
 henne stå vp / och togh henne i sampan. Hon sa-
 de: Min högborne nådige herre / i göre of doch
 een stoor åhra / i thet i wele wara wår gäst / ock
 få sigh Waat medh of.

Huruledes Konung Alexander kom til sin
 fadher til gäst / och hwarden hans fadher
 eller Modher kände honom.

I Ridderen förnam at maaten war ree-
 da och tilpynnat / sade han til Konungen /
 at tidsen war at gå til bordz / och bad hos
 nom han wille sättia sig / Riddaren togh bö-
 ken medh wata / och hölt för Konungen at twå
 sine händer / och Frwen stodh och hölt handklå-
 det at torck a sigh wed. Konungen stodh och logh
 för sigh heemligen : Och tänckte wid sigh stelsf:
 Nu är Nachter galens sång fulkommat / i thet
 at min fadher skulle hålla waret för migh / och
 min moder handklådet / at torck a mine händer.
 Men han wille thet listwål icke lidha / och han
 kallade sine tjänare / at the sådant göra skulle.
 Men Riddaren och Frwen sade : Herre / wis
 äre icke wårdige at tjäna eder / doch låten off nu
 thetne tjänst göra eder. Konungen sade : Ther

Skal nu aldrigh see. Sedhan Konungen satte
 sig til bordz/ satte han fadheren på then hög-
 stidan/ och moderen på then wänsta sidhan om
 sig. Faderen och Moderen dreswe sin högste
 tidsfördriff/ the nägen tids göra kunde / Ko-
 nungen til åhra. Då måltidh öfwerstädt war/
 gick Konungen vthi en Cammar/ kallade Rids-
 Daren / sin fadher / och Frwen sin moder / tist
 in medh sig/ så at the woro eensligen/ sade Ko-
 nung Alexander: Käre Riddare och Frw/ haf-
 we iinga barn? The swarade: Nej/ wij hafwe
 inga. Han sporde: Hafwe i en heller inga hafte/
 sedhan i kommo tillsamman? Riddaren sadhe:
 Herre/ wij hade en son/ och thet är en lång tid
 sidhan/ och then samma år nu dödh. Konungen
 sporde: Hwad fick han för en dödh? Riddaren
 swarade: En naturligh dödh. Konungen sade:
 Kan iagh så spörja/ at han fick elliest någon an-
 nan dödh/ så skole i blifwa straffat för Lögnen.
 Riddaren sade: Nådige herre/ hwarsöre spörre
 i så effter min son? Konungen sadhe: Thet är
 icke vthan Orsak/ ty iagh wil thet rätt nu we-
 ta/ eller iagh skal wara eder dödh. Då the säge/
 at thet war hans fulkomlighe willia / fölle the
 bådhe på sine knå / för Konungens Fötter/ och
 bodhe honom han wille försona och benådha
 thetas Liff. Men Konungen besalte them stå

vp/ och sporde ytterligare/ säijandes: Säggher
 migh nu/ huruledes är thet tilgått medh edher
 Son/ ty oss är thet såledhes förekommit/ At i
 skulle hafwa dröpt honom. Riddaren sadhe:
 Nådige Herr Konung/ förbarmen edher öfwer
 oss: Wij hade en eneste son/ som vthlade oss en
 Nachtergals sång/ och sadhe / at thet betydde/
 at wij skole tiåna honom/ och at iagh skulle håla
 la waen på hans Händer / och Moderen skulle
 hålla handklädhet för honom / thet på han sig
 töra skulle. Hwarföre warde iagh hastigt on-
 der/ och fastade honom straxi Hassuet. Ko-
 nungen sadhe: Hwadh skadha eller affsaknad
 hadhe thet varit / om thet så altsammans ha-
 de skeedt / som han för edher sadhe? Ty wa-
 thet en stoor dårskap / at i wille stå emot thet
 Alzmechtigste Gud; wilie/ och fördömded edher
 sielssuom. Sedhan sadhe Konungen: Wine
 allsomkäreste / I skole weta / at iagh är edher
 Son / then i fastadhe vthi Hassuet. Då the-
 thetta hörde / befruchtade the sig storlighen/
 och bodho om nådher. Konungen sadhe: Fru-
 chter edher in thet/ ty edher skal in thet ondt we-
 derfabras/ I skole ock/ effter thetne Daggh haf-
 wa macht och wald tilliska medh migh / at rå-
 dha och öfwer mitt Riske / så länge i lefwe här
 på Jordenns.

Såfode Kaysarens Son eil sin Fader Kaysaren: Herre/ hafwe i förstådt theenne saghan Kaysaren sade: Ja/rätte wäl. Sonen sade: Ändoch Gud hafwer gifwit migh större wijdsom och förstånd/än andra menniskior i werldenne/ theeföre hafwer iagh ey tagit ifrån eder Kysket/ och hjer hållit thet vthi någon oåhra. Kaysaren sade: Ach min kære son/här effter wil iagh righ mitt Kyske i wäld/ thet eil at regera mitt ytterste förstånd: Befalte ock theblis at Domaren skulle falla doom öfwer Kaysariman. Allså fältes Domen / at hon skulle blindas wed een hästerumpa och släpas til gån/ och thet vphängias/ och sedhan taghas til fogen och fastas på Gelden / och Wolaren skulle byggas ledh ifrån ledh. Strax thet effter bleff Kaysaren döddh / och hans son Dioclecianus regerade Kysket/ medh sine siw wisse Wäskare/ effter sin faders döddh och affgång gånfla wijdsighen och wäl / så at han hadhe thet aff en skort lofford aff hwar man. Doch war han thes förvehan en skoor Tyran och förföljde the Christne medh Maximiano vthi XX. Åhr/ och så han hadhe regerat vthi sine 75 Åhr/ bleff han förgifwen aff en sin gode Wänn.

